

2018

1. O Grupie Kapitałowej GAZ-SYSTEM. 06 Wprowadzenie

1.1. Informacje podstawowe	08
1.2. Misja i wizja	08
1.3. Wartości	09
1.4. Ład korporacyjny	10
1.5. Struktura organizacyjna	10
1.6. Skala działalności	12
1.7. Łańcuch dostaw	12
1.8. Model biznesowy	15
1.9. Opis Grupy Kapitałowej	18
1.10. Usługi na rynku gazu	18
1.11. Relacje z interesariuszami	22
1.12. Angażowanie interesariuszy	22
1.13. Zewnętrzne inicjatywy przyjęte przez organizację	26
1.14. Członkostwo w organizacjach	27

2. Europejski rynek gazu. 28 Integracja

2.1. Budowa konkurencyjnego rynku	31
2.2. Hub gazowy w Polsce	31
2.3. Inwestycje GAZ-SYSTEM	32
2.4. Proces inwestycyjny	45

3. Bezpieczeństwo usług. 48 Sprawne funkcjonowanie systemu przesyłowego

3.1. Bezpieczeństwo krajowej sieci przesyłowej	51
3.2. Oddziały GAZ-SYSTEM – odpowiedzialność i bezpieczeństwo w terenie	55
3.3. Działalność badawczo-rozwojowa - na rzecz bezpieczeństwa i jakości świadczonych usług	59
3.4. Dbłość o środowisko	60

4. Bezpieczne miejsce pracy. 62 Zarządzanie ryzykiem

4.1. Kluczowe cele zarządzania BHP	64
4.2. Bezpieczeństwo i ciągłość działania	65
4.3. Obszar zarządzania ryzykiem	65

spis

treści

5. Efektywne zarządzanie. Odpowiedzialny rozwój i współpraca ze społecznościami lokalnymi **68**

5.1. Wartościowanie stanowisk i rozmowa rozwojowa	70
5.2. Dobre praktyki z życia firmy	71
5.3. Razem na rzecz innych	72
5.4. Komunikacja na trasie realizowanych inwestycji	78

6. POLSKIE LNG S.A. Bezpieczeństwo dostaw **80**

6.1. Informacje podstawowe	82
6.2. Wartości	82
6.3. Ład korporacyjny	83
6.4. Łańcuch dostaw	85
6.5. Rozwój spółki	88
6.6. Relacje z interesariuszami	90
6.7. Troska o środowisko	91
6.8. Bioróżnorodność	91
6.9. Wyniki ekonomiczne	92
6.10. Skala działalności	93
6.11. Kalendarium Polskiego LNG	94

7. O raporcie. Podsumowanie **96**

7.1. Wyniki ekonomiczne	99
7.2. Definiowanie treści raportu	103
7.3. Kalendarium	105
7.4. Tabele i zestawienia	111
7.5. Indeks treści GRI	125
7.6. Kontakty	130

Nasze dotychczasowe osiągnięcia nie byłyby możliwe bez zaangażowania i pasji pracowników Grupy Kapitałowej GAZ-SYSTEM oraz profesjonalizmu naszych partnerów i wykonawców.

Szanowni Państwo,**GRI 102-14, GRI 102-15**

Z przyjemnością przekazuję na Państwa ręce Raport zrównoważonego rozwoju Grupy Kapitałowej GAZ-SYSTEM za 2018 rok.

Zrealizowane przez nas w tym roku działania i projekty, które zostały opisane w Raporcie, uświadamiają mi, jak mocno zaawansowana jest realizacja naszych celów strategicznych, które wyznaczaliśmy sobie kilka lat temu w Strategii GAZ-SYSTEM S.A. Efekty naszej wspólnej pracy widać w każdym obszarze funkcjonowania spółki. Mam tu na myśli stabilną pozycję finansową grupy kapitałowej, konsekwentną realizację wymagającego i ambitnego planu inwestycyjnego oraz rozwój wewnętrznych procesów związanych z bezpieczeństwem i zarządzaniem siecią przesyłową.

Rok 2018 był okresem obfitującym w wydarzenia, które wyznaczyły kierunki rozwoju Grupy Kapitałowej GAZ-SYSTEM na kolejne lata. Był to bowiem rok decyzji.

W listopadzie wraz z duńskim partnerem ogłosiliśmy decyzję inwestycyjną dla Baltic Pipe – strategicznego projektu infrastrukturalnego, dzięki któremu możliwe będzie utworzenie nowego korytarza dostaw gazu z Norwegii. To nie pierwsze podejście do budowy Baltic Pipe, jednak nigdy wcześniej ten projekt nie osiągnął takiego etapu, w jakim znajduje się obecnie. Naszą determinację, aby zrealizować tę złożoną inwestycję zgodnie z przyjętym harmonogramem, obrazują opisane w Raporcie działania, takie jak badania środowiskowe czy skuteczne pozyskanie unijnego dofinansowania dla projektu.

Powtarzaliśmy wielokrotnie, że chcemy budować zdywersyfikowany, konkurencyjny rynek gazu ziemnego oraz potraktować tranzytowe położenie Polski jako szansę dla rozwoju regionalnej integracji rynku. Realizacją tych założeń są dwie tegoroczne decyzje inwestycyjne o budowie gazociągów międzysystemowych z Litwą oraz ze

Słowacją. Oba projekty mają duże znaczenie dla rozwoju rynku gazu ziemnego oraz poprawy bezpieczeństwa dostaw w regionie. Dodatkowo gazociąg na Litwę znakomicie ułatwi gazyfikację gmin na Podlasiu i Mazurach, czyli tych obszarach, które stanowią dzisiaj białe plamy w polskim krajobrazie rynku gazu ziemnego. Z kolei połączenie infrastrukturalne na południu jest częścią rozrastającego się gazowego Korytarza Północ-Południe, dającego nowe możliwości dywersyfikacji dostaw gazu dla całego regionu Europy Centralnej.

Projekty związane z rozwojem europejskiego systemu przesyłowego łączymy z konsekwentną rozbudową i dostosowaniem wewnętrznej infrastruktury gazowej. Nasze plany inwestycyjne zakładają wydatki przez najbliższe lata średnio na poziomie około 2 mld złotych rocznie. Daje nam to pozycję jednego z największych inwestorów na polskim rynku.

W Raporcie przedstawiamy to, co udało nam się osiągnąć, ale także to, co stanowi wyzwanie w najbliższych latach. Przeglądowi projektów, inwestycji, prezentacji usług oraz form zaangażowania na rzecz interesariuszy towarzyszy opis działalności spółki w zakresie stałego podnoszenia bezpieczeństwa pracy i bezpieczeństwa eksploatacji gazociągów. To nasz bezapelacyjny priorytet.

Nasze dotychczasowe osiągnięcia nie byłyby możliwe bez zaangażowania i pasji pracowników Grupy Kapitałowej GAZ-SYSTEM oraz profesjonalizmu naszych partnerów i wykonawców. Pracownikom, klientom i wszystkim, którzy współpracowali z nami w 2018 roku, serdecznie dziękuję.

W imieniu Zarządu GAZ-SYSTEM S.A. zapraszam Państwa do lektury Raportu.

Tomasz Stępień
Prezes Zarządu

O Grupie Kapitałowej

GAZ-SYSTEM

1.1. Informacje podstawowe	08
1.2. Misja i wizja	08
1.3. Wartości	09
1.4. Ład korporacyjny	10
1.5. Struktura organizacyjna	10
1.6. Skala działalności	12
1.7. Łańcuch dostaw	12
1.8. Model biznesowy	15
1.9. Opis Grupy Kapitałowej	18
1.10. Usługi na rynku gazu	18
1.11. Relacje z interesariuszami	22
1.12. Angażowanie interesariuszy	22
1.13. Zewnętrzne inicjatywy przyjęte przez organizację	26
1.14. Członkostwo w organizacjach	27

GFA

system

Wprowadzenie

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje podstawowe

GRI 102-1 Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. to
GRI 102-2 spółka mająca znaczenie strategiczne dla polskiej
GRI 102-3 gospodarki i bezpieczeństwa energetycznego kraju.
GRI 102-4 GAZ-SYSTEM odpowiada za transport gazu ziemnego
GRI 105-5 i zarządzanie siecią gazociągów przesyłowych w całym
GRI 102-6 kraju. Pełni też funkcję niezależnego operatora polskiego odcinka gazociągu jamalskiego na terenie Polski.

Główna siedziba GAZ-SYSTEM mieści się przy ulicy Mszczonowskiej 4 w Warszawie, a oddziały spółki znajdują się w: Gdańsku, Poznaniu, Rembelszczyźnie, Tarnowie, Świerklanach i we Wrocławiu.

Właścicielem 100% akcji spółki jest Skarb Państwa, a nadzór właścicielski nad spółką pełni Pełnomocnik Rządu ds. Strategicznej Infrastruktury Energetycznej. Spółka powstała w kwietniu 2004 r. Od grudnia 2008 r. GAZ-SYSTEM S.A. jest właścicielem spółki Polskie LNG S.A., która została powołana do budowy i eksploatacji terminalu skroplonego gazu ziemnego im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Świnoujściu.

Decyzją prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE) GAZ-SYSTEM posiada koncesję na przesył paliw gazowych i jest wyznaczony na operatora systemu przesyłowego gazu na terytorium Polski.

6 grudnia 2018 r. prezes URE wydał decyzję o przedłużeniu koncesji GAZ-SYSTEM na przesył paliw gazowych oraz decyzję o wydłużeniu okresu wyznaczenia spółki na operatora systemu przesyłowego gazu na terytorium Polski. Dzięki temu dotychczasowe decyzje, obowiązujące do 2030 r., przedłużone zostały o kolejne 38 lat – do 6 grudnia 2068 r.

1.2. Misja i wizja

GRI 102-16

Misja

Zapewniamy bezpieczny transport gazu ziemnego w Polsce i aktywnie tworzymy zintegrowany system przesyłowy w Europie.

W codziennej działalności dbamy o środowisko naturalne i kierujemy się zasadami zrównoważonego rozwoju.

Wizja

Wizją spółki jest zapewnić bezpieczeństwo energetyczne i być znaczącym operatorem integrującym system przesyłowy w Europie, dzięki:

- tworzeniu warunków do rozwoju konkurencyjnego rynku gazu ziemnego w Polsce i firm działających w tym sektorze,
- budowie połączeń między systemami przesyłowymi z krajami sąsiadującymi w ramach europejskiej sieci gazociągów,
- stworzeniu nowoczesnej sieci gazociągów w Polsce oraz oferowaniu usług pozwalających na ich optymalne wykorzystanie.

1.3. Wartości

Określenie standardów etycznych i ich przestrzeganie pozwala budować spójną kulturę organizacyjną i markę firmy. W codziennej pracy od 2016 r. obowiązuje Kodeks Etyczny, który określa zasady w odniesieniu do organizacji, w relacjach wewnątrz firmy, a także w relacjach z otoczeniem zewnętrznym. W 2018 r. Kodeks Etyczny nie podlegał zmianom.

Wyraźnie określony system wartości i jasno komunikowane standardy postępowania powodują, że pracownicy GAZ-SYSTEM są bardziej wiarygodni względem siebie i otoczenia. Znane im są standardy zachowań, jakich firma od nich oczekuje, oraz tych, które są niedopuszczalne.

Najważniejsze wartości to:

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

W działaniach kierujemy się odpowiedzialnością wobec interesariuszy i otoczenia, w którym funkcjonujemy.

ZAANGAŻOWANIE

Jesteśmy w pełni zaangażowani w naszą działalność – cenimy udział każdego pracownika w naszych obecnych i przyszłych sukcesach.

PROFESJONALIZM

Stawiamy na profesjonalizm pracowników – chcemy realizować cele przede wszystkim dzięki stałemu rozwijaniu wiedzy i umiejętności kadry pracowniczej.

PRACA ZESPOŁOWA

Wierzymy, że współdziałanie pozwoli nam świadczyć usługi najwyższej jakości, dlatego w naszej spółce promujemy pracę zespołową. Wymaga ona od nas otwartości na innych i ich pomysły.

SZACUNEK

Naszych interesariuszy traktujemy z najwyższym poszanowaniem.

1.4. Ład korporacyjny

Bieżącą działalnością spółki kieruje Zarząd, który określa cele i wytyczne funkcjonowania spółki, reprezentuje ją na zewnątrz oraz dba o efektywność i przejrzystość zarządzania. Członkowie Zarządu powoływani są na wspólną, trzyletnią kadencję przez Radę Nadzorczą.

Skład Zarządu (w 2018 r.)

- Tomasz Stępień – Prezes Zarządu
- Artur Zawartko – Wiceprezes Zarządu

Zgodnie ze statutem spółki w skład Rady Nadzorczej wchodzi od 3 do 9 członków, powoływanych i odwoływanych przez Walne Zgromadzenie. Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności.

Skład Rady Nadzorczej

- Andrzej Maria Herman – Przewodniczący
- Wojciech Arkuszewski – Wiceprzewodniczący
- Paweł Pikus – Sekretarz
- Krzysztof Ogonowski – Członek
- Dariusz Kocun – Członek

1.5. Struktura organizacyjna

GRI 102-3

W spółce 1 sierpnia 2018 r. wprowadzono nowy regulamin, który miał na celu jak najbardziej funkcjonalne dostosowanie rzeczywistości organizacyjnej do bieżących zadań i zwiększenie efektywności w zarządzaniu danym obszarem. Zmiany organizacyjne objęły 10 z 14 pionów dotychczasowej struktury i jedno biuro. Najważniejsze modyfikacje polegały na utworzeniu trzech nowych jednostek:

- Pionu Administracji
- Pionu Cyberbezpieczeństwa
- Pionu Baltic Pipe

oraz połączenie dwóch dotychczas istniejących jednostek organizacyjnych w Pion Rozwoju Rynku Gazu. W ośmiu pionach nastąpiły zmiany ich wewnętrznej organizacji, w tym w zakresie obszarów kompetencyjnych. Ponadto w dwóch oddziałach spółki – Świerklanach i Wrocławiu – wyodrębniono sekcję projektową z Pionu Inwestycji.

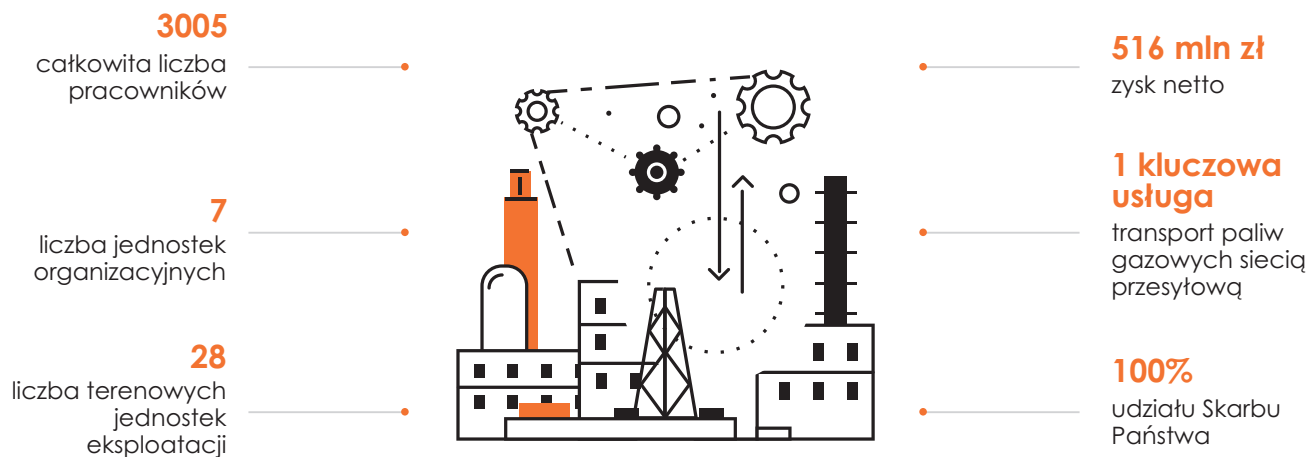

Zarząd spółki GAZ-SYSTEM

Pion Krajowa Dyspozycja Gazu	Pion Prawny	Pion Zarządzania Kapitałem Ludzkim	Pion Administracji
Pion Eksploatacji	Pion Informatyki i Systemów Zarządzania	Pion Finansowy	Pion Rozwoju Rynku Gazu
Pion Zakupów	Pion Inwestycji	Pion Bezpieczeństwa	Pion Zarządzania Ciągłością Działania
Pion Audytu	Pion Cyberbezpieczeństwa	Pion Baltic Pipe	Pion Laboratoriów
Pion BHP i PPOŻ.	Biuro Informacji Rynkowej	Biuro Komunikacji Korporacyjnej	Samodzielne stanowiska
Oddział w Gdańsku	Oddział w Świerklanach		
Oddział w Poznaniu	Oddział w Tarnowie		
Oddział w Rembelszczyźnie	Oddział we Wrocławiu		

GRI 102-7 1.6. Skala działalności

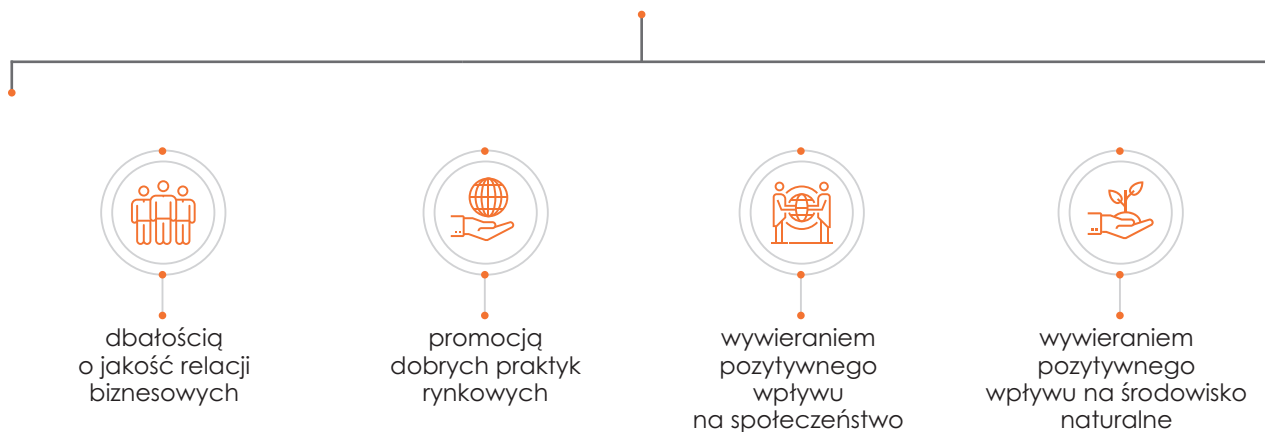

GRI 102-09 GRI 102-10 1.7. Łańcuch dostaw

Grupa Kapitałowa GAZ-SYSTEM ma świadomość, że w sposób istotny wpływa na rynek zamówień i otoczenie za pośrednictwem całego łańcucha dostaw.

Z tego względu dąży do kształtowania najwyższych standardów w swoich relacjach biznesowych.

W codziennej działalności GAZ-SYSTEM kieruje się:

W celu budowania wiarygodności i transparentności działania, a także umacniania trwałych relacji z partnerami biznesowymi spółka przygotowała Kodeks Postępowania dla Dostawców.

GAZ-SYSTEM oczekuje, że wszyscy Dostawcy współpracujący z firmą zapoznają się z Kodeksem i będą wdrażali jego zapisy.

Kodeks jest istotnym narzędziem w zarządzaniu łańcuchem dostaw i ma na celu:

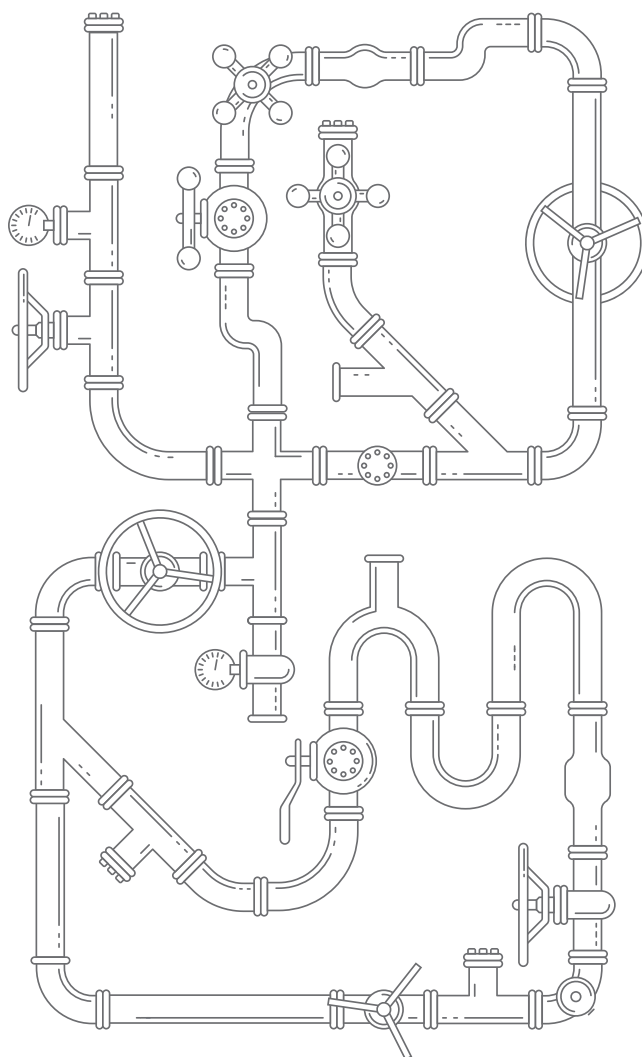
ujednolicenie standardów postępowania Dostawców

wskazania dobrych praktyk postępowania Dostawców

podnoszenie jakości dostarczanych produktów i świadczonych usług

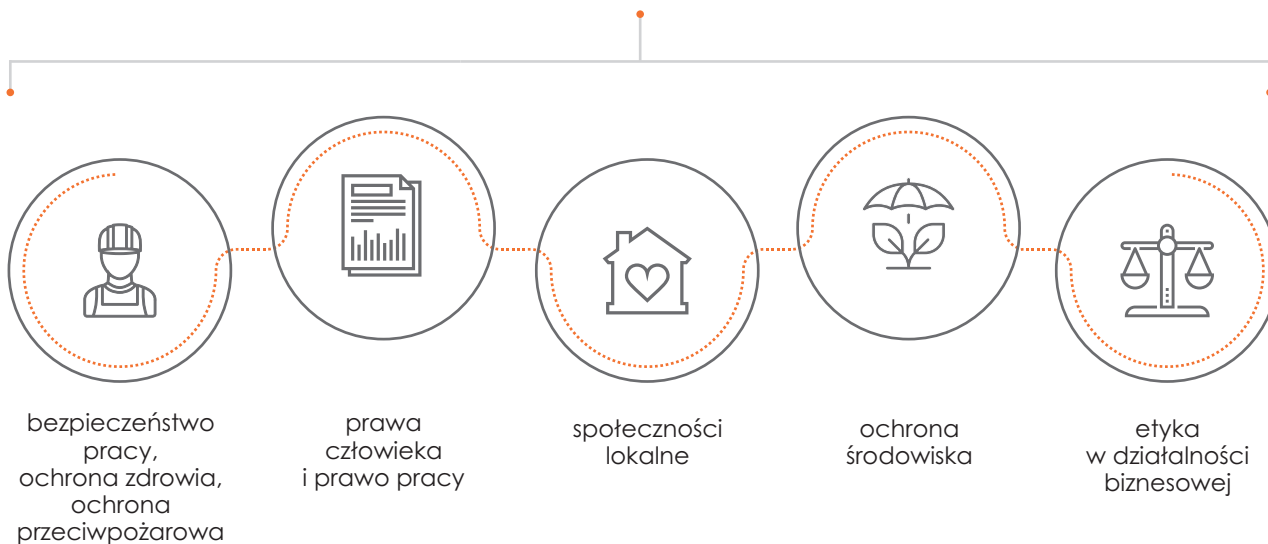

zmniejszenie prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka etycznego, społecznego i środowiskowego związanego z działalnością biznesową Dostawców

wdrożenie zasad społecznej odpowiedzialności GAZ-SYSTEM w całym łańcuchu dostaw

Kluczowe obszary Kodeksu Postępowania dla Dostawców

GRI 102-9 GRI 204-1

Budowanie długofalowych relacji z Dostawcami w oparciu o zasady odpowiedzialności społecznej jest kluczowe dla rozwoju firmy. W związku z tym, że gazownictwo jest branżą wymagającą, a wszystkie przedsięwzięcia są zaawansowane technologicznie, dużą wagę przywiązuje się do nawiązywania dobrych relacji z kontrahentami, m.in. organizując Dzień Dostawcy. Spotkanie takie, skierowane do wykonawców usług projektowych, robót budowlanych, nadzorów inwestorskich, a także dostawców materiałów, odbyło się 20 marca 2018 r. Wzięło w nim udział ponad 200 przedstawicieli z blisko 100 firm.

Aby usprawnić proces zakupowy, w 2018 r. kontynuowano prace nad centralizacją zaopatrzenia materiałowego. Zawarto ponad 110 umów na sukcesywne dostawy materiałów. Ponadto testowano nowe sposoby kontraktowania materiałów w ramach dynamicznego systemu zakupów.

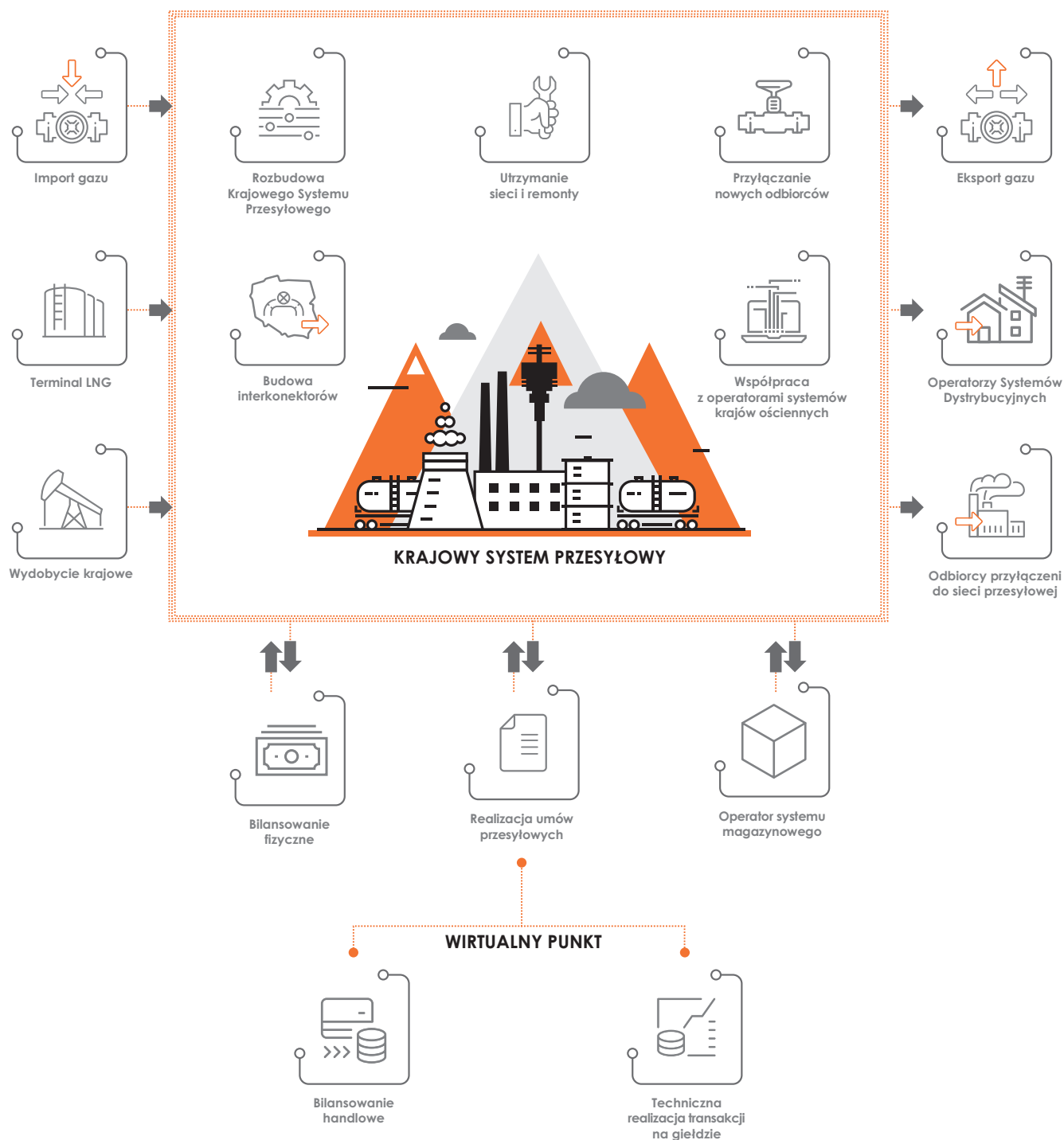
W 2018 r. zawarto 1950 umów z 992 Dostawcami z obszaru całej Polski na łączną kwotę 3 461 376 252 zł

Dostawcy zagraniczni stanowili 1,5% ogółu dostawców z 2018 r.

Kluczowi Dostawcy to:

- ▶ wykonawcy robót budowlanych
- ▶ dostawcy rur i armatury

1.8. Model biznesowy

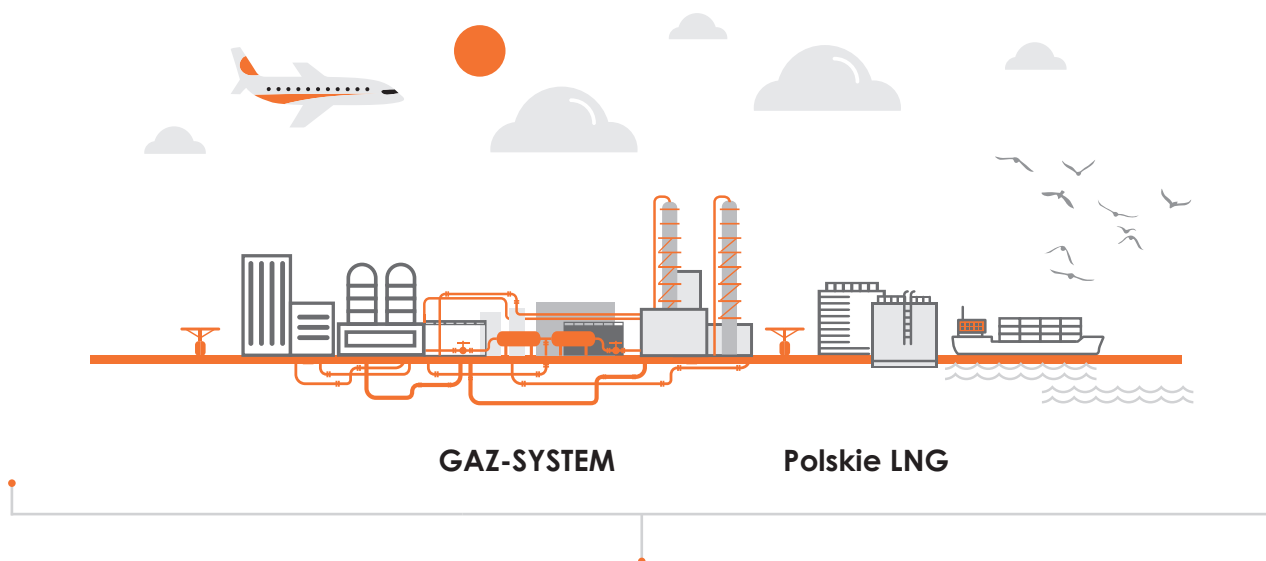

1.9. Opis Grupy Kapitałowej

GAZ-SYSTEM jest znaczącym uczestnikiem rynku gazu ziemnego w Polsce. Jako jedyna spółka w naszym kraju jest wyznaczony do roli operatora krajowego systemu przesyłowego (wysokometanowego E i zaazotowanego Lw) oraz Systemu Gazociągów Tranzytowych (polskiego odcinka gazociągu Jamał – Europa Zachodnia).

Do jego zadań należy zarządzanie siecią przesyłową oraz transportem gazu ziemnego na terenie całego kraju, w celu ich dostarczenia do sieci dystrybucyjnych oraz do odbiorców końcowych.

W skład Grupy Kapitałowej wchodzi **spółka GAZ-SYSTEM S.A.**, odpowiedzialna za przesył gazu ziemnego rurami poprzez Krajowy System Przesyłowy i gazociąg tranzytowy, oraz **spółka Polskie LNG S.A.**, odpowiedzialna za odbiór LNG transportowanego drogą morską.

GRI 417-1 1.10. Usługi na rynku gazu

System Gazociągów Przesyłowych

Podstawową usługą świadczoną przez GAZ-SYSTEM jest przesył paliwa gazowego siecią przesyłową na terenie całego kraju, w celu dostarczenia gazu do sieci dystrybucyjnej oraz do odbiorców końcowych podłączonych do systemu przesyłowego.

Umowa przesyłowa, zawierana pomiędzy GAZ-SYSTEM a użytkownikiem systemu, jest podstawą do świadczenia usługi przesyłu. W umowie tej są zawarte przydzielone przepustowości, ich rodzaj oraz wskazane punkty wejścia i wyjścia. W ramach realizacji umów przesyłowych GAZ-SYSTEM świadczy długoterminowe usługi przesyłania paliwa gazowego na okresy roczne, kwartalne, miesięczne oraz krótkoterminowe – dobowe i śróddzienne. Do końca 2018 r. GAZ-SYSTEM miał zawartych 170 umów prze-

syłowych w tym 24 Międzyoperatorskie Umowy Przesyłowe (MUP).

System Gazociągów Tranzytowych Jamał – Europa Zachodnia

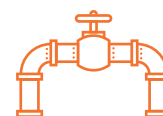
GAZ-SYSTEM świadczył usługi przesyłania gazu odcinkiem Jamał – Europa Zachodnia w zakresie przydzielonej przepustowości i zdolności, w ramach zawartych 64 umów przesyłowych.

W 2018 r. przesył gazu utrzymał się na podobnym poziomie jak w 2017 r. Zmniejszył się import z kierunku wschodniego oraz dostawy wewnątrzwspólnotowe. Znacząco natomiast wzrosły dostawy gazu w postaci skroplonej, sprowadzanego drogą morską do terminalu LNG.

Import [mld m ³]	Nazwa strefy	2017	2018
		14,8	14,4
Dostawy z kier. wschodniego	Drozdowicze	4,4	3,8
	Wysokoje	3,1	3,0
	Tietierowka	0,08	0,08
	PWP	1,9	2,0
Dostawy wewnątrzwspólnotowe	Mallnow rewers	3,1	2,4
	GCP	0,5	0,4
	Cieszyn	0,1	0,3
Terminal LNG		1,6	2,5
Eksport [mld m ³]		1,2	0,6

W 2018 r.**usługa przesyłania
była świadczona do:**

- ▶ 65 fizycznych punktów wejścia
- ▶ 922 fizycznych punktów wyjścia
- ▶ 11 wirtualnych punktów wejścia
- ▶ 33 wirtualnych punktów wyjścia

**Przyłączenia do sieci
przesyłowej w 2018 r.**

Ilość wszystkich wniosków	86
Ilość warunków przyłączenia	77
Ilość odmów przyłączenia	2
Ilość zawartych umów o przyłączenie	36
Ilość umów o przyłączenie w trakcie realizacji	55
Ilość zakończonych umów o przyłączenie	10

GAZ-SYSTEM, będąc uczestnikiem europejskiego rynku gazu, spełnia wymogi informacyjne na wielu poziomach. Komunikuje się z innymi uczestnikami rynku poprzez:

- System Wymiany Informacji (SWI)
- Platformę GSA
- Gas Inside Information Platform (GIIP)

System Wymiany Informacji

System Wymiany Informacji umożliwia wymianę danych pomiędzy GAZ-SYSTEM a uczestnikami rynku poprzez specjalną platformę informatyczną. Jej wdrożenie miało na celu podniesienie jakości usług oraz wdrożenie najlepszych standardów zorientowanych na potrzeby klientów.

Platforma GSA

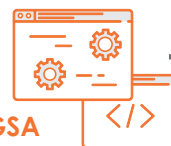
Platforma GSA jest nowoczesnym narzędziem internetowym służącym do oferowania przepustowości w systemach przesyłowych gazu ziemnego. Korzystający z niej Użytkownicy Systemu mogą zakupić na aukcji produkty roczne, kwartalne, miesięczne, dobowe i śróddzienne.

Spółka kontynuowała współpracę z czeskim operatorem systemu przesyłowego Net4Gas s.r.o. w ramach umowy z 28 października 2015 r., której przedmiotem jest alokowanie przepustowości powiązanych na granicy polsko-czeskiej w punkcie Cieszyn na Platformie GSA. W 2018 r. odbyło się 8765 aukcji tego produktu.

Zgodnie z postanowieniami IRIESP, Platforma GSA daje Użytkownikom Systemu (shipperom) możliwość uczestnictwa w rynku wtórnym, tj. składania i przyjmowania ofert w ramach wtórnego rynku obrotu przepustowością.

Typ produktu	Liczba aukcji
Śróddzienny	106 959
Dobowy	6928
Miesięczny	211
Kwartalny	181
Roczny	210
SUMA	114 489

Liczba przeprowadzonych aukcji z uwzględnieniem typu oferowanego produktu w 2018 r. Źródło: GAZ-SYSTEM.

W 2018 r. na Platformie GSA zarejestrowanych było

73 użytkowników, którzy złożyli
60 ofert odsprzedaży przepustowości.
53 z nich zakończyły się
transakcją odsprzedaży.

16 października 2018 r. Platforma GSA została wybrana jako narzędzie do rezerwacji przepustowości powiązanej na granicy polsko-niemieckiej przez unijną Agencję ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki ACER¹.

REMIT

Regulamin REMIT to zasady wypełniania obowiązków, które wynikają z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii. Zgodnie z art. 4(1) tego rozporządzenia, GAZ-SYSTEM na bieżąco publikuje informacje dotyczące prac planowanych i nieplanowanych zdarzeń mających wpływ na funkcjonowanie systemów przesyłowych. Są one prezentowane na platformie Gas Inside Information Platform (www.gasinsideinformationplatform.pl).

Od wprowadzenia przez Rozporządzenie REMIT

obowiązku raportowania danych (kwiecień 2016) system raportujący GAZ-SYSTEM przekazał już do europejskiej Agencji ds. Współpracy Regulatorów Rynku Energii (ACER)
19 761 raportów.

7898 przekazano w 2018 r.

¹ W lutym 2019 r. w wyniku odwołania złożonego przez platformę PRISMA decyzja została uchylona przez Komitet Odwoławczy ACER. W dniu oddania raportu do druku postępowanie w tej sprawie było w toku (przyp. red.).

Towarowa Giełda Energii (TGE)

Towarowa Giełda Energii SA umożliwia obrót m.in. gazem ziemnym. Oferuje ona uczestnikom rynku liczne korzyści:

- jednakowy dostęp do informacji rynkowych
- jawne, przejrzyste i jednakowe dla wszystkich reguły zawierania transakcji handlowych
- redukcję kosztów negocjacji (automatyzacja procesu wyszukiwania najlepszej oferty)
- dużą elastyczność przy zawieraniu transakcji
- skuteczne zarządzanie ryzykiem handlowym i wynikającym ze zmienności cen i wolumenu potrzebnej energii.

Spółki GAZ-SYSTEM i Towarowa Giełda Energii od 2012 r. współpracują na rzecz rozwoju rynku gazu i utworzenia hubu gazowego w Polsce. Działają na rzecz wypracowania i wdrożenia optymalnych rozwiązań w ramach mechanizmów rynkowych, a także współpracy regionalnej w celu zintegrowania rynku krajowego z europejskim.

GAZ-SYSTEM jest aktywnym uczestnikiem Rynku Dnia Bieżącego i podejmuje działania bilansujące poprzez kupno i sprzedaż standardowych produktów krótkoterminowych na platformie obrotu TGE. W 2018 r. dokonano zakupu 772 113 MWh gazu ziemnego i sprzedaży 1 012 006 MWh.

30 października 2018 r. GAZ-SYSTEM zawarł aneks do Umowy z TGE dotyczący zasad bilansowania krajowego systemu gazu Lw. W związku z tym funkcjonują dwa nowe punkty właściwe systemowi krajowego:

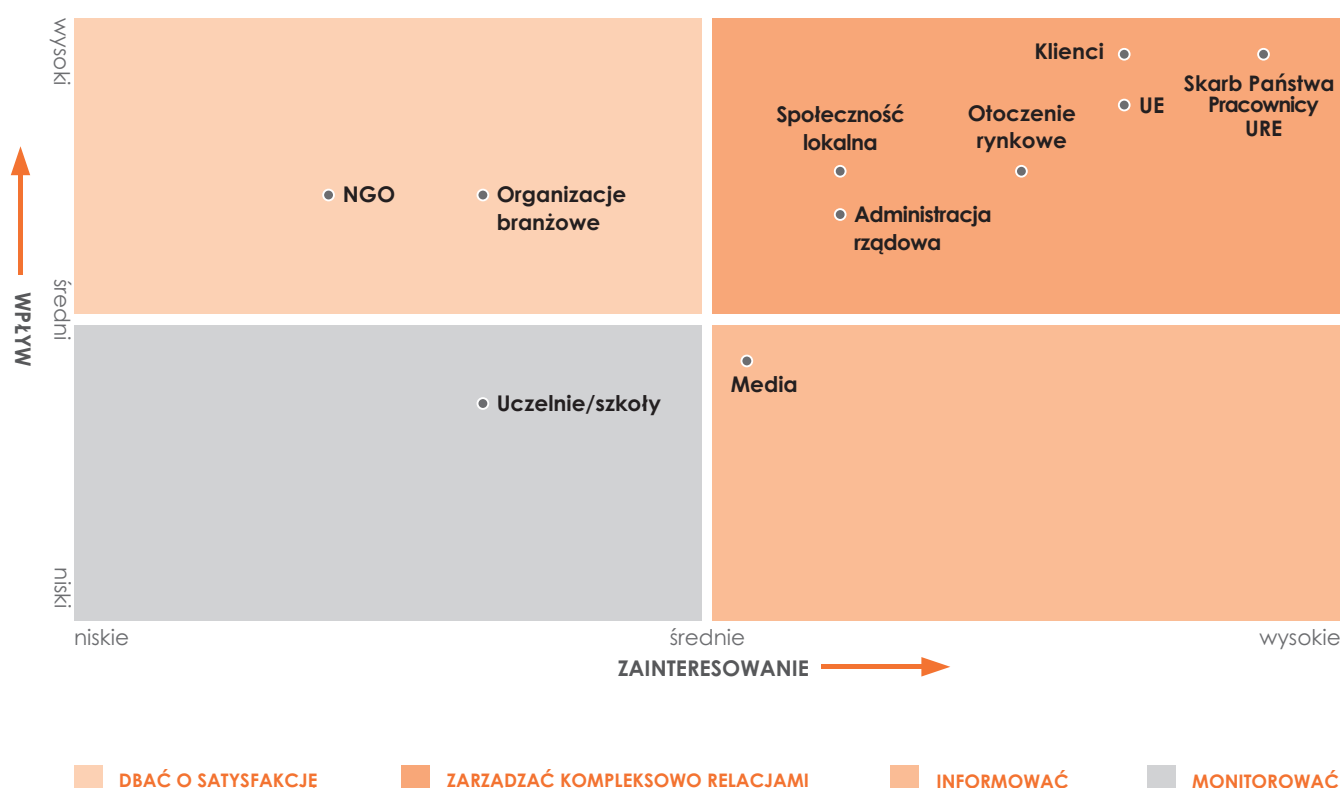
- Punkt Wyjścia do Giełdy Gazu Lw – ID 100005 (EIC 21Y000000000134B)
- Punkt Wejścia z Giełdy Gazu Lw – ID 170005 (EIC 21Y000000000134B)

19 grudnia 2018 r. Towarowa Giełda Energii uruchomiła notowania w ramach Rynku Dnia Bieżącego gazu ziemnego zaazotowanego Lw.

1.11. Relacje z interesariuszami

Podstawą identyfikacji grup interesariuszy były warsztaty z udziałem pracowników GAZ-SYSTEM i Polskiego LNG zorganizowane w styczniu 2019 r. w centrali spółki. Punktem wyjścia do przeprowadzonej analizy była strategia biznesowa oraz realizacja wynikających z niej działań, a tym samym kontakty i relacje z otoczeniem rynkowym.

Wpływ interesariuszy na działalność GAZ-SYSTEM. Źródło: GAZ-SYSTEM.

1.12. Angażowanie interesariuszy

Priorytetem GAZ-SYSTEM jest budowa trwałych relacji z interesariuszami w drodze efektywnego dialogu na wielu płaszczyznach komunikacji. Częstotliwość kontaktów wynika z obowiązujących przepisów i powszechnie przyjętych norm, a także uzależniona jest od bieżących potrzeb obu stron.

Kanaty komunikacji dobierane są odpowiednio do potrzeb interesariuszy. Kluczowymi interesariuszami GAZ-SYSTEM są: Klienci, URE, Skarb Państwa, Pracownicy, Otoczenie rynkowe, Społeczność lokalna i Administracja rządowa.

Grupy interesariuszy

**Administracja rządowa,
Skarb Państwa, organ regulacyjny (URE)**

Pracownicy

Samorzędy lokalne

Klienci

Unia Europejska

**Otoczenie rynkowe,
w tym inni operatorzy**

Społeczność lokalna

Narzędzia i techniki komunikacji

Bieżąca sprawozdawczość, raporty, korespondencja urzędowa, prezentacje, wystąpienia, spotkania, konferencje branżowe, strona internetowa.

Intranet, gazeta pracownicza, newsletter, definiowanie dobrych praktyk (Kodeks Etyczny), spotkania Zarządu z pracownikami, warsztaty, szkolenia, badanie komunikacji wewnętrznej, tablice informacyjne, raport roczny.

Korespondencja urzędowa, broszury, konferencje tematyczne, spotkania bezpośrednie, warsztaty, strona internetowa, raport roczny.

Specjalna zakładka na stronie internetowej, Publikacja Pilnych Komunikatów Rynkowych (REMIT), Platforma GSA, System Wymiany Informacji (SWI), konsultacje rynkowe, warsztaty, szkolenia w zakresie SWI, Rynku Usług Bilansujących oraz Wymiany Informacji, badanie satysfakcji klientów.

Bieżąca sprawozdawczość, raporty, korespondencja urzędowa, prezentacje, wystąpienia, spotkania bezpośrednie, konferencje branżowe, strona internetowa.

Oficjalne wystąpienia, spotkania, konferencje branżowe, strona internetowa, raport roczny.

Konsultacje społeczne, spotkania informacyjne, foldery, ulotki, broszury, spotkania, warsztaty, stoiska informacyjno-promocyjne, strona internetowa, raport roczny.

Grupy interesariuszy	Narzędzia i techniki komunikacji
Organizacje branżowe krajowe	Spotkania, konferencje, narady, publikacje w czasopismach branżowych, strona internetowa, raport roczny.
NGO	Strona internetowa, konsultacje społeczne, spotkania bezpośrednie, konferencje, warsztaty.
Uczelnie/szkoły	Strona internetowa, targi pracy, targi edukacyjne, profil GAZ-SYSTEM na LinkedIn, staże, praktyki, klasy patronackie, warsztaty edukacyjne prowadzone przez pracowników spółki, wycieczki edukacyjne na obiekty GAZ-SYSTEM.
Organizacje branżowe międzynarodowe	Spotkania, konferencje, narady, publikacje w czasopismach branżowych, targi branżowe, grupy robocze, członkostwo w organizacjach, strona internetowa
Dostawcy	Specjalna zakładka na stronie internetowej, coroczne spotkania, szkolenia, definiowanie dobrych praktyk (Kodeks Postępowania dla Dostawców), warsztaty, targi branżowe.
Media	Współpraca z portalami branżowymi, informacje prasowe, wywiady, materiały prasowe na stronie spółki, wizyty studyjne, konferencje, spotkania branżowe, foldery, broszury, ulotki, profil rzecznika prasowego na Twitterze, profil projektu Baltic Pipe na Twitterze, kanał GAZ-SYSTEM i Baltic Pipe w serwisie YouTube.

Narzędzia komunikacji z interesariuszami. Źródło: GAZ-SYSTEM.

GAZ-SYSTEM działa ze świadomością wpływu, jaki wywiera na otoczenie zewnętrzne, i dobrze pojmuje swoją rolę jako organizacji wyznaczającej standardy rynkowe. Dlatego w szerokim zakresie spółka stara się angażować interesariuszy i uważnie przysłuchiwać się poruszonym przez nich kwestiom.

Grupa interesariuszy

Temat

Społeczności lokalne

Prawne, techniczne i środowiskowe aspekty prowadzonych inwestycji: planowane trasy gazociągów, kwestie odbudowy urządzeń melioracyjnych, rekultywacji terenu po budowie, odszkodowania i sposób wyceniania szkód, bezpieczeństwo i konserwacja gazociągów.

Klienci

Uproszczenie procedur i formalności, udoskonalenie oferty produktów i usług, informowanie z wyprzedzeniem na temat planowanych inwestycji w systemie przesyłowym, wspieranie klientów w realizacji celów biznesowych, tworzenie warunków do rozwoju konkurencyjnego rynku.

Dostawcy

Rola wykonawców w procesie inwestycyjnym: procedury przetargowe, polityka zakupowa, oczekiwania względem dostawców, standardy spółki, plany rozwojowe, inwestycyjne i remontowe oraz wymagania z zakresu bezpieczeństwa pracy, ochrony zdrowia, ochrony przeciwpożarowej.

Media

Działalność bieżąca spółki, decyzje biznesowe, zaangażowanie w budowę europejskiego rynku gazu, inwestycje krajowe, współpraca ze społecznością lokalną.

Tematy poruszane przez interesariuszy. Źródło: GAZ-SYSTEM.

1.13. Zewnętrzne inicjatywy przyjęte przez organizację

W 2018 r. GAZ-SYSTEM przystąpił do XII edycji **Rankingu Odpowiedzialnych Firm**, zajmując 10. miejsce wśród firm z sektora energetycznego oraz 21. pozycję w zestawieniu ogólnym. Pytania do rankingu zostały opracowane przez Centrum Badań Przedsiębiorczości Pozytywnego Wpływu Akademii Leona Koźmińskiego i „Dziennik Gazeta Prawna”.

GAZ-SYSTEM jest partnerem platformy „Partnerstwo dla Klimatu”. Głównym patronem tej inicjatywy jest Miasto Stoleczne Warszawa, a organizatorem – Biuro Infrastruktury Urzędu m.st. Warszawy. W 2018 r. GAZ-SYSTEM znalazł się w gronie wyróżnionych firm i organizacji pozarządowych istotnych dla funkcjonowania systemu energetycznego stolicy. Spółka wzięła ponadto udział w organizowanych w ramach tego przedsięwzięcia wydarzeniach: V edycji Warszawskiego Dnia Energii (czerwiec 2018) i Pikniku z Klimatem (wrzesień 2018). W październiku 2018 r. grupa pracowników Oddziału w Rembelszczyźnie uczestniczyła w akcji sadzenia drzew na terenie Lasów Miejskich w dzielnicy Białołęka. W tym wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele placówek dyplomatycznych, pracownicy Ministerstwa Środowiska, Biura Infrastruktury m.st. Warszawy, dzieci z warszawskich szkół oraz inni partnerzy Platformy „Partnerstwo dla Klimatu”. Wspólnie posadzono ok. 3 tysiące sadzonek, które wzbogacą ekosystem leśny dzielnicy.

Spółka znalazła się także w gronie blisko 150 **GRI 102-12** przedsiębiorstw, które mogą być stawiane za przykład w kwestiach związanych z kulturą bezpiecznej pracy. Organizacje te są zrzeszone w Forum Liderów Bezpiecznej Pracy przy Centralnym Instytucie Ochrony Pracy – Państwowym Instytucie Badawczym. Forum Liderów Bezpiecznej Pracy propaguje budowanie zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy oraz upowszechnianie i wdrażanie osiągnięć nauki i techniki z zakresu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia człowieka w środowisku pracy. W 2018 r. GAZ-SYSTEM został partnerem strategicznym konkursu **„O!ZNAKI PRACY 2018”**, którego organizatorem jest Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy. Motywem przewodnim był temat „praca i człowiek”.

Dbalność o zdrowie i bezpieczeństwo pracowników

jest nieodłącznym elementem działalności spółki. Dowodem na to jest ponowne wyróżnienie GAZ-SYSTEM Złotą Kartą Lidera Bezpiecznej Pracy podczas XXI Forum Liderów Bezpiecznej Pracy we Wrocławiu w 2018 r.

Spółka jest także członkiem Grupy Roboczej ds. Przemysłu Naftowego i Gazowego, działającej w ramach **„Porozumienia na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w przemyśle naftowym i gazowym”** przy Państwowej Inspekcji Pracy.

GAZ-SYSTEM po raz siódmy był partnerem strategicznym projektu edukacyjnego **„Akademia Energii”**. Celem akcji prowadzonej przez Fundację im. Leśtaw A. Pagi jest kształcenie młodych liderów w branży energetycznej. W 2018 r. w przedsięwzięciu wzięło udział 32 stypendystów – studentów i absolwentów kierunków inżynierskich, technicznych, energetycznych, a także prawniczych, menedżerskich i finansowych. W stawianiu pierwszych zawodowych kroków od lat pomagają im m.in. eksperci GAZ-SYSTEM, którzy prowadzą warsztaty na temat specyfiki rynku gazu w Polsce. Ważnym elementem programu są staże – w GAZ-SYSTEM możliwość odbycia praktyki w 2018 r. zawodowej miały trzy osoby. W ramach działalności sponsoringowej GAZ-SYSTEM wspiera Akademię Energii także finansowo.

Współpraca z uczelniami wyższymi

Od lat trwa współpraca GAZ-SYSTEM z Akademią Górniczo-Hutniczą im. S. Staszica w Krakowie. Uczelnia jest dla sektora gazowniczego zapleczem dydaktycznym, GAZ-SYSTEM zaś praktykiem w branży. Spółka wymienia z kadrą akademicką informacje naukowo-techniczne i dobre praktyki oraz wspiera rozwój uczelni. Od 2017 r. osoby, które ją ukończyły, mają możliwość odbycia stażu w GAZ-SYSTEM. W 2018 r. z tej oferty skorzystało 10 najlepszych absolwentów Wydziału Wiertnictwa, Nafty i Gazu, wyłonionych z grupy 24 ubiegających się o miejsce. Stażyści mieli okazję wykorzystać swoją wiedzę w praktyce codziennej pracy spółki w takich obszarach jak: eksploatacja sieci przesyłowej, inwestycje i remonty, BHP i PPOŻ. oraz dyspozycja gazu.

1.14. Członkostwo w organizacjach

GRI 102-13

W grudniu 2018 r. Tomasz Stępień, Prezes Zarządu GAZ-SYSTEM, został nominowany na członka zarządu ENTSGO wraz z 12 przedstawicielami europejskich operatorów systemów przesyłowych na kadencję od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2021 r.

Jedną z najważniejszych organizacji, na forum której działa spółka, jest European Network of Transmission System Operators for Gas (ENTSGO), zrzeszająca operatorów sieci przesyłowych gazu w Unii Europejskiej. W 2018 r. zakres tematyczny współpracy z ENTSGO dotyczył m.in. stanowiska w sprawie nowego pakietu gazowego, przygotowania dziesięcioletniego planu rozwoju sieci przesyłowej i wdrożenia kodeksów sieci.

W ramach aktywności w organizacji Gas Infrastructure Europe (GIE), reprezentującej w Brukseli europejskich operatorów infrastruktury gazowej, GAZ-SYSTEM brał z kolei udział w przygotowaniu stanowiska ws. strategii dekarbonizacyjnej UE do 2050 r. W grudniu 2018 r. do zarządu GIE powołano reprezentanta GAZ-SYSTEM.

Pozostałe organizacje branżowe, których członkiem jest GAZ-SYSTEM, to:

- European Association for the Streamlining of Energy Exchange (EASEE-gas)
- European Gas Research Group (GERG)
- Marcogaz Technical Association of the European Natural Gas Industry
- International Gas Union (IGU)
- Industry Advisory Panel przy Karcie Energetycznej
- International Group of Liquefied Natural Gas Importers (GIIGNL)

- The Society of International Gas Tanker and Terminal Operators (SIGTTO)
- European Committee for Standardization CEN
- CEDIGAZ
- Izba Gospodarcza Gazownictwa
- Klub Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB

9 października 2018 r. podsumowano dekadę działalności Przedstawicielstwa GAZ-SYSTEM w Brukseli

i wkład spółki w budowę bezpiecznego, konkurencyjnego i zrównoważonego rynku energii. W spotkaniu z tej okazji udział wzięli przedstawiciele instytucji UE, Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE, polskich i zagranicznych przedstawicielstw sektora energii oraz europejskich organizacji branżowych, z którymi GAZ-SYSTEM współpracuje na co dzień na rzecz rozwoju wewnętrznego rynku gazu ziemnego w Europie.

2

EUROPEJSKI rynek gazu

2.1. Budowa konkurencyjnego rynku	31
2.2. Hub gazowy w Polsce	31
2.3. Inwestycje GAZ-SYSTEM	32
2.4. Proces inwestycyjny	45

Integracja

2. EUROPEJSKI RYNEK GAZU. INTEGRACJA

Zadaniem GAZ-SYSTEM w najbliższych latach będzie kontynuacja działań inwestycyjnych, w tym rozbudowa i modernizacja krajowego systemu przesyłowego oraz budowa połączeń integrujących z innymi rynkami. GAZ-SYSTEM chce wykorzystać naturalną szansę rozwoju, którą jest tranzytowe położenie kraju, a także stworzyć polski hub gazowy i uczynić go wiodącym w Europie. Ponadto spółka kontynuuje prace mające na celu budowę własnego magazynu gazu.

Cele strategiczne

- wzmocnienie pozycji Spółki na nowoczesnym rynku energetycznym
- stworzenie i wypromowanie hubu w regionie Europy Środkowo-Wschodniej
- zintegrowanie Krajowego Systemu Przesyłowego z systemami europejskimi oraz zwiększenie jego funkcji tranzytowej w regionie
- rozwój infrastruktury wewnętrznej wraz z likwidacją wąskich gardeł w Krajowym Systemie Przesyłowym.

Kluczowe działania

- wybudowanie interkonektorów z Czechami, Słowacją, Litwą, Danią i Ukrainą wraz z infrastrukturą przesyłową wymaganych dla ich optymalnego działania
- wybudowanie infrastruktury przesyłowej zabezpieczającej przed blokadą rozwoju rynku
- wybudowanie infrastruktury przesyłowej na obszarach, na których mogą wystąpić problemy w dostawach gazu
- przygotowanie koncepcji budowy magazynu gazu i świadczenia usługi magazynowania
- kreowanie rynku na usługi przesyłu oraz nowe usługi u obecnych i nowych odbiorców
- wypromowanie Polski jako hubu regionalnego w Europie Środkowo-Wschodniej
- stworzenie warunków dla przyłączenia obiektów energetyki zawodowej

- wybudowanie inteligentnego systemu gazowego jako elementu inteligentnej sieci energetycznej
- wprowadzenie usługi kompleksowej w zakresie regazyfikacji-przesyłania-magazynowania
- podniesienie efektywności energetycznej systemu przesyłowego
- implementacja nowych mocy regazyfikacyjnych terminalu LNG i innych usług świadczonych dla regionu
- zwiększenie zakresu usług świadczonych na zewnątrz w obszarze innowacyjnej działalności laboratoriów Spółki

GAZ-SYSTEM bierze aktywny udział w debacie publicznej dotyczącej przyszłości europejskiego rynku gazu. W 2018 r. Spółka (samodzielnie lub za pośrednictwem organizacji branżowych) zaangażowała się w:

- prace nad tzw. pakietem gazowym (zmiana prawodawstwa UE w zakresie gazu ziemnego)
- prace nad propozycją zmian do dyrektywy gazowej w zakresie jej obowiązywania wobec gazociągów łączących się z państwami trzecimi
- debatę na temat rozwoju europejskich rynków energii w długiej perspektywie czasowej
- proces legislacyjny nowelizacji Rozporządzenia ustanawiającego instrument „Łącząc Europę” (CEF) oraz Rozporządzenia ws. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności na okres perspektywy finansowej 2021–2027.

Spółka była też zaangażowana w działania w obszarze krajowej polityki energetycznej i regulacyjnej. Kontynuowano prace nad rozwojem regulacji krajowych dotyczących sektora energii, wskazując na potrzebę ewolucji polskiego prawa w kierunku umożliwiającym dalszy rozwój rynku gazu w Polsce, wykorzystanie potencjału infrastruktury gazowej, zapewnienie bezpieczeństwa dostaw gazu oraz rozwój nowych usług w oparciu o gaz ziemny. Spółka złożyła uwagi m.in. do projektów nowelizacji prawa energetycznego, rozporządzenia taryfowego i systemowego, ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz do innych aktów wykonawczych mających wpływ na kształt i funkcjonowanie polskiego rynku gazu oraz działalność operatorów systemów przesyłowych.

Projekt Wspólnego Zainteresowania (PCI – Project of Common Interest)

Status PCI jest przyznawany projektom infrastrukturalnym mającym na celu wzmocnienie europejskiego wewnętrznego rynku poprzez zapewnienie niedrogiej, bezpiecznej i odnawialnej energii.

Współfinansowane przez instrument Unii Europejskiej „Łącząc Europę”

2.2. Hub gazowy w Polsce

Położenie geograficzne Polski w Europie Środkowo-Wschodniej, realizowany obecnie przez GAZ-SYSTEM plan inwestycyjny ukierunkowany na budowę połączeń międzysystemowych, a także rozbudowa terminalu LNG w Świnoujściu sprawiają, że polski system przesyłowy będzie mógł odegrać kluczową rolę w procesie integracji i liberalizacji europejskiego rynku gazu. Inicjatywa polegająca na rozszerzeniu możliwości handlu paliwem pochodzącym z różnych źródeł ma szansę przyczynić się do wzmocnienia pozycji gospodarczej Polski w regionie, a także wpłynąć pozytywnie na zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego.

2.1. Budowa konkurencyjnego rynku

GRI 203-1

Realizowane przez GAZ-SYSTEM inwestycje mają kluczowe znaczenie dla budowy zintegrowanego i konkurencyjnego rynku gazu ziemnego w Europie Środkowo-Wschodniej oraz regionie Morza Bałtyckiego, a także dla podniesienia bezpieczeństwa i stopnia dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego. W 2018 r. Spółka kontynuowała pracę na rzecz projektów wpisujących się w cele polityki energetycznej UE, którym decyzją Komisji Europejskiej został przyznany status wspólnego zainteresowania (PCI). Są to m.in.:

1. Gazowe połączenia międzysystemowe Północ-Południe w Europie Środkowo-Wschodniej i Południowo-Wschodniej (NSI East Gas)

- połączenie międzysystemowe Polska – Czechy
- zachodnia nitka Korytarza Północ-Południe w Polsce
- połączenie międzysystemowe Polska – Słowacja
- wschodnia nitka Korytarza Północ-Południe w Polsce

2. Plan działań w zakresie połączeń międzysystemowych na rynku energii Państw Bałtyckich dla gazu (BEMIP)

- połączenie międzysystemowe Polska – Litwa
- gazociąg Baltic Pipe
- rozbudowa terminalu LNG w Świnoujściu

Uruchomienie hubu gazowego może przynieść Polsce liczne korzyści, m.in.:

- obniżenie ceny hurtowej gazu w wyniku integracji rynków Europy Środkowo-Wschodniej oraz państw bałtyckich
- ułatwienie uczestnikom rynku dostępu do usług przesyłowych i bilansowych
- wejście nowych podmiotów na polski rynek i wzrost konkurencji wśród dostawców
- zwiększenie przesyłu gazu sieciami przesyłowymi
- zwiększenie znaczenia polskiego rynku w Europie poprzez integrację z rynkami ościennymi, tj. Niemcy, Czechy, Słowacja, Ukraina, oraz z rynkami państw bałtyckich
- zwiększenie efektywności wykorzystania punktów połączeń międzysystemowych oraz terminalu LNG w Świnoujściu
- zniesienie barier do obrotu paliwem gazowym, podniesienie transparentności rynkowej
- rozwój i poprawę płynności platform obrotu gazem

2.3. Inwestycje GAZ-SYSTEM

Rok 2018 był szczególnie istotny w zakresie rozwoju transgranicznej infrastruktury przesyłowej i współpracy z operatorami z państw ościennych. GAZ-SYSTEM wspólnie z operatorami systemów przesyłowych Danii, Słowacji oraz Litwy podjął ostateczne decyzje inwestycyjne w zakresie realizacji gazowych projektów międzysystemowych: Baltic Pipe, Polska-Słowacja oraz Polska-Litwa.

Najważniejsze inwestycje prowadzone przez spółkę to:

I. Brama Północna, na którą składają się dwie kluczowe dla spółki inwestycje:

- gazociąg Baltic Pipe
- rozbudowa Terminalu LNG.

II. Rozbudowa Krajowego Systemu Przesyłowego wraz z budową interkonektorów i kluczowymi projektami

Legenda

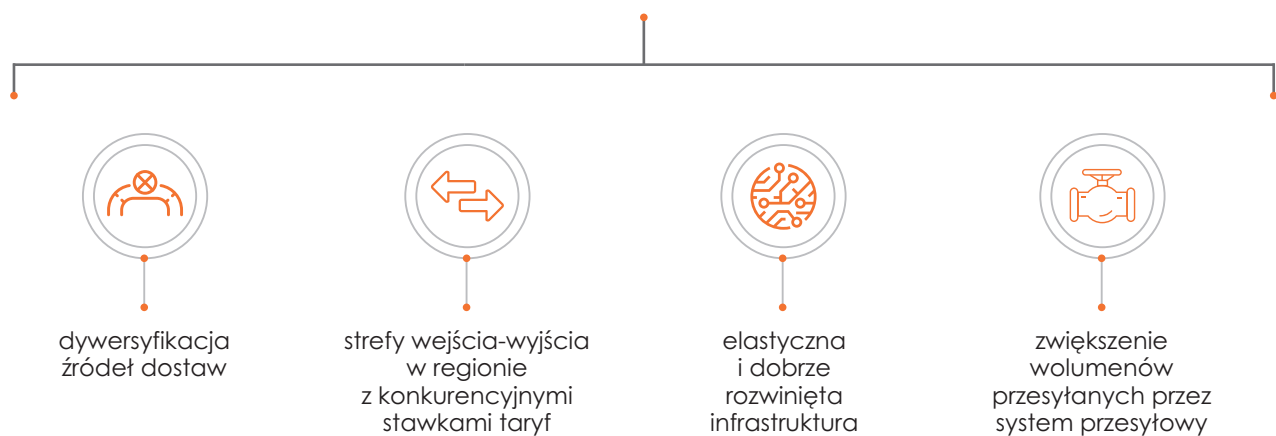
	połączenie Polska-Ukraina		połączenie Polska-Słowacja		połączenie Polska-Litwa
	połączenie Polska-Czechy		Terminal LNG		Baltic Pipe

Brama Północna

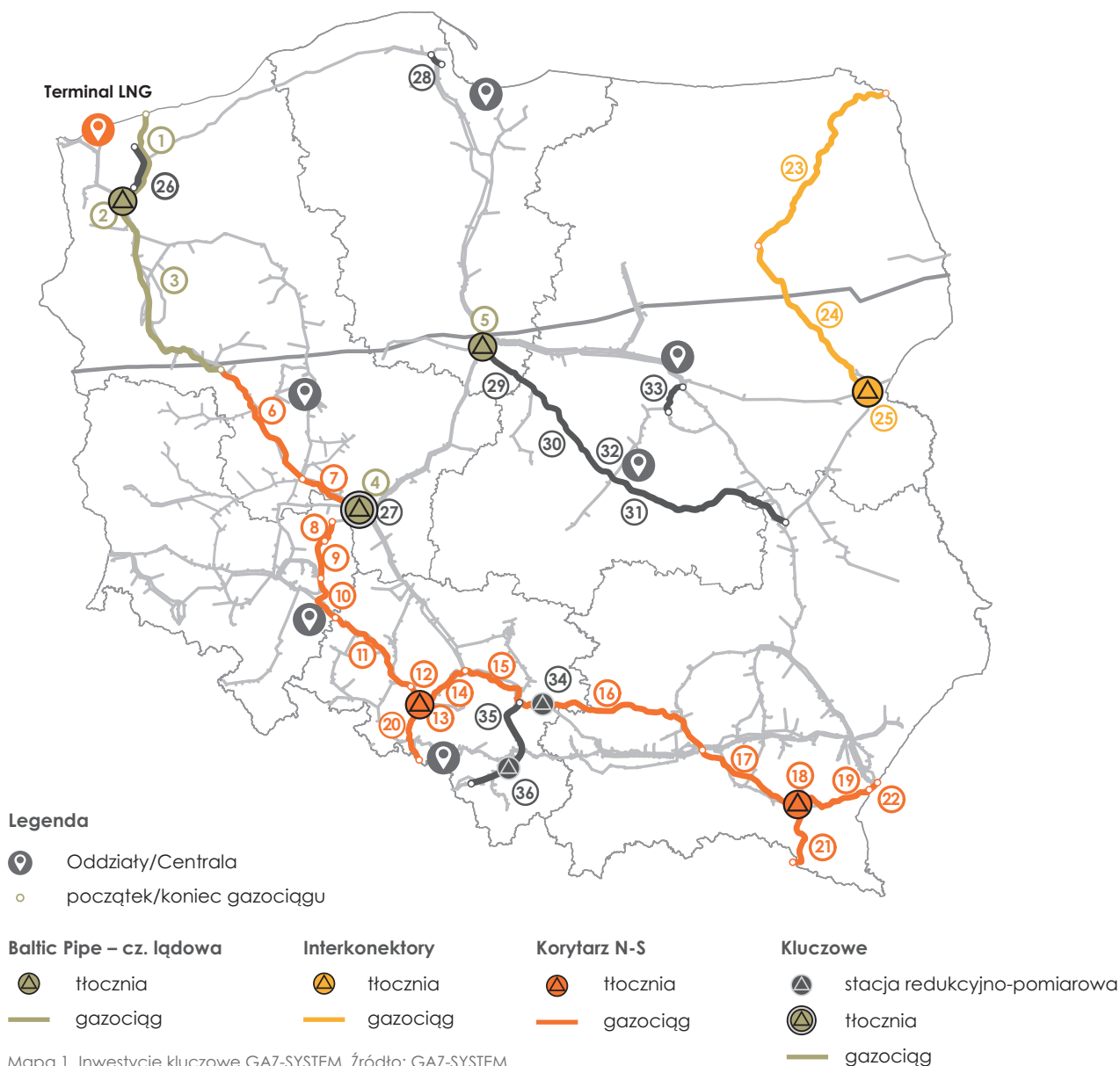
nowy korytarz dostaw do regionu Europy Środkowo-Wschodniej

Założenia u podstaw Bramy Północnej

II. Rozbudowa Krajowego Systemu Przesyłowego, w tym:

- inwestycje wchodzące w Korytarz Północ-Południe
- interkonektor Polska – Słowacja
- interkonektor Polska – Czechy
- interkonektor Polska – Ukraina
- inne kluczowe projekty.

Mapa 1. Inwestycje kluczowe GAZ-SYSTEM. Źródło: GAZ-SYSTEM.

Inwestycje kluczowe realizowane w 2018 r.

Projekt Baltic Pipe

Lp.	Nazwa inwestycji kluczowej
1-5	Inwestycje realizowane w ramach projektu Baltic Pipe
1	Gazociąg łączący gazociąg podmorski z Krajowym Systemem Przesyłowym
2	Budowa tłoczni gazu Goleniów
3	Gazociąg relacji Goleniów – Lwówek
4	Rozbudowa tłoczni gazu Odolanów
5	Budowa tłoczni gazu Gustorzyn

Korytarz Północ-Południe

Lp.	Nazwa inwestycji kluczowej
6	Gazociąg Lwówek – Odolanów (etap I Lwówek – Krobia) DN = 1000, L = 113,5 km
7	Gazociąg Lwówek – Odolanów (etap II Krobia – Odolanów) DN = 1000, L = 54,1 km
8	Gazociąg Czeszów – Wierzchowice DN = 1000, L = 14 km
9	Gazociąg Czeszów – Kietczów DN = 1000, L = 33 km
10	Gazociąg Zdzeszowice – Wrocław (odc. Brzeg – Żębice – Kietczów) DN = 1000, L = 49 km
11	Gazociąg Zdzeszowice – Wrocław (odc. Zdzeszowice – Brzeg) DN = 1000, L = 84 km
12	Gazociąg Zdzeszowice – Kędzierzyn-Koźle DN = 1000, L = 17,4 km
13	Budowa tłoczni Kędzierzyn-Koźle moc = 23 MW
14	Gazociąg Tworóg – Kędzierzyn-Koźle DN = 1000, L = 43,4 km
15	Gazociąg Tworóg – Tworzeń DN = 1000, L = 56 km
16	Gazociąg Pogórska Wola – Tworzeń DN = 1000, L = 168 km
17	Gazociąg Strachocina – Pogórska Wola DN = 1000, L = 97,5 km
18	Budowa Tłoczni Strachocina moc = 30 MW
19	Gazociąg Hermanowice – Strachocina DN = 700, L = 72 km
20	Gazociąg Polska – Czechy DN = 700, L = 52,5 km
21	Gazociąg Polska – Słowacja DN = 1000, L = 59 km
22	Gazociąg Polska – Ukraina (Hermanowice – granica państwa) DN = 100, L = 1,5 km

Projekt: Interkonektory

Lp.	Nazwa inwestycji kluczowej
23	Gazociąg Polska – Litwa (Rudka Skroda – granica państwa) DN = 700, L = 185 km
24	Gazociąg Polska – Litwa (Hołowczyce – Rudka Skroda) DN = 700, L = 153 km
25	Rozbudowa tłoczni gazu Hołowczyce II do sprężania gazu do ciśnienia 8,4 MPa

Projekt: Kluczowe

Lp.	Nazwa inwestycji kluczowej
26	Gazociąg Szczecin – Gdańsk (etap V Goleniów – Płoty) DN = 700, L = 41 km
27	Tłocznia gazu Odolanów – etap 0 (przeniesienie sprężarek) moc = 20 MW
28	Gazociąg Szczecin – Gdańsk (etap VI Reszki – Wiczlino) DN = 700, L = 8 km
29	Gazociąg Gustorzyn – Wronów (Gustorzyn – Leśniewice (etap I) DN = 1000, L = 60 km
30	Gazociąg Gustorzyn – Wronów (Leśniewice – Rawa Mazowiecka (etap II) DN = 1000, L = 100 km
31	Gazociąg Gustorzyn – Wronów (Rawa Mazowiecka – Wronów (etap III) DN = 1000, L = 156 km
32	Gazociąg Rembelszczyzna – Mory DN = 700, L = 29 km
33	Budowa przyłączy do obiektu Elektrociepłowni Żerań (PGNiG Termika S.A.)
34	Systemowa Stacja Redukcyjno-Pomiarowa Tworzeń w rejonie m. Stawków (etap I)
35	Gazociąg Oświęcim – Tworzeń wraz z Systemową Stacją Redukcyjno-Pomiarową Oświęcim (etap II) DN = 700, L = 50 km
36	Gazociąg Skoczów – Komorowice – Oświęcim (etap III) DN = 500, L = 53 km

Projekt Baltic Pipe

Strategiczny projekt infrastrukturalny mający na celu utworzenie nowego korytarza dostaw gazu ziemnego z Norwegii na rynki duński i polski, a także do użytkowników końcowych w sąsiednich krajach. Projekt jest realizowany w ścisłej współpracy z duńskim operatorem systemu przesyłowego gazu i energii Energinet.

Baltic Pipe pozwoli na przesył gazu z Polski do Danii i Szwecji. Gazociąg podmorski Baltic Pipe będzie transportować 10 mld m³ gazu ziemnego rocznie do Polski oraz 3 mld m³ gazu ziemnego z Polski do Danii.

Legenda

— nowe gazociągi

- - - - - istniejące gazociągi

○ tłocznie gazu

ENERGINET

— nowe gazociągi

- - - - - istniejące gazociągi

● tłocznie gazu

Projekt Baltic Pipe składa się z następujących głównych komponentów:

1. Gazociąg na dnie Morza Północnego

Realizacja podmorskiego gazociągu, o planowanej długości 105–110 km, łączącego norweski system gazowy na Morzu Północnym z duńskim systemem na lądzie. Gazociąg zostanie połączony z istniejącą infrastrukturą przesyłową – rurociągiem Europipe II – na Morzu Północnym, zapewniając tym samym dostęp do gazu ze złóż norweskich.

Podstawowe parametry:

- **długość:** 105–110 km
- **średnica:** 800 mm
- **ciśnienie:** 8,5–11 MPa

2. Rozbudowa duńskiego systemu przesyłowego

Budowa terminalu odbiorczego w Nybro oraz wybudowanie około 200 km gazociągów na terenie Danii.

Podstawowe parametry:

- **długość:** 210–230 km
- **średnica:** 900 i 1000 mm
- **ciśnienie:** 5–8 MPa

3. Tłocznia gazu w Danii

Budowa nowej tłoczni gazu w południowo-wschodniej części Zelandii. Główną funkcją tłoczni będzie sprężanie gazu ziemnego, co umożliwi jego transport. Tłocznia zapewni dwukierunkowy przesył gazu zarówno z Danii do Polski, jak i z Polski do Danii.

Podstawowe parametry:

- **ciśnienie:** 5–12 MPa

4. Gazociąg na dnie Morza Bałtyckiego

Budowa podmorskiego gazociągu, o długości około 275–310 km, łączącego Danię z Polską. Gazociąg będzie przebiegał przez duńskie, polskie oraz szwedzkie obszary morskie.

Podstawowe parametry:

- **długość:** 250–310 km
- **średnica:** 900 mm
- **ciśnienie:** 6,7–12 MPa

5. Rozbudowa polskiego systemu przesyłowego

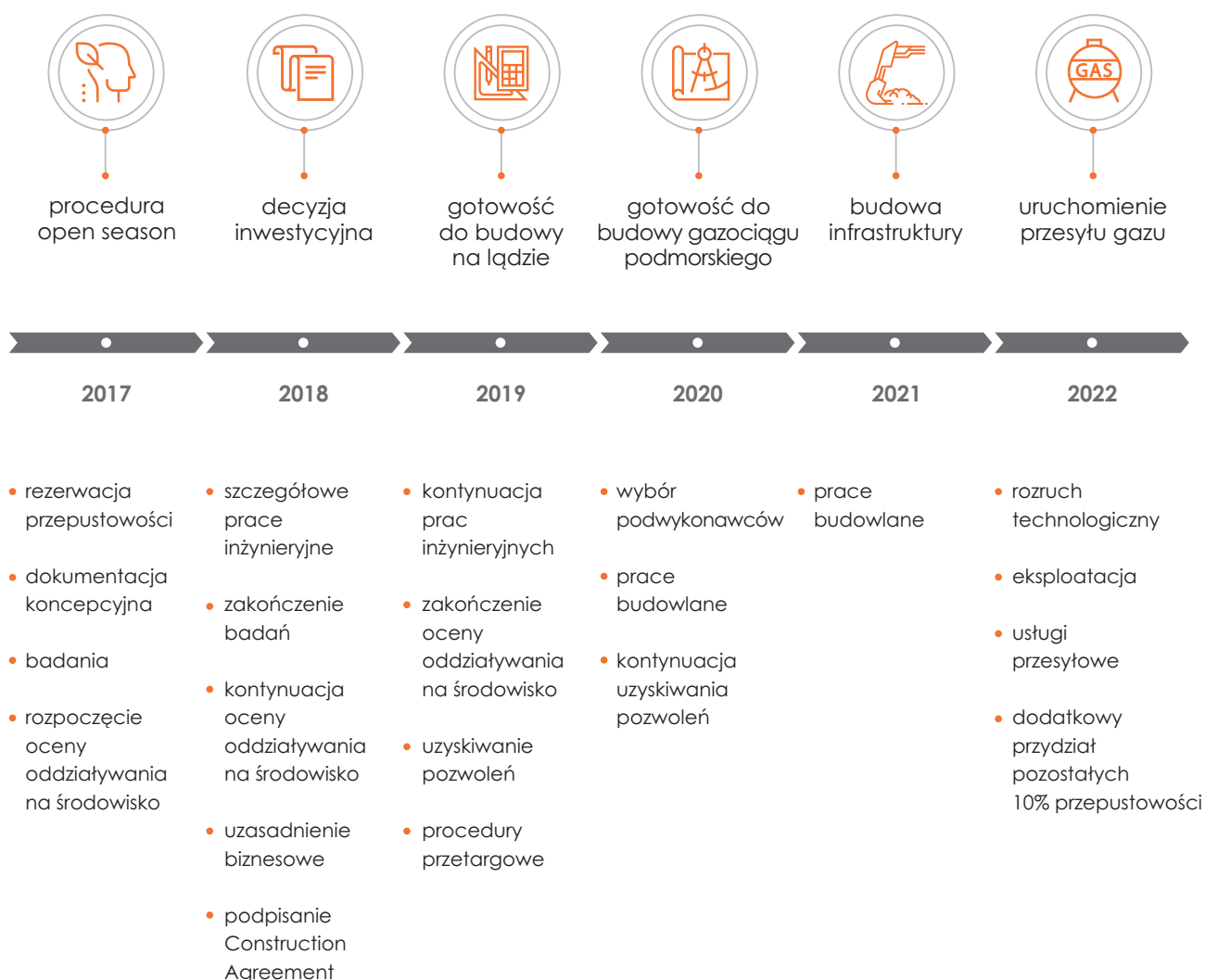
Import gazu ziemnego i jego przesył za pośrednictwem Baltic Pipe wymaga realizacji dodatkowych inwestycji na terenie Polski. Gazociąg podmorski będzie wychodził na brzegu Morza Bałtyckiego w województwie zachodniopomorskim w jednej z dwóch lokalizacji (obecnie sprawdzanych i analizowanych). W zależności od wybranej trasy wybudowana zostanie infrastruktura przesyłowa o długości od 230 do ok. 280 km. Ponadto zostaną wybudowane i zmodernizowane tłocznie gazu.

Zakres prac obejmuje następujące zadania:

- Budowa gazociągu łączącego gazociąg podmorski z Krajowym Systemem Przesyłowym
- Budowa gazociągu relacji Goleniów – Lwówek
- Rozbudowa tłoczni gazu Goleniów w woj. zachodniopomorskim (do mocy 25 MW)
- Rozbudowa tłoczni gazu Odolanów w woj. wielkopolskim (do mocy 30 MW)
- Budowa tłoczni gazu Gustorzyn w woj. kujawsko-pomorskim (projektowana moc: 20 MW).

Harmonogram części polskiej projektu

Baltic Pipe – środowisko naturalne

Badania morskie obejmują m.in. mapowanie dna morskiego, badania fito- i zoobentosu, ryb, ssaków morskich, ptaków i nietoperzy. Badania nie ograniczają się jednak tylko do flory i fauny. Dotyczą również takich dziedzin jak hydrochemia i geochemia – analizowane są m.in. jakość wody czy właściwości osadów dna morskiego.

W miejscach wyjścia gazociągu na ląd weryfikowane jest potencjalne oddziaływanie Baltic Pipe na rośliny, siedliska oraz bezkręgowce. Przeprowadzane są też badania w celu identyfikacji obecności gatunków ptaków lęgowych oraz nietoperzy.

Wsparcie UE w 2018 roku dla Baltic Pipe

Państwa członkowskie Unii Europejskiej 16 lipca 2018 r. zaakceptowały propozycję Komisji Europejskiej

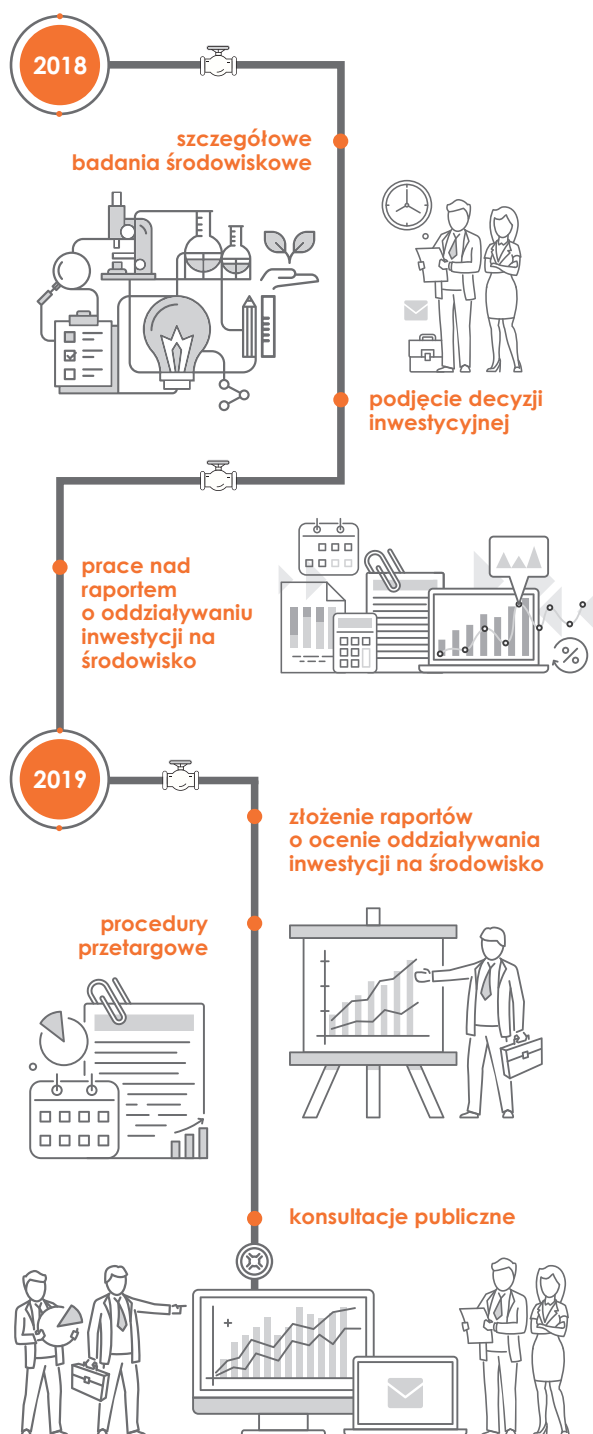
o przyznaniu pomocy finansowej dla projektu Baltic Pipe w ramach instrumentu „Łącząc Europę” (Connecting Europe Facility – CEF) na działanie pod nazwą **„Wzmocnienie krajowych systemów przesyłowych gazu w Polsce i Danii dla projektu Baltic Pipe”**.

Łączna maksymalna wysokość dofinansowania przyznanego dotychczas dla projektu Baltic Pipe

51,4 mln euro

Projekt Baltic Pipe zaawansowanie prac

GRI 203-1 Terminal LNG

Terminal LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Świnoujściu umożliwia odbiór skroplonego gazu ziemnego drogą morską z dowolnego kierunku na świecie. Pełni bardzo istotną funkcję w integracji krajowego systemu przesyłowego z innymi rynkami gazu, dając realne możliwości dywersyfikacji źródeł surowca.

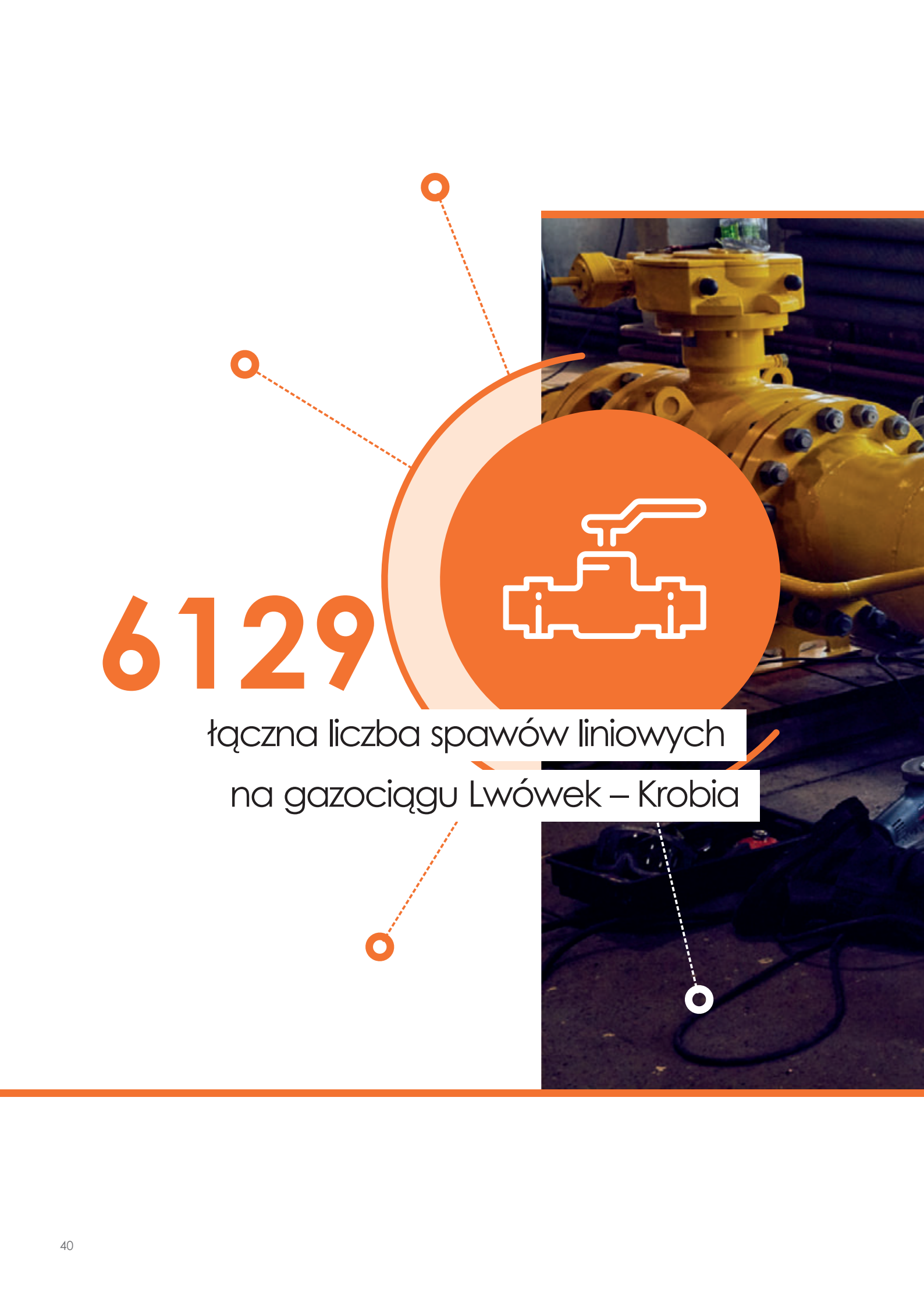
Obecnie spółka Polskie LNG realizuje Program Rozbudowy Terminalu LNG, który wpisuje się w światowy trend rozwoju tej technologii. Wykorzystaniu LNG sprzyja rozwój możliwości transportowych gazu, w tym rozbudowa floty metanowców, a także duża konkurencyjność cenowa LNG w stosunku do surowca transportowanego rurociągami. Ogromne znaczenie dla wzrostu zainteresowania LNG ma także lokalizacja złóż gazu w tych rejonach świata, które trudno połączyć rurociągami z krajami będącymi głównymi odbiorcami tego gazu.

Program rozbudowy składa się z:

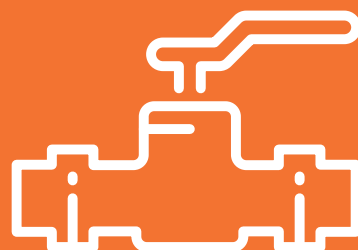
- dodatkowych instalacji regazyfikacyjnych – zwiększających nominalną moc regazyfikacyjną terminalu do 7,5 mld Nm³/rocznie
- trzeciego zbiornika LNG – zwiększającego elastyczność pracy instalacji Terminalu LNG oraz zapewniającego optymalną zdolność procesową składowania surowca
- instalacji przetadunkowej LNG na kolej – rozszerzającej zakres świadczonych usług o możliwość załadunku kontenerów ISO i cystern kolejowych oraz umożliwiającą dotarcie do nowych potencjalnych klientów
- dodatkowego nabrzeża statkowego, które umożliwi załadunek i rozładunek zbiornikowców, przetadunek LNG oraz załadunek jednostek bunkrujących LNG i usługę bunkrowania.

Do podstawowych zalet wykorzystania LNG należą:

- elastyczność dostaw – LNG sprawdza się zarówno jako sposób na dywersyfikację dostaw gazu dla niektórych krajów, jak i pokrycie szczytowych zapotrzebowań na gaz
- wydajność – podczas skraplania gazu ziemnego w LNG jego objętość zmniejsza się około 600 razy. Oznacza to, że po regazyfikacji ze 100 m³ LNG otrzymujemy 60 tys. m³ gazu ziemnego
- ekonomia – koszty transportu i magazynowania LNG są niższe niż gazu ziemnego. Wpływa na to m.in. możliwość wyboru dostawców z różnych części świata (optymalizacja kosztów zakupu i transportu)
- ekologia – gaz ziemny jest paliwem ekologicznym. Podczas spalania emituje do atmosfery znacznie mniej zanieczyszczeń niż węgiel, ropa lub inne paliwa kopalne. Skroplony gaz ziemny jest dodatkowo oczyszczany – jego skład to ok. 95% metanu przy niewielkim (ok. 5%) udziale innych składników. LNG jest zatem bardzo czystym paliwem bez właściwości toksycznych i korozyjnych
- bezpieczeństwo – w przypadku kontaktu z powietrzem LNG odparowuje i rozrzedza się. Nie ma możliwości skażenia środowiska (wód morskich, gleby) w przypadku wycieku LNG. Nowoczesne technologie konstrukcji zbiorników LNG, specjalne procedury oraz systemy zabezpieczeń zapewniają wyjątkowo wysoki poziom bezpieczeństwa terminali regazyfikacyjnych.

6129

łączna liczba spawów liniowych
na gazociągu Lwówek – Krobia

Korytarz Północ-Południe

Połączy terminal LNG w Świnoujściu i Gazociąg Bałtycki/Baltic Pipe przez południową Polskę, Republikę Czeską, Słowację i Węgry z terminalem LNG w Chorwacji. Korytarz składa się z wielu dwukierunkowych międzysystemowych połączeń gazowych oraz gazociągów krajowych, które już istnieją lub są na różnych etapach realizacji.

Korzyści z Korytarza Północ-Południe odczuwają wszyscy uczestnicy rynku gazu:

- zwiększenie integracji regionalnych rynków gazu
- zwiększenie bezpieczeństwa dostaw
- umożliwienie dostępu do nowych źródeł dostaw (LNG, Norwegia) dla Europy Środkowo-Wschodniej
- koordynacja regionalnych projektów infrastrukturalnych
- harmonizacja/ujednolicenie zasad obowiązujących na rynku
- umożliwienie wdrożenia regionalnych procedur prewencyjnych i awaryjnych w przypadku sytuacji kryzysowych

Polska – Litwa (GIPL)

Gazociąg Polska – Litwa przyczyni się do eliminacji tzw. wysp energetycznych, czyli regionów uzależnionych od dostaw gazu wyłącznie z jednego kierunku, a także do zintegrowania krajów bałtyckich z rynkiem gazu Unii Europejskiej. Zapewni również dostęp do globalnego rynku LNG, np. poprzez terminal w Świnoujściu.

W 2018 r. GAZ-SYSTEM uzyskał pozwolenia na budowę dla gazociągu.

Najważniejszym wydarzeniem w 2018 r., niezbędnym do podjęcia finalnej decyzji inwestycyjnej, było podpisanie dwóch umów:

- Umowy międzyoperatorskiej, czyli Inter-TSO Agreement (ITA), pomiędzy operatorami systemów przesyłowych, tj. GAZ-SYSTEM, Amber Grid, Conexus (Łotwa) oraz Elering

(Estonia), która ma regulować wzajemne zobowiązania pomiędzy OSP wynikające z implementacji decyzji ACER o transgranicznej alokacji kosztów dla połączenia Polska – Litwa z 11 sierpnia 2014 r.

- Connection Agreement (CA), tj. umowy regulującej prawne, biznesowe i techniczne aspekty realizacji projektu, stanowiącej jednocześnie wspólne zobowiązanie stron do realizacji inwestycji.

Odpowiedzialni za realizację:

GAZ-SYSTEM – operator polskiego systemu przesyłowego
AB Amber Grid – operator litewskiego systemu przesyłowego
Długość połączenia po stronie polskiej: 338 km
Przepustowość: PL-LT 2,4 mld m³/r.; LT-PL 1,9 mld m³/r.

Polska – Słowacja

Projekt wpisuje się w priorytetową koncepcję infrastrukturalną Unii Europejskiej, tj. realizację tzw. Korytarza Północ-Południe.

W kwietniu 2018 r. pomiędzy GAZ-SYSTEM i EUSTREAM a.s. zawarta została umowa Connection Agreement, na podstawie której obaj operatorzy podjęli pozytywne decyzje inwestycyjne. Połączenie międzysystemowe Polska – Słowacja zostanie zrealizowane do końca 2021 r.

Odpowiedzialni za realizację:

GAZ-SYSTEM – operator polskiego systemu przesyłowego
EUSTREAM a.s. – operator słowackiego systemu przesyłowego
Długość połączenia po stronie polskiej: 59 km
Przepustowość: PL-SK 4,3 mld m³/r.; SK-PL 5,7 mld m³/r.

Połączenia z Litwą i Słowacją stanowią bardzo istotny element w zakresie realizacji strategicznych zadań inwestycyjnych GAZ-SYSTEM w ramach tzw. Bramy Północnej, tj. Baltic Pipe oraz rozbudowy terminalu LNG w Świnoujściu.

Polska – Ukraina

W 2018 r. GAZ-SYSTEM S.A. przeprowadził z ukraińskim partnerem ocenę zainteresowania przesyłaniem gazu z Polski oraz potrzeb rozbudowy/modernizacji systemów przesyłowych obu operatorów. Zakończona została tzw. niewiążąca procedura, której celem było sprawdzenie zainteresowania rynku przepustowością na granicy polsko-ukraińskiej. Jej wyniki stanowią istotną podstawę do prowadzenia dalszych wspólnych analiz i studiów nad

rozwojem infrastruktury między systemami przesyłowymi Polski i Ukrainy. Pod koniec 2018 r. projekt połączenia Polska – Ukraina został uwzględniony w rekomendacjach dla projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania Wspólnoty Energetycznej (organizacji ustanowionej pomiędzy Unią Europejską i państwami trzecimi).

Uzyskanie pozwolenia na budowę spodziewane jest w 2019 r. Obecnie obaj operatorzy prowadzą rozmowy w zakresie podjęcia decyzji biznesowej, która pozwoliłaby przejść do etapu realizacji inwestycji.

Odpowiedzialni za realizację:

GAZ-SYSTEM – operator polskiego systemu przesyłowego

PJSC UKTRANSNAZ – operator ukraińskiego systemu przesyłowego

Długość połączenia po stronie polskiej: 1,5 km

Przepustowość: PL-UA 5-8 mld m³/r.; UA-PL 5-7 mld m³/r.

Polska – Czechy

Budowa interkonektora między Polską i Republiką Czeską wpisuje się w priorytetową koncepcję infrastrukturalną Unii Europejskiej, tj. realizację Korytarza Północ-Południe.

W 2018 r. GAZ-SYSTEM kontynuował projekt. Uzyskane zostało pozwolenie na budowę. Obecnie obaj operatorzy prowadzą rozmowy w zakresie podjęcia decyzji biznesowej, która pozwoliłaby przejść do etapu realizacji inwestycji.

Odpowiedzialni za realizację:

GAZ-SYSTEM – operator polskiego systemu przesyłowego

Net4Gas s.r.o. – operator czeskiego systemu przesyłowego

Długość połączenia po stronie polskiej: 53 km

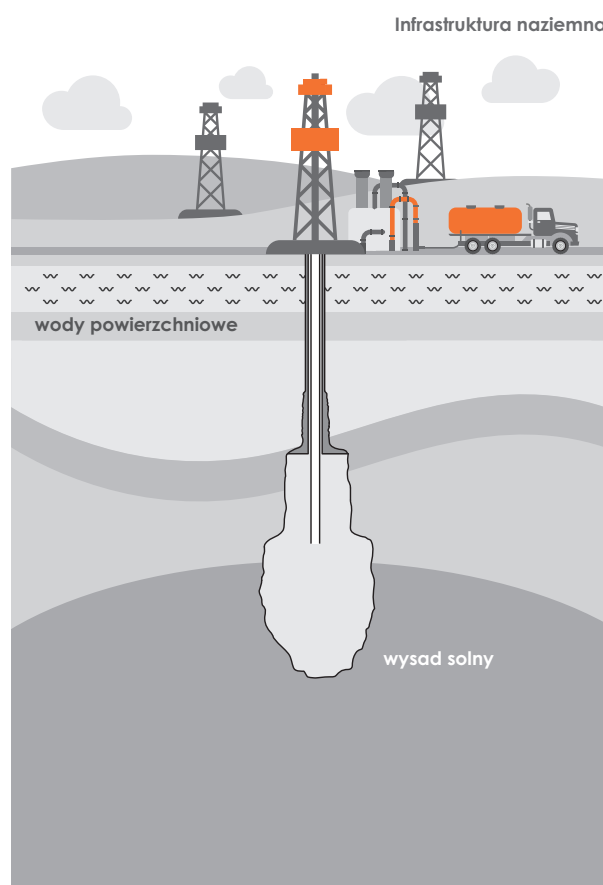
Przepustowość: PL-CZ 5 mld m³/r.; CZ-PL 6,5 mld m³/r.

Kawernowy Podziemny Magazyn Gazu (PMG) Damasławek

GAZ-SYSTEM realizuje także istotne inwestycje punktowe. Jedną z nich jest projekt wybudowania nowego kawernowego podziemnego magazynu gazu, ropy naftowej oraz paliw płynnych.

W ramach inwestycji zakłada się wybudowanie:

- infrastruktury naziemnej służącej obsłudze magazynu
- infrastruktury podziemnej
- gazociągu przyłączeniowego do Krajowego Systemu Przesyłowego.

Planowane podstawowe parametry:

Lokalizacja – wysad solny Damasławek (województwo kujawsko-pomorskie, na granicy dwóch gmin: Janowiec Wielkopolski oraz Żnin)

Dane techniczne:

Magazyn gazu ziemnego

pojemność
ok. 1–1,8 mld m³

Magazyn paliw płynnych:

Propan, butan i propan-butan

ok. 500 tys. m³

Olej napędowy

ok. 1 mln m³

Ropa naftowa

ok. 1,5 mln m³

Benzyny bazowe

500 tys. m³

Aby możliwe było utworzenie wewnętrznego rynku gazu ziemnego w ramach Unii Europejskiej, w pierwszej kolejności muszą nastąpić istotne zmiany w zakresie dostępu do infrastruktury przesyłowej, zarówno krajowej, jak i transgranicznej oraz zróżnicowanie kierunków i źródeł dostaw gazu. Budowa interkonektora Polska – Litwa została uznana przez Komisję Europejską za jeden z kluczowych projektów w zakresie infrastruktury, umożliwiającej wdrożenie mechanizmów solidarności energetycznej oraz zapewniającej bezpieczeństwo dostaw o krytycznym znaczeniu dla bezpieczeństwa energetycznego UE. To również szansa na przerwanie dotychczasowej izolacji państw bałtyckich od europejskiego rynku gazu. Połączenie to umożliwi integrację tych krajów z konkurencyjnym rynkiem gazu UE, który chcemy wspólnie budować. Potwierdzeniem tych zamierzeń jest fakt, że budowa międzysystemowego połączenia Polska – Litwa znalazła się kilkakrotnie na europejskiej liście projektów w sektorze gazu ziemnego, którym przyznany został status wspólnego zainteresowania (PCI).

Prace przygotowawcze w ramach projektu uzyskały najwyższą możliwą wysokość pomocy finansowej UE z instrumentu „Łącząc Europę” (CEF), dopuszczalną dla prac studialnych, czyli 50 procent. Z całkowitej kwoty ponad 10 mln euro 2,5 mln euro przypadło spółce Amber Grid, a 7,6 mln euro otrzymał GAZ-SYSTEM. Poza tym na prace budowlane ze środków UE, w ramach instrumentu CEF, przyznano projektowi współfinansowanie do wysokości maksymalnie 266,4 mln euro. Z całkowitej kwoty dofinansowania spółce Amber Grid przypadło prawie 58 mln euro, natomiast GAZ-SYSTEM otrzymał ponad 208 mln euro. Niezmiennie ważne jest również to, że zgodnie z decyzją ACER z 2014 r. w sprawie transgranicznej alokacji kosztów projektu, oprócz wsparcia finansowego UE, budowa GIPL, w tym część kosztów infrastruktury GIPL na terytorium Polski, zostanie dofinansowana przez Litwę, Łotwę i Estonię –
ocenił **Prezes Zarządu GAZ-SYSTEM**
Tomasz Stępień po podpisaniu umów.

2.4. Proces inwestycyjny

Proces inwestycyjny budowy gazociągów zaczyna się od prac planistycznych. Na ich podstawie dla największych inwestycji powstaje studium wykonalności budowy. Kolejnym etapem jest wybór projektanta, który wykona projekt budowlany uwzględniający wymogi formalnoprawne, bezpieczeństwa, środowiskowe oraz techniczne. W ramach prac projektowych uzyskiwane są liczne pozwolenia i decyzje administracyjne. Po uzyskaniu pozwolenia na budowę, zatwierdzeniu dokumentacji projektowej (projektu budowlanego i wykonawczego) oraz podpisaniu umowy na wykonawstwo robót budowlano-montażowych rozpoczyna się etap budowy.

Poprawa efektywności

Etap projektowania procesu inwestycyjnego

Po zakończonym pierwszym etapie realizacji planu 10-letniego budowy gazociągów przeprowadzono analizę problemów występujących przy pracach projektowych. W ich wyniku opracowano nowy system zapewnienia jakości dokumentacji projektowej, kładąc szczególny nacisk na jej kompletność oraz szczegółowość. Wypracowano i wdrożono nowe podejście w zakresie przygotowania i odbioru dokumentacji projektowej, a także jej formy i treści (kontrola i monitoring dokumentacji zamawianej u zewnętrznych projektantów).

Ponadto w 2018 r. w oddziałach Świerklany i Wrocław rozpoczęła prace komórka będąca biurem projektowym. Jej projekt, Racibórz – Oświęcim, o średnicy 700 mm, to pierwszy gazociąg projektowany przez zatrudnionych w GAZ-SYSTEM pracowników.

Przebieg budowy gazociągu

Etap budowy

Prace ziemne są nieodzownym etapem każdej inwestycji gazowej. GAZ-SYSTEM w 2018 r. realizował plan inwestycyjny, wykorzystując do tego zróżnicowane technologie, zarówno tradycyjną metodę wykopu otwartego, jak i metody bezwykopowe.

Technologie bezwykopowe

Dzięki technologiom bezwykopowym GAZ-SYSTEM może układać podziemne gazociągi bez konieczności wykonywania wykopów pod rzekami, torami kolejowymi, drogami itp. Taka nowoczesna technologia prac ziemnych jest ekonomiczna, przyjazna dla środowiska naturalnego, a prace są bezpieczne dla istniejącej w sąsiedztwie, infrastruktury lokalnej.

W 2018 r. wykonano blisko 170 przejść bezwykopowych. Największe i najdłuższe z nich – metodą HDD oraz Direct Pipe – odbyły się w ramach inwestycji wchodzących w skład Korytarza Północ-Południe. Poza kilkunastoma dużymi przekroczeniami wykonano 158 szt. przekroczeń typu przeciski z wykorzystaniem rury stalowej, przewiertu poziome sterowane oraz mikrotunelowanie.

Dobra praktyka

Warsztaty „Bezpieczna realizacja inwestycji strategicznych”

Spotkania kierowane do wykonawców zewnętrznych GAZ-SYSTEM. Ich celem było omówienie istotnych aspektów z zakresu bezpieczeństwa pracy, ochrony zdrowia i ochrony przeciwpożarowej przed rozpoczęciem prac dla zapewnienia bezpiecznych warunków pracownikom i w trosce o bezpieczeństwo społeczności lokalnych. Skupiono się szczególnie na tych etapach inwestycji, które niosą największe ryzyko.

W spotkaniach wzięło udział 129 osób:

kierownicy robót, kierownicy budowy, przedstawiciele służby BHP wykonawcy, a także kierownicy projektów i inne osoby nadzorujące prace.

Główne korzyści płynące z technologii bezwykopowych:

- niższe koszty społeczne: brak zakłóceń w ruchu drogowym, mniejsze ingerencje w środowisko, mniejszy hałas prac
- znaczne oszczędności finansowe w porównaniu z metodami tradycyjnymi (niższe koszty dostaw, mniejsza ilość niezbędnych zabezpieczeń i oznakowań, mniejsze koszty sprzętu oraz transportu)
- obniżenie emisji gazów cieplarnianych: mniejsze zanieczyszczenie powietrza dla mieszkańców

Informacja o wypłacie odszkodowań

Tryb realizacji inwestycji w oparciu o specustawę gazową gwarantuje wypłatę odszkodowań Właścicielom nieruchomości położonych na trasie gazociągu. Proces wypłaty odszkodowań odbywa się w trybie administracyjnym, pod nadzorem właściwego miejscowo Wojewody. Na jego zlecenie niezależny rzeczoznawca wykonuje operat szacunkowy, który jest podstawą do ustalenia wysokości odszkodowania. Po zakończeniu budowy Wojewoda wydaje decyzję administracyjną określającą wysokość odszkodowania.

3

Bezpieczeństwo

USŁUG

3.1. Bezpieczeństwo Krajowej Sieci Przesyłowej	51
3.2. Oddziały GAZ-SYSTEM – odpowiedzialność i bezpieczeństwo w terenie	55
3.3. Działalność badawczo-rozwojowa na rzecz bezpieczeństwa i jakości świadczonych usług	59
3.4. Dbłość o środowisko	60

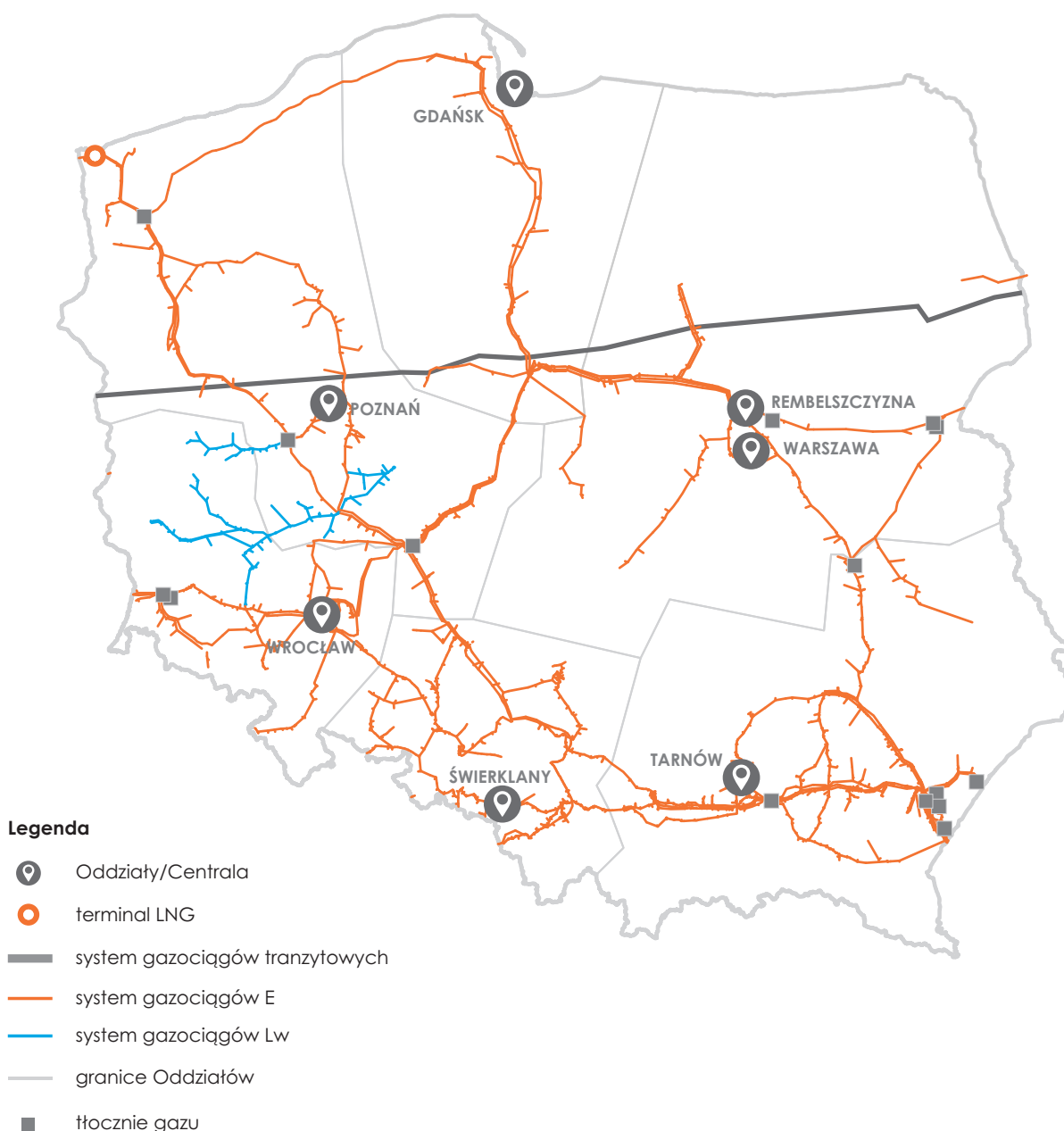
Sprawne funkcjonowanie
systemu przesyłowego

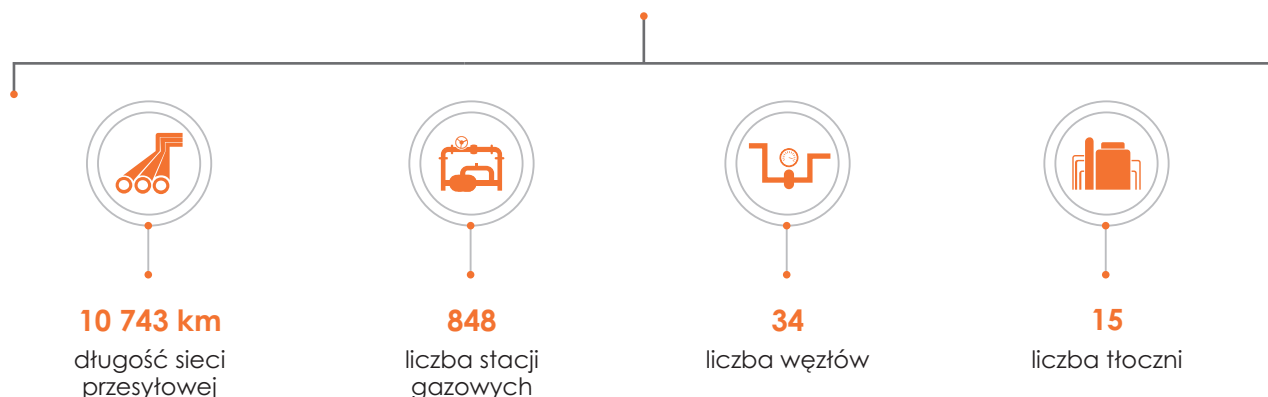

3. BEZPIECZEŃSTWO USŁUG. SPRAWNE FUNKCJONOWANIE SYSTEMU PRZESYŁOWEGO

Jednym z priorytetów GAZ-SYSTEM, jako spółki odpowiedzialnej za przesył gazu rurociągami wysokiego ciśnienia, jest zapewnienie bezpieczeństwa transportu tego paliwa. GAZ-SYSTEM przykłada dużą wagę do zabezpieczenia

infrastruktury, której jest operatorem. Strategiczny charakter realizowanych inwestycji, a także specyfika działalności wymaga utrzymywania najwyższych standardów w tym obszarze.

Podstawowe dane o sieci

3.1. Bezpieczeństwo Krajowej Sieci Przesyłowej

Służby eksploatacyjne GAZ-SYSTEM wykonują na sieci przesyłowej planowe czynności eksploatacyjne:

- kontrole
- konserwacje
- sprawdzenia
- pomiary
- specjalistyczne przeglądy.

Ich częstotliwość określona jest w Systemie Eksploatacji Sieci Przesyłowej (SESP), zapewniając w ten sposób utrzymanie należytego stanu technicznego oraz bezpieczeństwo użytkowania sieci przesyłowej.

Procedury i instrukcje SESP opisują zasady postępowania przy wykonywaniu typowych działań na sieci od przejęcia infrastruktury z fazy inwestycji, poprzez bieżącą eksploatację, aż do wyłączenia z eksploatacji i likwidację obiektu sieci przesyłowej.

Na podstawie wykonanych czynności eksploatacyjnych oraz zdarzeń, które w ciągu roku wystąpiły na sieci przesyłowej, dla każdego obiektu sieci przesyłowej sporządzana jest roczna ocena stanu technicznego. Jej wyniki rekomendują dany obiekt do:

- dalszej eksploatacji
- remontu
- modernizacji
- wyłączenia z eksploatacji.

Stosowanie SESP w praktyce pozwala na:

- wczesne rozpoznanie potencjalnych zakłóceń
- zapewnienie ciągłości funkcjonowania systemu przesyłowego
- podjęcie niezbędnych działań prewencyjnych
- bezpieczną eksploatację sieci przesyłowej.

Gazowe Pogotowie Techniczne

Zadaniem działającego w systemie całodobowym Gazowego Pogotowia Technicznego (GPT) jest reagowanie na wszystkie sygnały o awariach na sieciach obsługiwanych przez spółkę, pochodzące z monitoringu obiektów, od społeczności, służb administracji lokalnej, Policji i Straży Pożarnej. Do podstawowych zadań GPT należą: zabezpieczenie i usuwanie skutków awarii, likwidacja innych zagrożeń występujących w systemie przesyłowym, a także realizacja, nadzór i zabezpieczenie wykonywanych prac remontowych, inwestycyjnych i eksploatacyjnych w systemie przesyłowym. Działania GPT podlegają ewaluacji, czego przykładem była w 2018 r. wysoka ocena w teście przygotowania do wykonywania zadań w sytuacji kryzysowej Gazowego Pogotowia Technicznego w Gdańsku. Test został przeprowadzony w ramach obowiązującego w GAZ-SYSTEM Systemu Zarządzania Ciągłością Działania oraz zgodnie z wymaganiami normy ISO 22301.

Całodobowy monitoring sieci przesyłowej

Bezpieczeństwo sieci przesyłowej zapewnia sprawny system nadzoru i kontroli. Parametry pracy sieci przesyłowej w zakresie przepływu i ciśnienia gazu są zdalnie monitorowane w sposób ciągły (24 godziny na dobę) przez służby odpowiedzialne za ruch w systemie, tj. Centralną i Oddziałowe Dyspozycje Gazu.

Technologia w służbie bezpieczeństwa

GAZ-SYSTEM stosuje nowoczesne i sprawdzone technologie przy budowie gazociągów, wykorzystując przy tym wysokiej jakości materiały oraz najnowocześniejsze systemy zabezpieczeń i monitoringu pracy sieci. Stosowane są rury stalowe o zwiększonej grubości ścianki i wytrzymałości, zabezpieczone fabrycznie specjalną izolacją i systemem oddziaływań zapobiegającym korozji. Wdrożenie tego typu rozwiązań oznacza większe bezpieczeństwo i pewność eksploatacji sieci.

Technologia spawania CRC Evans

W 2018 r. przy budowie gazociągu Strachocina – Pogórska Wola zastosowano po raz pierwszy nowoczesną, w pełni zautomatyzowaną technologię spawania. Jej zaletą jest znacznie szybsze wykonywanie spoin oraz blisko czterokrotne zmniejszenie ilości materiału dodatkowego do spawania w porównaniu ze standardowymi rozwiązaniami.

Program Podniesienia Bezpieczeństwa Sieci Przesyłowej

W 2018 r. GAZ-SYSTEM przyjął program zwiększający bezpieczeństwo sieci przesyłowej. Jego główne założenia to:

- zwiększenie częstotliwości kontroli trasy gazociągów z powietrza
- efektywniejsza ewidencja naruszeń stref kontrolowanych gazociągów oraz zjawisk mających niekorzystny wpływ na bezpieczeństwo gazociągów
- wyposażenie służb eksploatacyjnych w sprzęt pomocniczy do wykonywania kontroli oraz dodatkowe środki łączności
- udoskonalenie Systemu Oceny Ryzyka i Niezawodności,
- propozycje zmian prawnych, które ułatwią bezpieczne użytkowanie gazociągów, ich remonty oraz postępowanie w przypadku naruszeń stref kontrolowanych

System certyfikatów i atestów

Elementy wchodzące w skład budowanych obiektów są poddawane szczegółowym badaniom i próbom przy odbiorze i przekazaniu instalacji do użytkowania. Posiadają niezbędne certyfikaty i atesty w zakresie wytrzymałości materiałów i zdolności pracy urządzeń pod ciśnieniem. W 2018 r. spółka utrzymała certyfikat systemu jakości ISO w spawalnictwie (norma PN-EN ISO 3834-2:2007).

Ochrona przeciwkorozyjna

Dzięki ochronie przeciwkorozyjnej sieć przesyłowa zabezpieczona jest przed niekorzystnym wpływem środowiska zewnętrznego. Ponadto system ten umożliwia lokalizację defektów powłoki izolacyjnej, rozpoznanie aktywności korozyjnej środowiska i podjęcie działań w celu usunięcia przyczyn potencjalnych zagrożeń.

Badanie gazociągu tłokami

Inspekcja za pomocą tłoków ma na celu czyszczenie gazociągu, zbadanie geometrii wewnętrznej, inwentaryzację posadowienia oraz identyfikację defektów i anomalii występujących w ścianie gazociągu. Pozyskane dane umożliwiają dokonanie oceny stanu technicznego gazociągu. Dzięki temu możliwe jest wykrywanie defektów korozyjnych, hutniczych i materiałowych.

Testy oraz nadzór

Przed uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie gazociąg podlega próbom ciśnieniowym: wytrzymałości, szczelności i próbom specjalnym (tzw. stresowym), wykonywanym przy udziale Urzędu Dozoru Technicznego, a także odbiorowi technicznemu oraz odbiorowi końcowemu po nagażowaniu i rozruchu. Państwowa Inspekcja Sanitarna i Państwowa Straż Pożarna zajmują stanowisko w sprawie zgodności wykonania gazociągu z projektem. Pozwolenie na użytkowanie wydawane jest przez właściwego wojewodę, po uprzedniej kontroli wojewódzkiego inspektoratu nadzoru budowlanego.

Obsługa eksploatacyjna SGT

GAZ-SYSTEM odpowiedzialny jest również za eksploatację części liniowej gazociągu tranzytowego Jamat-Europa na terenie Polski. Większość prac wykonywana jest siłami własnymi na podstawie umowy z EuRoPol GAZ S.A. Prace te realizowane są przez służby eksploatacyjne Oddziałów w Rembelszczyźnie i Poznaniu.

Modernizacja i remonty sieci przesyłowej

W 2018 r. w ramach planu remontowego realizowano 417 zadań,

z których ukończono 132.

Łącznie przeznaczono na to **55,6 mln zł.**

Natomiast w ramach planu inwestycyjnego w obszarze bezpieczeństwa realizowano **453 zadania**, z których ukończono 102.

Przeznaczono na ten cel **119,4 mln zł.**

Współpraca i edukacja

Zapewnienie sprawności i niezawodności systemów przesyłowych jest priorytetem GAZ-SYSTEM. Spółka współpracuje ze wszystkimi służbami w celu kompleksowego zapewnienia bezpieczeństwa osobom mieszkającym w otoczeniu infrastruktury przesyłowej. Praktycznym wymiarem tej współpracy są wspólne ćwiczenia działań w sytuacji kryzysowej oraz warsztaty, szkolenia i konferencje na temat bezpieczeństwa sieci przesyłowej. Ponadto w ramach prowadzonej przez GAZ-SYSTEM kampanii edukacyjnej Akademia BHP odbyły się 72 spotkania z przedstawicielami Straży Pożarnej, na które składały się spotkania prelekcyjne z kadrą dowódczą, wizyty techniczne oraz ćwiczenia pożarowe. Ich celem było zapoznanie pracowników PSP ze specyfiką ochrony przeciwpożarowej obiektów GAZ-SYSTEM, w szczególności w odniesieniu do palności i wybuchowości gazu ziemnego oraz sposobów prowadzenia skutecznej i sprawnej akcji ratowniczej na wypadek awarii.

Dla naszej spółki bezpieczna eksploatacja sieci oraz niezawodne dostawy do odbiorców stanowią priorytet. Traktujemy bezpieczeństwo nie jako koszt czy barierę rozwoju, ale jako szansę na budowanie rynku, dzięki dywersyfikacji źródeł dostaw gazu ziemnego i racjonalnym inwestycjom. Z całą mocą podkreślam, że w naszej działalności zdecydowanie najważniejsi są ludzie i społeczności lokalne i nie jest to tylko slogan. Oprócz procedur, sprzętu i monitoringu najważniejszym ogniwem w systemie bezpieczeństwa naszej sieci gazowej pozostaje człowiek. W tej pracy nie ma miejsca na rutynę ani na pójście na skróty.

Robimy wszystko, co tylko możliwe, aby nasi pracownicy byli dobrze przeszkoleni, świadomi istniejących zagrożeń oraz ciężącej na nich odpowiedzialności.

W GAZ-SYSTEM funkcjonują systemy szkoleń, od jednostek odpowiedzialnych za BHP po mistrzów czy kierowników jednostek terenowych, którzy na co dzień wysyłają ludzi do konkretnych prac eksploatacyjnych. Ci pracownicy muszą być wyposażeni w najnowocześniejszy sprzęt.

*To jednak nie wszystko. By realizować swoje zadania, muszą również współpracować z jednostkami Państwowej Straży Pożarnej, Policją, Rządowym Centrum Bezpieczeństwa. Są to nasi partnerzy, od których uzyskujemy najnowsze informacje, jak i przed jakimi zagrożeniami zabezpieczyć naszą sieć. Chcemy ściśle współpracować ze służbami pierwszego reagowania, aby mieć wypracowane najlepsze scenariusze współdziałania. Praktyczna współpraca jest czymś nieodzownym, trudno zastąpić doświadczenia i działania w terenie symulacją komputerową. Cieszę się, że mogliśmy pokazać nasze umiejętności i sprzęt. To one na co dzień pozwalają nam zabezpieczyć się przed awariami i wykonywać działania eksploatacyjne w sposób zapewniający bezpieczeństwo, które stanowi podstawę naszego działania – powiedział **Artur Zawartko, Wiceprezes Zarządu GAZ-SYSTEM**, podczas warsztatów w Krakowie.*

Wybrane działania:

- **13 września 2018 r.**, Kraków – warsztaty jednostek straży pożarnej i policji z wyspecjalizowanymi służbami GAZ-SYSTEM. W ćwiczeniach wzięli udział przedstawiciele Rządowego Centrum Bezpieczeństwa oraz zespołów zarządzania kryzysowego z regionu Małopolski. Wydarzenie odbyło się pod honorowym patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.
- **Wrzesień 2018 r.**, szkolenia na temat funkcjonowania sieci przesyłowej gazu skierowane do dowódców jednostek ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej z województw opolskiego i śląskiego.
- **24 października 2018 r.**, Poznań – konferencja „Bezpieczeństwo gazociągów przesyłowych w Polsce”, organizowana z Państwową Strażą Pożarną oraz Urzędem Dozoru Technicznego: prezentacja standardów zarządzania siecią gazociągów przesyłowych i sprawdzonych rozwiązań technologicznych, wykorzystywanych w celu zapewnienia bezpieczeństwa sieci.
- **25 i 30 października 2018 r.**, Stalowa Wola – szkolenia na temat rozwiązań technologicznych służących zapewnieniu bezpieczeństwa eksploatacji sieci oraz ćwiczenia zastępów Straży Pożarnej i służb technicznych GAZ-SYSTEM.

Bezpieczeństwo całego systemu przesyłowego to podstawa działalności GAZ-SYSTEM.**W 2018 r. na obiektach GAZ-SYSTEM S.A.**

przeprowadzono z jednostkami
Straży Pożarnej

48 wizyt technicznych

oraz **24 ćwiczenia pożarowe.**

W spotkaniach udział wzięło

1706 uczestników.

3.2. Oddziały GAZ-SYSTEM – odpowiedzialność i bezpieczeństwo w terenie

GAZ-SYSTEM dysponuje odpowiednimi kadrami, zapleczem merytorycznym i doświadczeniem, aby zadbać o bezpieczeństwo zarówno obiektów, pracowników, jak i społeczności, które zamieszkują tereny położone w sąsiedztwie obsługiwanej przez spółkę infrastruktury. Duży nacisk kładziony jest na podnoszenie kwalifikacji przez pracowników, jakość procedur i dostosowanie wewnętrznych regulacji firmy do aktualnych wymogów.

Szczególną funkcję w tym zakresie pełnią oddziały i Terenowe Jednostki Eksploatacji. Zaangażowani w nich pracownicy mają odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia, aby nadzorować, koordynować i realizować zadania i prace budowlano-montażowe związane z remontami i inwestycjami na sieci gazowej, łącznie z budową odcinków sieci przesyłowej, pracami przyłączeniowymi oraz przy usuwaniu awarii. Część zadań jest realizowana siłami własnymi – głównie przez zespoły pracowników Gazowego Pogotowia Technicznego oraz Terenowych Jednostek Eksploatacji przy współpracy osób zatrudnionych w działach merytorycznych oddziałów.

Dobra praktyka

Dzięki współpracy Oddziałów GAZ-SYSTEM w **Tarnowie** (zakres technologiczny i konstrukcyjno-budowlany) oraz w **Rembelszczyźnie** (zakres układów AKPiA i elektrycznych) opracowano projekty stacji pomiarowych typowych. Zawarto w nich rozwiązania uniwersalne i powtarzalne. Układy technologiczne stacji dostosowano do zabudowy gazomierzy różnych typów i wielkości, pracujących w układzie U1 i U2. Projekty typowe posiadają uzgodnienie Urzędu Dozoru Technicznego. Zastosowanie projektów typowych skutkuje znacznym skróceniem fazy projektowania, która zostaje ograniczona do adaptacji obiektu typowego w terenie i uzyskania decyzji administracyjnych. Skrócenie czasu budowy obiektów ma szczególne znaczenie w przypadku pilnych modernizacji oraz terminowej realizacji umów przyłączeniowych.

24

liczba przeprowadzonych
ćwiczeń pożarowych

Koordinacja działań po awarii gazociągu w Murowanej Goślinie

W nocy 26 stycznia 2018 r. doszło do rozszczelnienia gazociągu wysokiego ciśnienia na odcinku Poznań – Rogoźno w miejscowości Murowana Goślina w woj. wielkopolskim. Następnie doszło do zapytonu gazu. Odcinek gazociągu, na którym doszło do rozszczelnienia, został tego samego dnia odseparowany i zabezpieczony przez służby GAZ-SYSTEM. Natychmiast zdecydowano o zapewnieniu środków zastępczych, które pozwoliły przywrócić dostawy gazu do odbiorców. W tym celu do dwóch wyłączonej stacji przyłączone zostały instalacje LNG. Spółka pozostawała w stałym kontakcie ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i pomoc poszkodowanym, a także z władzami administracyjnymi i samorządowymi. Zarząd GAZ-SYSTEM powołał Zespół Zarządzania Kryzysowego w celu skoordynowania działań związanych z zaistniałą sytuacją. Na miejsce zdarzenia niezwłocznie przybyli przedstawiciele spółki. Tuż po awarii GAZ-SYSTEM uruchomił dwie specjalne linie telefoniczne, na które mogli dzwonić poszkodowani (w sprawach dot. usuwania awarii, organizacyjnych, ewentualnej pomocy). Poszkodowanym zapewniono pomoc psychologiczną w Ośrodku Pomocy Społecznej w Murowanej Goślinie.

GAZ-SYSTEM przystąpił do jak najszybszego zadośćuczynienia poszkodowanym za poniesione straty. Zostały one w większości zrekompensowane. Poszkodowani zostali objęci szczególnym wsparciem ze strony spółki i jej ubezpieczyciela. Dodatkowo GAZ-SYSTEM zaangażował się w działania o charakterze dobroczynnym i sponsoringowym. Mieszkańcom gminy przekazano m.in. darowizny dla: najbardziej poszkodowanych, jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w Murowanej Goślinie, a także darowiznę na poprawę stanu dróg w gminie (łącznie 300 100 zł). Prace związane z ponownym uruchomieniem przepływu w gazociągu trwały od 26 stycznia do 2 lutego 2018 r.

Pracownicy GAZ-SYSTEM przeprowadzili zbórkę niezbędnych rzeczy pierwszej potrzeby (środki czystości, odzież itp.) dla trzech najbardziej poszkodowanych rodzin.

3.3. Działalność badawczo-rozwojowa na rzecz bezpieczeństwa i jakości świadczonych usług

Spółka prowadziła prace badawczo-rozwojowe własnymi zasobami oraz we współpracy z przedsiębiorstwami z branży gazowniczej i zewnętrznymi jednostkami naukowo-badawczymi. W aktywność B+R wpisuje się również działalność laboratoriów GAZ-SYSTEM, tj. Laboratorium Pomiarów Jakości Gazu (LPJG) w Pogórskiej Woli (woj. małopolskie) oraz Laboratorium Wzorcowania Gazomierzy (LWG) w Hołowczycach (woj. mazowieckie).

Laboratorium Pomiarów Jakości Gazu (LPJG) GRI 203-1

Zakres badawczy LPJG obejmuje: analizę składu gazu, w tym analizę związków siarki, pomiar temperatury punktu rosy wody oraz węglowodorów, badania w środowisku pracy: hałas, drgania o działaniu miejscowym i ogólnym na organizm człowieka. LPJG wykonuje również kontrolę pomiarowo-analityczną procesowych chromatografów gazowych oraz przeprowadza szkolenia z ich obsługi i eksploatacji, a także urządzeń do pomiaru temperatury punktu rosy wody.

Polskie Centrum Akredytacji w sierpniu 2018 r. potwierdziło rozszerzone kompetencje Laboratorium Pomiarów Jakości Gazu w Pogórskiej Woli do pomiarów hałasu pochodzącego od instalacji, urządzeń i zakładów przemysłowych emitowanego do środowiska. Badania wykonywane przez LPJG pozwalają określić, czy poziom hałasu emitowany przez infrastrukturę przemysłową spełnia dopuszczalne normy prawne, co jest istotne z perspektywy potrzeb społeczności sąsiadujących z tego typu obiektami.

Laboratorium Wzorcowania Gazomierzy (LWG)

Laboratorium Wzorcowania Gazomierzy w Hołowczycach w grudniu 2018 r. na podstawie decyzji Polskiego Centrum Akredytacji uzyskało status akredytowanego Laboratorium Wzorcującego (nr AP 183) w zakresie wzorcowania gazomierzy turbinowych.

Wzorcowanie gazomierzy gazem ziemnym pod wysokim ciśnieniem przekłada się na zwiększenie dokładności pomiaru ilości paliwa gazowego. Umożliwia tym samym zwiększenie rzetelności rozliczeń z klientami w punktach wejścia i wyjścia sieci przesyłowej, a także lepsze zbilansowanie systemu przesyłowego.

Innowacyjne stanowisko pozwala na prowadzenie różnego rodzaju testów urządzeń pomiarowych oraz prac badawczo-rozwojowych we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, producentami sprzętu oraz jednostkami naukowymi.

Laboratorium w Hołowczycach jest jedynym obiektem w Polsce wykonującym wzorcowanie gazomierzy z wykorzystaniem gazu ziemnego pod wysokim ciśnieniem.

Rozwój technologii CNG

W 2018 r. przeprowadzono analizę możliwości rozwoju infrastruktury do dostarczania CNG (ang. Compressed Natural Gas) z wykorzystaniem infrastruktury operatora gazociągów przesyłowych GAZ-SYSTEM. Przeanalizowano m.in. możliwość ładowania butliwozów CNG umożliwiających transport dużego wolumenu CNG do odbiorców końcowych. Opracowano kilka wariantów modeli biznesowych świadczenia usługi.

Zagospodarowanie energii odpadowej

Przeprowadzone w 2017 r. ekspertyzy wykazały, że możliwa jest budowa instalacji odzysku energii odpadowej ze spalin na wybranych tłoczniach gazu. Na ich podstawie w 2018 r. rozpoczęto wstępne przygotowania do budowy instalacji

pilotażowej polegającej na zabudowie wymiennika ciepła na układzie wylotowym spalin motospężarki (z możliwością późniejszej rozbudowy o kolejne moduły). Odzyskane w ten sposób ciepło zasili centralne ogrzewanie wybranej tłoczni gazu.

Projekt HYREADY

Wypracowano wstępne wytyczne dotyczące przystosowania sieci gazowej do akceptacji mieszanin gazu ziemnego z wodorem (ze szczególnym uwzględnieniem wpływu zmieniającego się stężenia wodoru w gazie ziemnym). Zdefiniowano elementy systemów gazowych, które będą wymagały dostosowania lub wymiany w zależności od stężenia wodoru w przesyłanej mieszaninie. Wypracowano również zalecenia na temat zmiany dotychczas stosowanych przez operatorów procedur w celu zmniejszenia negatywnego wpływu wodoru na sieć przesyłową. Będą one sukcesywnie uzupełniane o wytyczne w zakresie kolejnych elementów infrastruktury gazowej, tj. urządzenia u odbiorców końcowych czy tłocznie gazu. Wykonywane analizy w ramach projektu zostały oparte na istniejących publikacjach.

Projekt HYREADY realizowany jest z międzynarodową grupą 13 firm. Dotyczy praktycznych aspektów wykorzystania wodoru w sieciach przesyłowych.

GERG – emisje metanu

W 2018 r. w ramach prac w międzynarodowej grupie European Gas Research Group (GERG) operatorzy systemów przesyłowych z Hiszpanii, Belgii, Holandii, Francji, Włoch oraz Polski podpisali porozumienie dotyczące oceny wielkości emisji z systemu przesyłowego. Projekt ten ma na celu znalezienie najlepszych metod wykrywania i pomiaru lotnych emisji z systemu przesyłowego gazu ziemnego. Uwzględni również przetestowanie wybranych rozwiązań i przygotowanie wytycznych dla opracowania odpowiedniej normy europejskiej. Opracowanie normy pozwoli na realistyczną i jednakową ocenę wielkości emisji z systemu przesyłowego przez wszystkich operatorów europejskich.

3.4. Dbłość o środowisko

Troska o środowisko naturalne jest kwestią kluczową w kontekście prowadzonych inwestycji, eksploatacji i remontów infrastruktury gazowej GAZ-SYSTEM. Obszary zarządzania ochroną środowiska opierają się na autorskich rozwiązaniach systemowych na bazie dobrych praktyk, nowoczesnych metod, doświadczeniu i wiedzy eksperckiej pracowników. Na terenie całego kraju w zakresie przesyłu gazu ziemnego obowiązuje System Zarządzania Środowiskowego.

GRI 102-11

Celami środowiskowymi GAZ-SYSTEM są:

- doskonalenie efektywnego zarządzania środowiskiem
- ciągła poprawa oddziaływania na środowisko prowadzonych procesów (np. inwestycyjnych, remontowych, eksploatacyjnych, zakupowych)
- minimalizowanie negatywnego wpływu na otoczenie, szczególnie w zakresie: gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej emisji zanieczyszczeń do powietrza, emisji hałasu
- ochrona gatunków fauny i flory
- racjonalne użytkowanie mediów i zasobów
- pełna zgodność z obowiązującymi wymaganiami prawnymi
- podnoszenie świadomości ekologicznej pracowników

Powyższe cele realizowane są przez:

- stosowanie najlepszych dostępnych technik w osiąganiu wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości
- ograniczenie ilości powstających odpadów
- monitorowanie zanieczyszczeń emitowanych do wody, powietrza i ziemi oraz zapewnienie zgodności z dopuszczalnymi standardami emisyjnymi
- ograniczenie oraz utrzymywanie emisji hałasu na poziomie akceptowalnym w ramach stosowania najlepszych możliwych technologii
- przywracanie elementów przyrodniczych do stanu właściwego

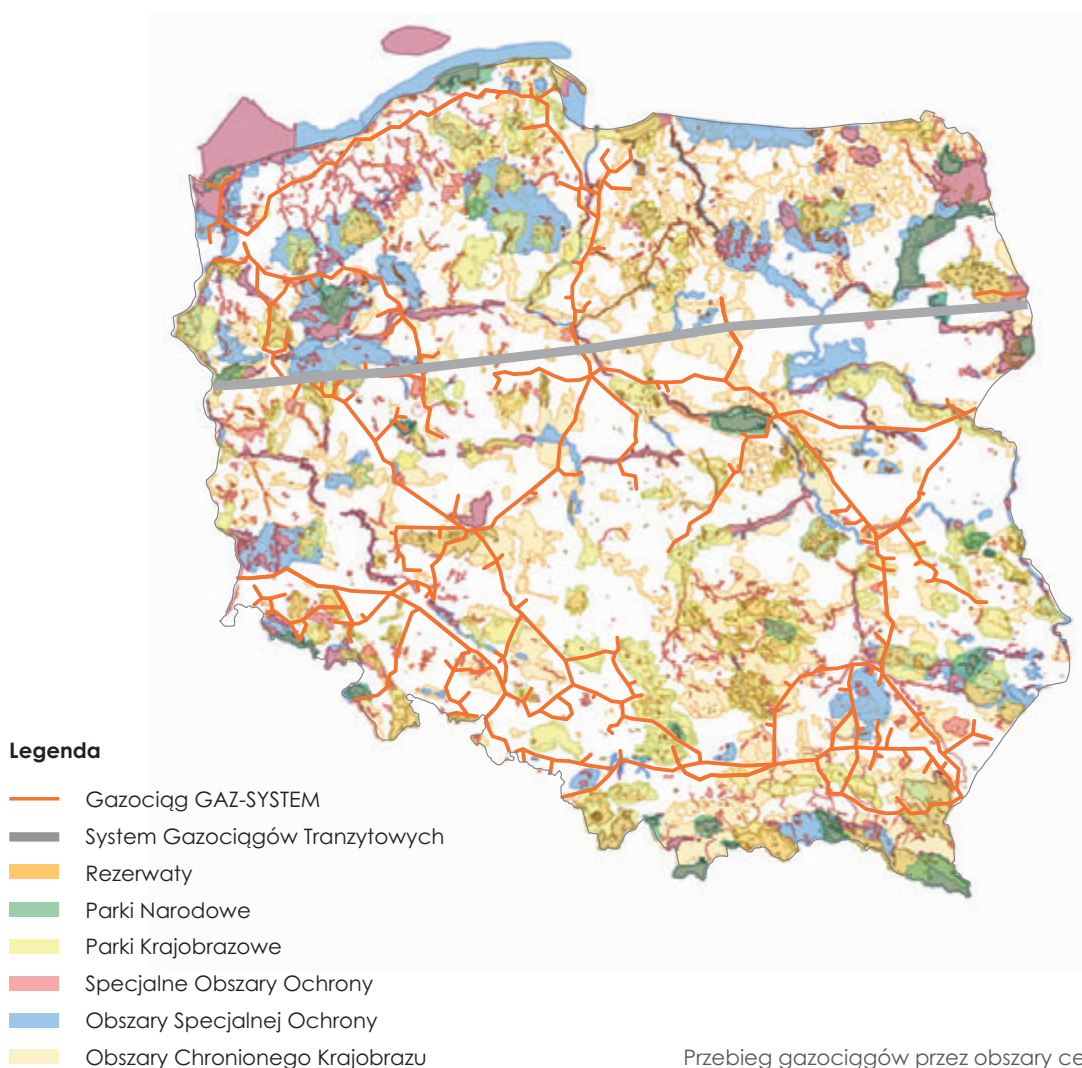
- angażowanie pracowników w inicjatywy na rzecz środowiska, organizowanie szkoleń oraz zapewnienie skutecznego przepływu informacji dot. działalności środowiskowej
- stałe utrzymywanie zgodności z obowiązującym prawodawstwem w zakresie ochrony środowiska oraz nieustanna identyfikacja i dostosowywanie działalności do nowych wymagań prawnych

GRI 304-1 GAZ-SYSTEM, realizując inwestycje, oddziałuje na obszary chronione. Długość sieci gazociągów przebiegającej przez obszary chronione wynosi 2469 km, co stanowi 22,33% całości sieci przesyłowej. Inwestycje prowadzone przez GAZ-SYSTEM realizowane są z poszanowaniem środowiska naturalnego, tak by minimalizować negatywny wpływ prac na otoczenie. Przed rozpoczęciem robót budowlanych dla większości inwestycji GAZ-SYSTEM konieczne jest otrzymanie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych.

W 2018 r. uzyskano je dla:

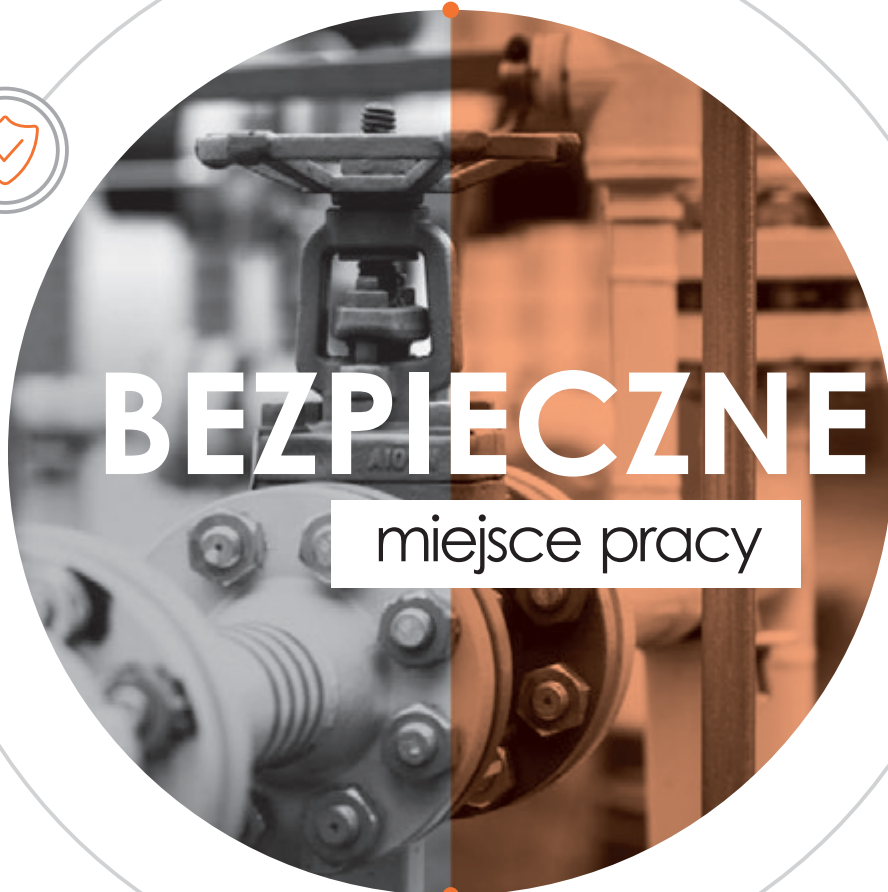
- odcinka południowego gazociągu Polska – Litwa (Hołowczyce – Rudka Skroda)
- rozbudowy tłoczni gazu Hołowczyce II
- etapu VI Gazociągu Szczecin – Gdańsk (Reszki – Wiczlino)

Na potrzeby uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przeprowadza się inwentaryzację i waloryzację przyrodniczą terenu, gdzie znajdzie się planowane przedsięwzięcie. Dodatkowo na etapie realizacji robót budowlanych prace prowadzone są pod nadzorem przyrodniczym, który także prowadzi monitoring oddziaływania inwestycji na środowisko. W niektórych przypadkach monitoring jest prowadzony także na etapie poinwestycyjnym, w zależności od warunków wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach uzyskanej dla danego przedsięwzięcia.

Przebieg gazociągów przez obszary cenne środowiskowo.
Źródło: GAZ-SYSTEM.

4

BEZPIECZNE miejsce pracy

4.1. Kluczowe cele zarządzania BHP	64
4.2. Bezpieczeństwo i ciągłość działania	65
4.3. Obszar zarządzania ryzykiem	65

Zarządzanie ryzykiem

4. Bezpieczne miejsce pracy

Zapewnienie bezpieczeństwa pracowników to podstawowy obowiązek pracodawcy, który przekłada się na jakość, komfort i warunki wykonywanych obowiązków. System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy w GAZ-SYSTEM funkcjonuje w oparciu o niecertyfikowane europejskie standardy zarządzania bezpieczeństwem pracy. Rozwiązania dostosowane są do wymagań prawnych i potrzeb spółki.

GRI 403-1

4.1. Kluczowe cele zarządzania BHP:

- stałe zapobieganie incydentom i minimalizowanie ich ewentualnych skutków
- podniesienie świadomości pracowników dotyczącej zasad bezpiecznej pracy
- kontrola w celu zapewnienia przestrzegania wewnętrznych zasad bezpieczeństwa pracy
- ścisłe przestrzeganie ustawodawstwa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
- podnoszenie kwalifikacji pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy
- stałe uczestnictwo w wymianie wiedzy i doświadczeń w zakresie BHP z innymi firmami
- zapewnienie stosowania najnowszych osiągnięć nauki i techniki w zakresie udoskonalania warunków pracy

GRI 403-4

Udział pracowników, konsultacje i komunikacja w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

W spółce działa Komisja BHP, która pełni funkcje doradcze i opiniotwórcze w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. W jej skład wchodzi w równej liczbie przedstawiciele pracodawcy (w tym przedstawiciele służb BHP i lekarz sprawujący opiekę zdrowotną nad pracownikami) oraz pracowników. Przewodniczącym Komisji BHP wyznacza pracodawca, natomiast funkcję wiceprzewodniczącego sprawuje Spółeczny Inspektor Pracy. Tym samym w oficjalnych wspólnych komisjach ds. BHP, których posiedzenia odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał, reprezentowani są wszyscy pracownicy.

Głównymi zadaniami komisji są:

- dokonywanie przeglądu warunków pracy
- okresowa ocena stanu bezpieczeństwa i higieny pracy
- opiniowanie podejmowanych przez pracodawcę środków zapobiegających wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym
- formułowanie wniosków dotyczących poprawy warunków pracy

GRI 403-2

Identyfikacja zagrożeń, ocena ryzyka i badanie wypadków

W celu minimalizowania ryzyka wystąpienia zdarzeń wypadkowych pracownicy szkoleni są z zasad bezpieczeństwa pracy, a każde stanowisko poddawane jest szerokiej ocenie ryzyka zawodowego. Jest ona przeprowadzana przy udziale przedstawicieli pracowników, Spółecznej Inspekcji Pracy oraz lekarza medycyny pracy. Poza komplementarną oceną ryzyka zawodowego na stanowisku pracy, istotnym zadaniem służby BHP jest stałe dążenie do poprawy warunków pracy. W spółce obowiązują procedury minimalizacji zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników.

Gromadzenie informacji związanych z zagrożeniami wypadkowymi pozwala na odpowiednie reagowanie przed ich wystąpieniem, a ich analiza wspomaga projektowanie skutecznych działań w zakresie prewencji wypadkowej.

W 2018 r. zgłoszono 66 incydentów wypadkowych w GAZ-SYSTEM, z czego 28 zakwalifikowano jako wypadki przy pracy, a 38 – jako pozostałe incydenty (incydenty wypadkowe, zdarzenia potencjalnie wypadkowe).

Kultura bezpieczeństwa w GAZ-SYSTEM

Kluczowymi elementami w zarządzaniu bezpieczeństwem są działania prewencyjne skierowane zarówno do pracowników, jak i firm podwykonawczych. Budowanie świadomości bezpiecznego wykonywania pracy i kreowanie proaktywnych postaw wśród pracowników oraz kontrahentów pozwala na udoskonalanie kultury bezpieczeństwa w spółce.

Kampania „Porozmawiajmy o bezpieczeństwie pracy”

W jej ramach odbył się cykl spotkań Pionu BHP i PPOŻ. z pracownikami we wszystkich oddziałach spółki, 11 TJE i na trzech tłoczniach. Celem spotkań było omówienie istotnych obszarów z zakresu BHP, wymiana doświadczeń, spostrzeżeń oraz wniosków, które wpływają na doskonalenie kultury bezpieczeństwa pracy.

Kampania „Pierwsza pomoc to proste”

Jej elementem były warsztaty w zakresie udzielania pierwszej pomocy, jak również przeciwdziałania wypadkom przy pracy. Uzupełniały je materiały edukacyjne na łamach czasopisma dla pracowników „GAZeta”.

Ponadto 35 pracowników wzięło udział w Mistrzostwach Udzielania Pierwszej Pomocy o Puchar Prezesa GAZ-SYSTEM, które w 2018 r. odbyły się po raz siódmy.

Szkolenia „Instalacje i urządzenia pracujące w strefach zagrożenia wybuchem”

Wychodząc naprzeciw potrzebom związanym ze specyfiką pracy w miejscach, w których może wystąpić atmosfera wybuchowa gazu ziemnego, w 2018 r. realizowany był cykl szkoleń we wszystkich oddziałach spółki. Były one kierowane do wszystkich pracowników związanych z pracami na sieci.

Dobra praktyka

Kampania „**Bezpieczne LNG**” – przygotowana przez spółki GAZ-SYSTEM i Polskie LNG. W programie znalazły się: spotkania z mieszkańcami, samorządami lokalnymi, uczniami, a także szkolenia prowadzone przez Straż Pożarną.

4.2. Bezpieczeństwo i ciągłość działania

GAZ-SYSTEM posiada dwa systemy certyfikowane pod względem zgodności z międzynarodowymi standardami ISO:

- System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI) zgodny z ISO 27001

- System Zarządzania Ciągłością Działania (BCMS) zgodny z ISO 22301

System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI)

W 2018 r. przeprowadzono gruntowną aktualizację i przebudowę systemu, dostosowując jego formułę do nowej struktury spółki oraz nowych wyzwań.

System Zarządzania Ciągłością Działania (BCMS)

System BCMS był w 2018 r. ukierunkowany na praktyczną weryfikację jego skuteczności. Spółka przeprowadziła liczne testy reagowania na zdarzenia awaryjne i kryzysowe w zakresie ochrony infrastruktury, łączności teleinformatycznej i współpracy operacyjnej ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo. Wykazały one wysoką gotowość w przypadku zakłócenia przesyłu gazu. 25 lipca 2018 r. powołano Forum Ciągłości Działania – zespół odpowiedzialny za wyznaczanie celów i podejmowanie kluczowych decyzji dotyczących funkcjonowania BCMS – oraz Koordynatorów ds. BCMS i ich zastępców, odpowiedzialnych za realizację założeń systemu ciągłości działania.

W 2018 r. obydwa systemy były przedmiotem zewnętrznego audytu akredytowanej jednostki certyfikacyjnej (BSI GROUP POLSKA Sp. z o.o.). W wyniku tych audytów spółka utrzymała oficjalne certyfikaty zgodności ISO/IEC 27001:2013 oraz ISO/IEC 22301:2013.

4.3. Obszar zarządzania ryzykiem

GRI 102-15

W GAZ-SYSTEM funkcjonuje proces korporacyjnego zarządzania ryzykiem bazujący na normie ISO 31000. W 2018 r. przeprowadzono opartą na modelu RIMS (Risk Maturity Model) ocenę dojrzałości zarządzania ryzykiem w spółce, a w nim poziom zdolności do osiągnięcia celów, proaktywności i powszechności organizacji.

Najważniejsze ryzyka, które mogą dotyczyć spółki, są ściśle powiązane z jej misją i planami rozwoju. Osiąganie celów wspierane jest przez analizy ryzyka towarzyszące podejmowaniu ważnych decyzji oraz systemowe i ciągłe zarządzanie ryzykiem w procesach, w tym:

- zapewnianiu ciągłości przesyłu
- eksploatacji systemu przesyłowego
- zarządzaniu projektami
- bezpieczeństwie informacji
- bezpieczeństwie pracy.

357

liczba uczestników warsztatów
o instalacjach i urządzeniach pracujących
w strefach zagrożenia wybuchem

5

EFEKTYWNE zarządzanie

5.1. Wartościowanie stanowisk i rozmowa rozwojowa	70
5.2. Dobre praktyki z życia firmy	71
5.3. Razem na rzecz innych	72
5.4. Komunikacja na trasie realizowanych inwestycji	78

Odpowiedzialny rozwój i współpraca
ze społecznościami lokalnymi

5. EFEKTYWNE ZARZĄDZANIE. ODPOWIEDZIALNY ROZWÓJ I WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIAMI LOKALNYMI

GRI 102-41 GAZ-SYSTEM prowadzi systemową oraz nastawioną na rozwój pracowników politykę personalną. Została ona oparta na założeniu, że pracownicy są największym potencjałem każdej firmy. Od ich wiedzy, umiejętności, jakości pracy i zaangażowania zależy rozwój i konkurencyjność spółki. Przekonanie, że harmonijne funkcjonowanie strategii, kultury organizacyjnej, struktury, procesów i projektów realizowanych przez organizację bezpośrednio wpływa na zdolność firmy do osiągania założonych celów, pomaga budować przyjazne miejsce pracy, sprzyjające atmosferze współpracy i chęci dzielenia się wiedzą.

Odpowiedzialne podejście GAZ-SYSTEM S.A. do zarządzania zasobami ludzkimi przejawia się w określeniu przejrzystych i niedyskryminujących zasad dotyczących m.in. rekrutacji, zatrudnienia, awansu czy podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników. Wszyscy pracownicy Spółki, niezależnie od wymiaru czasu pracy i rodzaju umowy, objęci są „Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy z dnia 8 marca 2007 r. dla Pracowników Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM Spółka Akcyjna”. Dokument ten określa uprawnienia pracownicze wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawa pracy oraz dodatkowe świadczenia oferowane pracownikom przez firmę. Pracodawca konsultuje kwestie dotyczące zatrudnienia oraz istotnych zmian w organizacji z partnerami społecznymi.

5.1. Wartościowanie stanowisk i rozmowa rozwojowa

W 2018 r. w GAZ-SYSTEM trwał proces wartościowania stanowisk pracy, który miał na celu uporządkowanie systemu wynagrodzeń w spółce oraz budowę przejrzystego wykazu stanowisk i tabeli płac. Projekt zwiększył konkurencyjność spółki wobec rynku i doprowadził do stworzenia własnego standardu płacowego. Po wartościowaniu stanowisk pracy przed pracownikami otworzyły się również nowe perspektywy rozwoju i awansu.

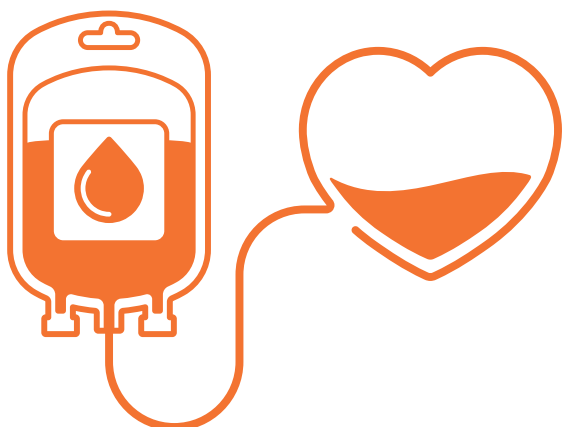
Kolejnym etapem rozwoju procesów personalnych w spółce było wprowadzenie tzw. rozmowy rozwojowej. Pilotaż tego projektu odbył się w 2017 r. w oddziale w Gdańsku, w 2018 r. objął wszystkie jednostki organizacyjne. Rozmowa rozwojowa to przeprowadzane raz do roku spotkanie pracownika z przełożonym, na którym wspólnie ustalany jest plan wzmacniania jego kompetencji oraz optymalne kierunki jego rozwoju zawodowego, przy uwzględnieniu potrzeb i możliwości spółki.

5.2. Dobre praktyki z życia firmy

GAZ-SYSTEM dąży do wypracowania jak najlepszych praktyk, mających na celu wsparcie rozwoju zatrudnionych osób oraz budowę dobrej atmosfery w miejscu pracy. W tę strategię wpisują się m.in. działania na rzecz wspierania motywacji i zaangażowania pracowników, dbałość o dobre relacje w miejscu pracy, a także o identyfikację z wartościami spółki.

Akcja krwiodawstwa

GAZ-SYSTEM został partnerem Ogólnokrajowej Akcji Zbiórki Krwi Energetyków „Kropelka Energii dla Niepodległej”

GAZ-SYSTEM był jedną z trzynastu firm, które w jubileuszowym roku 100-lecia Niepodległości przystąpiły do akcji oddawania krwi do lokalnych banków krwi pod hasłem „Kropelka Energii dla Niepodległej”. Honorowy patronat nad akcją objęły Ministerstwo Energii i Ministerstwo Zdrowia.

28 i 29 października 2018 r. pracownicy GAZ-SYSTEM oraz Polskiego LNG wzięli udział w Ogólnokrajowej Zbiorce Krwi Energetyków. Wspólnie udało się zebrać 16 litrów krwi (7 litrów oddali pracownicy w Warszawie w specjalnym ambulansie – ruchomej stacji krwiodawstwa, 9 – pracownicy zatrudnieni przez Polskie LNG i GAZ-SYSTEM na terminalu LNG w punkcie zbiórki zlokalizowanym na terenie Państwowej Straży Pożarnej w Świnoujściu).

Konkurs fotograficzny

Konkurs fotograficzny o tematyce ekologicznej „GAZ-SYSTEM dla natury” – edycja 2018. Spośród wszystkich nadesłanych propozycji 13 zdjęć z największą liczbą głosów pracowników zilustrowało firmowy kalendarz ścienny 2019.

„Układkowy pejzaż”

Karolina Talaśka, Oddział w Poznaniu

„Nie zawsze jest kolorowo”

Arkadiusz Furmankiewicz, Oddział w Gdańsku

Giełda Pomysłów Wynalazczych i Racjonalizatorskich

W organizowanej po raz pierwszy w spółce „Giełdzie Pomysłów Wynalazczych i Racjonalizatorskich” wzięło udział trzynastu pomysłodawców. Łącznie zgłosili oni 21 projektów.

Propozycje wynalazków i usprawnień dotyczyły różnych obszarów działania GAZ-SYSTEM. Najliczniejszą grupą były te z kategorii eksploatacji systemu przesyłowego oraz poprawy organizacji pracy.

We wrześniu 2018 r.

5-osobowa reprezentacja GAZ-SYSTEM uczestniczyła w XI edycji Tour de Gas – międzynarodowego wyścigu kolarskiego organizowanego przez słowackiego operatora gazociągów przesyłowych Eustream a.s.

Sport i rekreacja

Imprezy sportowe w GAZ-SYSTEM

Styczeń: mistrzostwa narciarskie – slalom gigant

Maj: turniej piłki siatkowej

Czerwiec: złot motocyklowy

Wrzesień: złot rowerowy z rodzinami

Wrzesień: regaty żeglarskie

Październik: turniej strzelecki

5.3. Razem na rzecz innych

Fundusz Naturalnej Energii

„Fundusz Naturalnej Energii” to konkurs grantowy organizowany od dziewięciu lat przez GAZ-SYSTEM. Każdego roku szkoły, przedszkola, fundacje i stowarzyszenia, gminy i miasta składają wnioski o dofinansowanie swoich pomysłów na ratowanie środowiska naturalnego. Konkurs odbywa się w pięciu wybranych województwach. Partnerem społecznym IX edycji konkursu była Fundacja „Za górami, za lasami”.

- Liczba wniosków zgłoszonych do konkursu: 112
- Liczba beneficjentów: 22
- Ogółem kwota grantów: 218 787,03 zł

Darowizny

GAZ-SYSTEM wywiązuje się z roli odpowiedzialnego uczestnika życia społecznego. Działania dobroczynne są wsparciem i odpowiedzią na konkretne potrzeby lokalnych społeczności oraz organizacji funkcjonujących w najbliższym otoczeniu spółki. W 2018 r. wsparcie kierowane było na następujące cele:

Bezpieczeństwo

Wsparcie otrzymało 15 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych prowadzących działania w zakresie ratownictwa – ochrony życia i mienia, zapobiegania pożarom i klęskom żywiołowym oraz zapewnienia bezpieczeństwa lokalnej społeczności.

Edukacja

Spółka wsparła:

- młodzież kształtującą się w zawodzie technik gazownictwa (w szkołach objętych patronatem GAZ-SYSTEM),
- organizacje działające na rzecz nauki i oświaty – w zakresie organizacji warsztatów dotyczących: wolontariatu, dziennikarstwa, wrażliwości społecznej dla 87 dzieci z 4 placówek opiekuńczo-wychowawczych; instytucje zajmujące się edukacją i podtrzymywaniem pamięci historycznej.

Działania charytatywne

Przekazano wsparcie dla osób w trudnej sytuacji życiowej oraz osób niepełnosprawnych za pośrednictwem organizacji pozarządowych – na paczki żywnościowe, opał, remont instalacji gazowej i C.O. w miejscu prowadzenia działań, na rzecz osób niewidomych i niedowidzących.

Działania sponsoringowe

Działania sponsoringowe prowadzone przez GAZ-SYSTEM wspierają plany ujęte w „Strategii spółki do 2025 r.”. Są zgodne z „Polityką wizerunkową spółki” oraz z „Zasadami działalności sponsoringowej w Grupie Kapitałowej GAZ-SYSTEM”, które wynikają z „Dobrych praktyk w zakresie prowadzenia działalności sponsoringowej przez spółki z udziałem Skarbu Państwa”. Ich celem są:

Budowanie wizerunku spółki jako przedsiębiorstwa odpowiedzialnego za bezpieczeństwo energetyczne kraju

Kreowanie wizerunku wiarygodnego, dobrego pracodawcy

Kreowanie wizerunku eksperta w branży

Budowanie świadomości potrzeby rozwoju infrastruktury gazowej

Budowanie pozytywnych relacji z interesariuszami

Pozyskanie trwałej akceptacji społecznej dla prowadzonych inwestycji

W 2018 r. GAZ-SYSTEM zrealizował w ramach sponsoringu 153 projekty, w tym:

52 projekty zakwalifikowane do działalności społecznej: dni, festyny, pikniki, święta miast i gmin, wydarzenia integrujące lokalne społeczności

23 projekty sportowe: turniej ping-ponga, biegi, wyścigi kolarskie, zawody kajakarskie, turnieje piłkarskie dla dzieci i młodzieży

43 projekty w zakresie kultury i sztuki: wydarzenia muzyczne, taneczne, festiwale muzyczne i filmowe

11 projektów w obszarze nauka i edukacja: pikniki naukowe, wydarzenia współorganizowane przez uczelnie

3 inicjatywy proekologiczne: festiwal piosenki ekologicznej, impreza ekologiczna dla dzieci

21 wydarzeń gospodarczych i branżowych

Piknik historyczny w gminie Raczek. Źródło: GAZ-SYSTEM.

Fundusz Wspierania Inicjatyw Lokalnych

GAZ-SYSTEM wspiera projekty związane z edukacją i nauką, sportem, bezpieczeństwem oraz kulturą i sztuką. Służą one lokalnej społeczności tych miejscowości, w których skupiają się kluczowe inwestycje spółki.

Cele

- budowanie dobrych relacji ze społecznością lokalną
- pozyskiwanie akceptacji społeczności lokalnych dla prowadzonych inwestycji
- kształtowanie wizerunku GAZ-SYSTEM jako spółki odpowiedzialnej i zaangażowanej w życie społeczności lokalnych

W 2018 r. w ramach Funduszu zrealizowano 27 projektów za łączną kwotę

ponad 180 000 zł.

Wolontariat pracowniczy**Działanie „GAZ-SYSTEM. Wspólnie dla natury”**

346 wolontariuszy – pracowników spółki GAZ-SYSTEM – posadziło ponad 18 tys. drzew. Sadzonki drzew wymagają prawidłowego sadzenia i późniejszej pielęgnacji. Spółka zadbała o to wspólnie z nadleśnictwami z całej Polski.

Światowy Dzień Ziemi GAZ-SYSTEM obchodził wspólnie z pracownikami PGNiG TERMIKA i PG Wody Polskie. Posprzątano brzegi Kanatu Żerańskiego od rejonu Portu Żerańskiego do granicy z gminą Nieporęt. Zebrano 3 kontenery śmieci, każdy o pojemności 7 m³. Wszystkie trzy firmy potoczyła inwestycja, której celem jest doprowadzenie gazociągu z tłoczni w Rembelszczyźnie do Elektrociepłowni Żerań.

Dąb	1900
Wiąz	1000
Głóg	500
Lipa	1000
Klon	500
Buk	5300
Grab	1000
Jodła	1000
Sosna	6000
Razem	18 200

Dobra praktyka**„Pożyteczny prezent”**

W marcu 2018 r. GAZ-SYSTEM dostarczył do warszawskiego zoo gałęzie po wycince terenu pasa budowlano-montażowego nad Kanatem Żerańskim oraz jego bezpośredniego sąsiedztwa. Posłużyły one zwierzętom roślinożernym do tzw. korowania, czyli podgryzania kory, oraz do zabawy.

www.youtube.com/watch?v=WgBg70hOgSM

Działanie: „GAZ-SYSTEM. Wspólnie dla innych”

373 pracowników wzięło udział w świątecznej zbiórce funduszy przekazanych do 6 placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zebraną kwotę (29 017 zł) domy dziecka przeznaczyły na paczki i prezenty świąteczne, wyjazdy na ferie zimowe, wycieczki, wizyty w salach zabaw i kręgielniach. Pracownicy otrzymali od dzieci zaproszenia na uroczyste wigilie, które przebiegły w niepowtarzalnej, świątecznej atmosferze.

GRI 413-1

5.4. Komunikacja na trasie realizowanych inwestycji

Każda inwestycja zarówno na etapie projektowania, jak i budowy objęta jest działaniami komunikacyjnymi. Mają one na celu dotarcie do społeczności lokalnych tych gmin i miejscowości, gdzie dana inwestycja będzie realizowana.

	Rembelszczyna	Poznań	Wrocław	Gdańsk	Tarnów	Świerklany	Razem
Liczba spotkań konsultacyjnych z przedstawicielami społeczności lokalnych (spotkania z mieszkańcami)	5	37	58	26	4	3	133
Liczba uczestników spotkań konsultacyjnych	165	500	444	159	93	160	1521
Liczba skarg dotyczących niekompletności przekazywanych informacji	0	0	0	0	0	0	0
Liczba spotkań z władzami lokalnymi	53	35	13	11	20	26	158
Warsztaty dla Wykonawców Podwykonawców – usługi projektowe i roboty budowlane	7	7	1	0	1	4	20

Komunikacja inwestycji wśród społeczności lokalnych (wskaźniki własne organizacji). Źródło: GAZ-SYSTEM.

Dialog ze społecznością lokalną jest równie istotny w przypadku projektu Baltic Pipe. GAZ-SYSTEM, dążąc do sprawnej i przejrzystej komunikacji tej inwestycji, 7 marca 2018 r. zorganizował pierwsze na terenie Polski wystuchanie publiczne w Szczecinie. Celem spotkania było dostarczenie społecznościom lokalnym, władzom samorządowym oraz organizacjom pozarządowym i innym zainteresowanym informacji o projekcie oraz umożliwienie zgłaszania uwag na możliwie wczesnym etapie jego realizacji. Podobne wystuchania publiczne odbyły się wcześniej w Danii, Niemczech i Szwecji.

Dodatkowo, w czerwcu i grudniu 2018 r., zorganizowano konsultacje społeczne w gminach leżących na trasach projektowanych gazociągów. W spotkaniach wzięło udział liczne grono interesariuszy, w szczególności przedstawiciele społeczności lokalnych, samorządów, organizacji rybackich oraz właściciele nieruchomości, na których planowane są prace.

Dialog w ramach projektu Baltic Pipe

- 4 spotkania informacyjne w ramach procedury PCI: Polska, Dania, Niemcy i Szwecja
- Konsultacje społeczne w 23 gminach na trasie gazociągu Goleniów – Lwówek i gazociągu łączącego gazociąg podmorski z Krajowym Systemem Przesyłowym

6

POLSKIE LNG S.A.

6.1. Informacje podstawowe	82
6.2. Wartości	82
6.3. Ład korporacyjny	83
6.4. Łańcuch dostaw	85
6.5. Rozwój spółki	88
6.6. Relacje z interesariuszami	90
6.7. Troska o środowisko	91
6.8. Bioróżnorodność	91
6.9. Wyniki ekonomiczne	92
6.10. Skala działalności	93
6.11. Kalendarium Polskiego LNG	94

Bezpieczeństwo dostaw

GRI 102-1
GRI 102-2
GRI 102-3
GRI 102-4
GRI 102-5
GRI 102-6

6.1. Informacje podstawowe

Polskie LNG S.A. jest właścicielem i operatorem Terminalu LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Świnoujściu. Spółka została powołana w 2007 r. przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. 8 grudnia 2008 r. nastąpiło nabycie 100 proc. udziałów Polskiego LNG Sp. z o.o. przez GAZ-SYSTEM S.A. 1 stycznia 2010 r. Polskie LNG Sp. z o.o. uległa przekształceniu w spółkę akcyjną.

Na mocy koncesji Prezesa URE na skraplanie gazu ziemnego i regazyfikację LNG w instalacjach skroplonego gazu ziemnego do 31 grudnia 2030 r. Polskie LNG świadczy usługi regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego (długoterminowe i krótkoterminowe), a usługą dodatkową jest przeładunek LNG na cysterny samochodowe.

W ramach usług regazyfikacji Operator Terminalu LNG zapewnia Użytkownikowi: wyładunek LNG z tankowca, procesowe składowanie, regazyfikację LNG oraz dostarczenie paliwa gazowego do punktu wyjścia z Terminalu LNG.

Siedziba główna Polskiego LNG mieści się w Świnoujściu na ulicy Ku Morzu 1. Spółka posiada też biuro w Warszawie. Polskie LNG nie posiada żadnych spółek zależnych, podmiotów powiązanych oraz przedsięwzięć typu joint venture.

6.2. Wartości

GRI 102-9
GRI 102-16

Misja

Misja spółki to aktywne wspieranie bezpieczeństwa i niezawodności odbioru LNG do polskiego i europejskiego systemu gazowego oraz współdziałanie z innymi podmiotami w rozwoju konkurencyjności na rynku gazowym.

Wizja

Wizją Polskiego LNG jest stać się znaczącym uczestnikiem europejskiego systemu przesyłowego gazu ziemnego, aby aktywnie wspierać bezpieczeństwo energetyczne kraju poprzez zapewnienie niezawodnego funkcjonowania Terminalu LNG. Spółka osiągnie to dzięki kompetentnemu zespołowi ludzi stosującemu najwyższe światowe standardy i działającemu zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz poprzez dywersyfikację świadczonych usług i stosowanie czystych, bezpiecznych, nowoczesnych technologii.

Polskie LNG wdrożyło i utrzymuje Zintegrowany System Zarządzania Jakością, Obszarem Środowiskowym, BHP, Bezpieczeństwem Informacji i Ryzykiem Korporacyjnym. Obecnie w skład Zintegrowanego Systemu Zarządzania wchodzić certyfikowane systemy zarządzania jakością, środowiskiem oraz BHP. Ponadto zintegrowano również System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (ISO 27001) oraz System Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym (ISO 31000 – system nie podlega certyfikacji).

Wartości spółki:

- **Odpowiedzialność:** realizujemy z zaangażowaniem powierzone cele i zadania, mając na uwadze dobro firmy i interesariuszy
- **Bezpieczeństwo:** przestrzegamy procedur, stosując najwyższe światowe standardy
- **Współpraca:** budujemy więzi oraz podejmujemy działania w grupie na rzecz wspólnych celów w zespołach i pomiędzy zespołami
- **Środowisko:** prowadzimy działania z poszanowaniem środowiska naturalnego, realizując liczne działania proekologiczne
- **Rozwój:** dbamy o rozwój naszych kompetencji w interesie naszej firmy oraz pracowników
- **Efektywność:** podejmujemy inicjatywy oraz wspieramy działania w celu osiągnięcia zamierzonych efektów.

Kodeks Etyki

Obowiązujący w Polskim LNG Kodeks Etyki bazuje na podstawowych wartościach spółki. Są one fundamentem, na których został opracowany model kompetencji i standardy zachowań pracowników na rynku biznesowym, w otoczeniu przyrodniczym i społecznym, a także w relacjach pomiędzy pracodawcą a pracownikami.

Kodeks wyraźnie podkreśla, że polityka spółki opiera się na równości szans, niezależnie od rasy, narodowości, płci, orientacji seksualnej, stopnia sprawności i wieku. W spółce obowiązuje Procedura przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i wykorzystaniu seksualnemu. Powołano męża zaufania oraz komisję antymobbingową, których zadaniem jest zbieranie danych na temat ewentualnych przejawów mobbingu lub molestowania seksualnego oraz podejmowanie wszelkich działań przeciwdziałających tego typu zachowaniom.

6.3. Ład korporacyjny

Zarząd reprezentuje spółkę oraz prowadzi jej sprawy we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. Prezesa Zarządu oraz pozostałych Członków Zarządu, w tym Wiceprezesa Zarządu, powołuje i odwołuje uchwałą Rada Nadzorcza lub Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Skład osobowy Zarządu w roku obrotowym 2018 zmieniał się w następujący sposób:

W okresie od 1 stycznia 2018 do 12 marca 2018 r. w skład Zarządu Spółki wchodził:

- Bartłomiej Słoma – Wiceprezes Zarządu

W okresie od 13 marca 2018 do 31 grudnia 2018 roku w skład Zarządu Spółki wchodził:

- Paweł Jakubowski – Prezes Zarządu
- Bartłomiej Słoma – Wiceprezes Zarządu

Wszystkie zmiany w składzie Zarządu były na bieżąco rejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Członków Rady Nadzorczej powołuje i odwołuje uchwałą Walne Zgromadzenie.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. członkami Rady Nadzorczej byli:

- Izabella Łyś-Gorzkowska – Przewodnicząca Rady Nadzorczej
- Artur Zawartko – Zastępca Przewodniczącej Rady Nadzorczej
- Alicja Ostanek – Sekretarz Rady Nadzorczej
- Krzysztof Jackowski – Członek Rady Nadzorczej
- Mateusz Kieferling – Członek Rady Nadzorczej

Zgodnie z obowiązującą w spółce Księgą Jakości, opisującą Zintegrowany System Zarządzania, Zarząd PLNG odpowiedzialny jest za ustalenie polityki działalności Spółki oraz określenie (potwierdzenie) jej celów strategicznych, które zostały określone w strategii spółki oraz innych dokumentach, i odzwierciedlenie ich w celach funkcjonalnych określonych dla poszczególnych komórek organizacyjnych. Zarząd spółki zapewnia dostępność zasobów niezbędnych do realizacji ustalonych celów oraz przeprowadzania Przeglądów Zarządzania zgodnie z Procedurą: „Przegląd Zarządzania w Polskim LNG S.A.”.

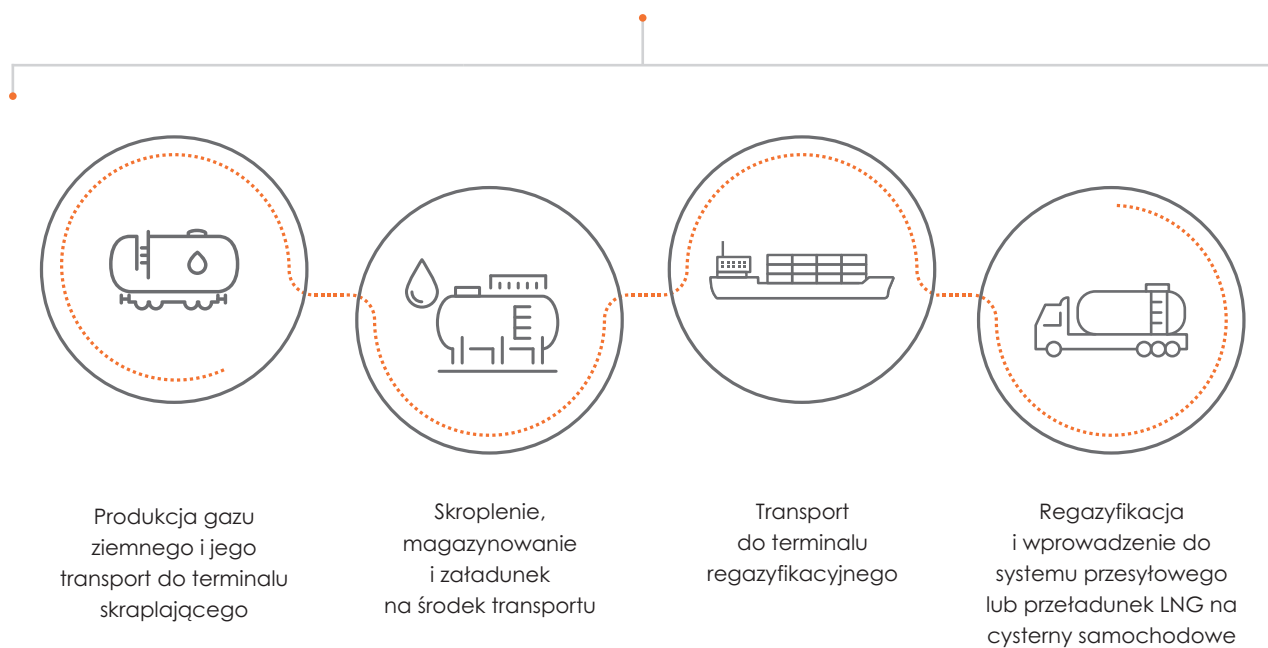
Schemat organizacyjny spółki Polskie LNG S.A.

6.4. Łańcuch dostaw

GRI 102-9
GRI 102-10

Globalny obrót LNG składa się z czterech etapów:

4,4 mln m³

gazu – rozładunek

w Terminalu LNG w 2018 r.

Skroplony gaz ziemny jest transportowany do terminalu w Świnoujściu (m.in. z Kataru, Norwegii i USA) jednymi z największych metanowców świata typu Q-flex. Następnie surowiec poddawany jest procesowi ponownego przekształcenia gazu w stan lotny poprzez ogrzanie (tzw. regazyfikacja). Potem, już w formie lotnej, gaz jest wtłaczany do Krajowego Systemu Przesyłowego, by następnie trafić do odbiorców indywidualnych.

Polskie LNG obecnie związane jest umową z jednym klientem, tj. PGNiG S.A. Oprócz dostarczania przez terminal gazu po regazyfikacji do sieci przesyłowej spółka dokonuje przeladunku LNG na autocysterny na rzecz PGNiG, klientów PGNiG lub przewoźników działających na zlecenie PGNiG lub jego klientów. Fizycznie terminal w Świnoujściu obsługuje dużą grupę przedsiębiorstw handlujących LNG na rynku detalicznym oraz przewoźników LNG, z którymi prowadzi bieżącą współpracę w celu realizacji usług przeladunku LNG.

W 2018 r. nie przeprowadzono żadnych znaczących zmian w obszarze rozmiaru, struktury, formy własności. Od stycznia 2018 r. w PGNiG posiada zarezerwowane 100 proc. mocy regazyfikacyjnej terminalu (we wcześniejszych latach było to ok. 60 proc.) oraz 100 proc. zdolności załadunkowych LNG na cysterny samochodowe (wobec ok. 30 proc. w latach wcześniejszych).

W 2018 r. zwiększyła się liczba rozładunków na terminalu. W kierunku dostaw, podobnie jak w latach ubiegłych, dominował Katar, a następnie USA i Norwegia (dostawy z tego kraju w 2018 r. także uległy zwiększeniu). Wzrosła również liczba załadowanych autocystern.

Przykładowe możliwości zastosowania skroplonego gazu ziemnego

- Zaopatrywanie odbiorców końcowych w gaz ziemny
- Pokrywanie krótkoterminowych szczytowych zapotrzebowań na gaz w czasie od 3 do 4 tygodni w ciągu roku
- Zaopatrywanie w gaz odbiorców nieprzyłączonych dotychczas do sieci przesyłowej (dystrybucyjnej) gazu
- Zaopatrywanie w gaz małych i średnich miejscowości, do których paliwo dostarczane jest z tzw. instalacji satelitarnych LNG
- Paliwo do napędu pojazdów mechanicznych: autobusów, lokomotyw, helikopterów i samolotów ponadźwiękowych (potrzeba ochrony atmosfery przed toksycznymi składnikami zawartymi w spalinach samochodów)
- Paliwo dla elektrowni
- Zaopatrywanie w gaz odbiorców czasowo odciętych od dostaw gazu z rurociągów (konserwacja, remont)
- Źródło zimna – LNG bywa wykorzystywany do celów chłodniczych i dla rozdzielania powietrza, jak również w instalacjach niskotemperaturowych
- Zasilanie ogniw paliwowych wytwarzających energię elektryczną i/lub ciepło

23 – liczba dostaw gazu ziemnego

1794 – liczba załadowanych autocystern

24 – wewnętrzny rekord załadunków autocystern jednego dnia

6.5. Rozwój spółki

Zapotrzebowanie na gaz ziemny w Europie Środkowej i Wschodniej oraz w obszarze Morza Bałtyckiego rośnie. Dzięki rozbudowie i nowym funkcjonalnościom Terminal LNG w Świnoujściu będzie mógł na nie odpowiedzieć. Realizacja tej inwestycji stanowi również odpowiedź na szereg europejskich regulacji, w szczególności przepisów klimatycznych i środowiskowych, które wymuszają transformację w kierunku paliw niskoemisyjnych.

Rok 2018 był dla Polskiego LNG czasem wielu wyzwań. Spółka znacząco poprawiła swoje wyniki w zakresie przyjęcia i rozładunku gazowców z całego świata, a także załadunku autocystern. Uruchomiona została dodatkowa usługa załadunku LNG na ISO-kontenery. Zdobywamy dzięki temu bardzo cenne doświadczenie. Co ważne, wprowadzony został w życie Program Rozbudowy Terminalu LNG. W jego ramach powołano zespół projektowy i pozyskano z rynku profesjonalną kadrę inżynierską w określonych specjalizacjach. Ustrukturyzowanie Programu wraz z jego szczegółowym sparametryzowaniem (Definicja Programu), przyjęcie Strategicznych Kierunków Inwestycyjnych oraz Strategii Kontrakcji, wypracowanie nowego modelu procesowego instalacji terminalu pozwoliło w rezultacie na systematyczną i konsekwentną realizację przyjętych założeń. Dzięki temu pod koniec 2018 r. uzyskaliśmy komplet decyzji środowiskowych i lokalizacyjnych, a chwilę wcześniej pozwolenie budowlane na regazyfikatory SCV. Następnie na przełomie 2018 i 2019 r. uruchomiliśmy dwa kluczowe

procesy przetargowe (część lądowa i morska). Skutecznie prowadziliśmy proces notyfikacji pomocy publicznej w Komisji Europejskiej w celu uzyskania dotacji na wdrożenie programu. Realizacja rozbudowy i w konsekwencji zaoferowanie dodatkowych funkcjonalności terminalu spowodują, że Polska stanie się kluczowym podmiotem budującym rynek LNG w całym regionie Europy Środkowo-Wschodniej. Już teraz mogę śmiało powiedzieć, że Świnoujście stało się naszym oknem na świat, na globalny rynek LNG. Już jesteśmy jego częścią. Dzięki Terminalowi LNG w Świnoujściu, poprzez dostęp do niezależnych źródeł energii, stwarzamy nowe możliwości rozwoju polskiej energetyki, a tym samym polskiej gospodarki. Upowszechnienie LNG w różnych jej gałęziach – np. w transporcie publicznym – wpisuje się nie tylko w krajową, ale i europejską agendę walki z zanieczyszczeniem powietrza i o poprawę jakości życia. Skroplony gaz ziemny jest paliwem czystym i efektywnym, dlatego ma przed sobą przyszłość, a my chcemy być jej ważną częścią.

Paweł Jakubowski, Prezes spółki Polskie LNG

Rozbudowa Terminalu LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego

● Plan rozbudowy

1. Trzeci zbiornik

2. Przeładunek LNG na kolej

3. Drugie nabrzeże

4. Dodatkowe regazyfikatory SCV

○ Stan obecny

5. Stanowisko rozładunkowe LNG

6. Stanowisko poboru wody morskiej

7, 8. Zbiorniki magazynowe LNG

9. Regazyfikatory SCV

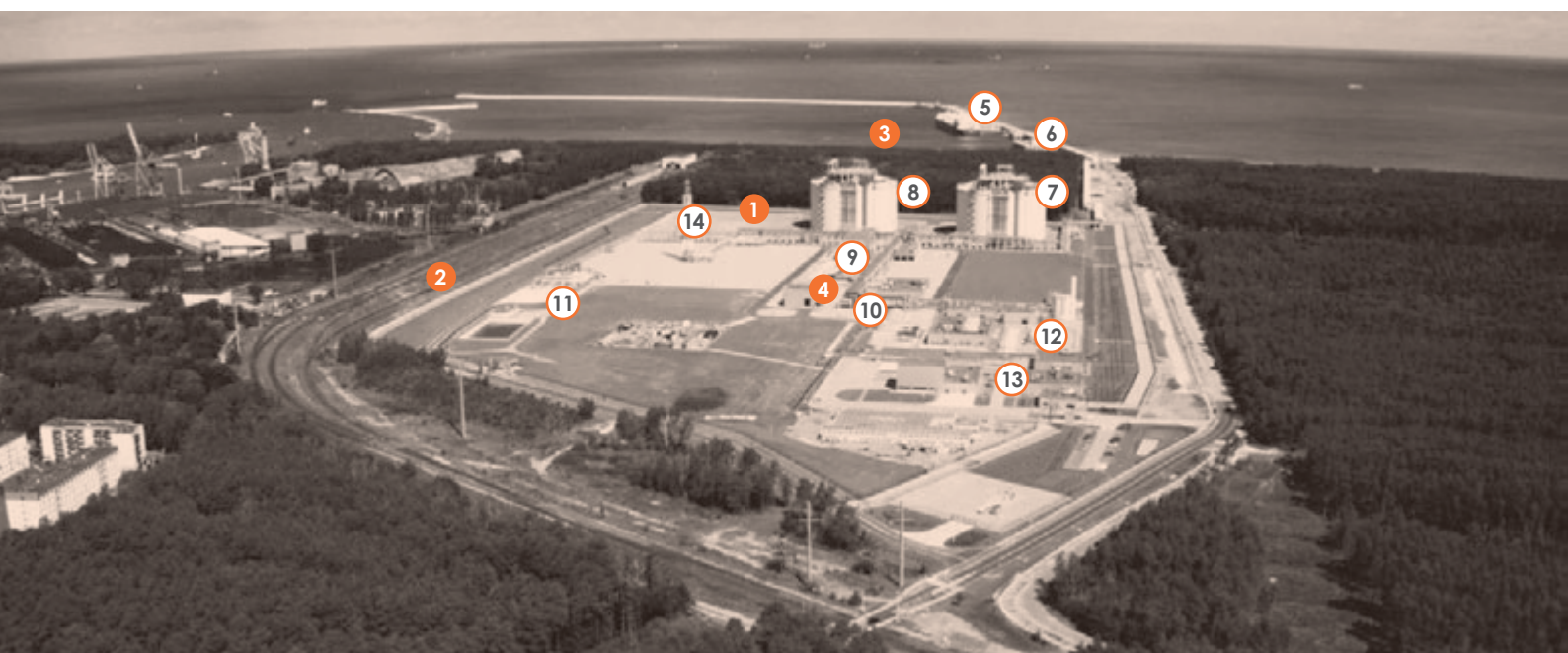
10. Stacja pomiarowa

11. Stanowisko załadunku autocystern LNG

12. Zbiornik wody

13. Budynki administracyjne, sterownia

14. Flara

Źródło: GAZ-SYSTEM

6.6. Relacje z interesariuszami

Terminal LNG to ważny element nie tylko polskiej gospodarki, ale również województwa zachodniopomorskiego i Świnoujścia. Jedną z największych polskich inwestycji ostatnich lat spełnia wobec lokalnej społeczności wiele istotnych zadań.

Spółka, działając w sposób odpowiedzialny społecznie, koncentruje się na kluczowych obszarach związanych z życiem mieszkańców Świnoujścia i od kilku lat realizuje wiele lokalnych i regionalnych projektów. Polskie LNG kładzie nacisk na:

- edukację
- sport
- bezpieczeństwo
- ekologię
- kulturę i sztukę

Obowiązki Polskiego LNG wobec lokalnej społeczności wynikają przede wszystkim z poczucia odpowiedzialności za harmonijny rozwój i współistnienie trzech kluczowych

elementów powiązanych z inwestycją: gospodarki, społeczeństwa i środowiska naturalnego. Opracowano Politykę CSR, której podstawą są bliskie relacje z otoczeniem, a także wspieranie inicjatyw lokalnych. Realizując swoje cele biznesowe, spółka konsekwentnie uwzględnia interes społeczny, lokalne potrzeby ekonomiczne, a także środowiskowe.

Jednym z kluczowych zobowiązań Polskiego LNG podjętych w trakcie dialogu społecznego był nowy model współpracy spółki z interesariuszami, pozwalający zaangażować ich w proces decyzyjny dotyczący finansowania projektów na rzecz Świnoujścia i jego mieszkańców. Celem nadrzędnym było to, by wszystkie zapytania dotyczące możliwości udzielenia dofinansowania różnego typu projektów, trafiające do Polskiego LNG, były oceniane w sposób transparentny i przy wykorzystaniu tych samych kryteriów.

Podstawowym założeniem i deklaracją spółki Polskie LNG w zakresie relacji z interesariuszami jest prowadzenie działań komunikacyjnych w sposób spójny, rzetelny i efektywny.

GRI 102-12
GRI 102-13
GRI 102-40
GRI 102-42
GRI 102-43

Działania komunikacyjne mają za zadanie wspierać wizerunek Polskiego LNG S.A. jako:

- lidera budującego rynek LNG w Polsce i regionie
- spółki prowadzącej kluczową dla Polski i regionu inwestycję w ramach Programu Rozbudowy Terminalu
- spółki rozwijającej się, nowoczesnej i innowacyjnej
- spółki kreującej i udostępniającej klientom nowe, innowacyjne usługi
- spółki zapewniającej Polsce bezpieczeństwo energetyczne

W dialogu z interesariuszami Polskiego LNG kluczowe jest zapewnienie spójnych standardów, promowanie otwartej i rzetelnej komunikacji, wzmacnianie wizerunku spółki, a także upowszechnianie i zwiększenie wiedzy na jej temat.

Najistotniejsze są następujące zagadnienia: zapewnienie pozytywnych relacji ze społecznością lokalną oraz władzami w miejscach działalności spółki; wspieranie edukacji i działalności kulturalnej, zwiększenie wiedzy o przedsięwzięciach spółki i prowadzenie lokalnych działań charytatywnych.

Spółka Polskie LNG otrzymała wyróżnienie United Nations Global Compact za działania na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz Srebrną Kartę Lidera Bezpiecznej Pracy.

Polskie LNG jest także członkiem renomowanych organizacji działających na światowym i krajowym rynku gazu ziemnego:

- Baltic Ports Organisation (BPO)
- International Group of Liquefied Natural Gas Importers (GIIGNL)
- The Society of International Gas Tanker and Terminal Operators (SIGTTO)
- Izby Gospodarczej Gazownictwa (IGG)
- Gas LNG Europe (GLE) we współpracy z GAZ-SYSTEM

GRI 102-11 6.7. Troska o środowisko

Ochrona środowiska wpisuje się bezpośrednio w strategię biznesową Polskiego LNG. Należy ona do kluczowych elementów działalności spółki, która wdrożyła i utrzymuje System zarządzania środowiskowego (ISO 14001). Stanowi on skuteczne narzędzie pozwalające w usystematyzowany sposób identyfikować zagrożenia środowiskowe oraz efektywnie realizować „Politykę środowiskową” na rzecz ograniczania negatywnego wpływu na otoczenie zewnętrzne.

Przed rozpoczęciem budowy terminalu spółka opracowała plany uwzględniające warunki środowiskowe inwestycji, która powstała na terenie obszaru Natura 2000. Ze względu

na walory przyrodnicze, a także uzdrowiskowe i turystyczne Świnoujście terminal usytuowano w odległości ok. 750 metrów od linii brzegowej (zachowanie zabytkowych fortów i bunkrów oraz unikatowych wydm szarych). Instalacja jest oddalona od granicy strefy uzdrowiskowej o ok. 1 km. Terminal łączy się z nabrzeżem za pomocą napowietrznej estakady LNG, ponieważ ma ona najmniejszy wpływ na środowisko naturalne, a także zapewnia mieszkańcom i turystom łatwy dostęp do plaży i historycznych budynków. Przestrzeń zagospodarowano oszczędnie, zachowując fragmenty lasów położone na północ i na południe od terminalu.

Podobne kryteria spełniono przed rozbudową terminalu LNG w Świnoujściu. Przeprowadzono ścisły monitoring z wykorzystaniem danych do monitoringu poredalizacyjnego. Wyniki badań były uwzględniane przy określaniu lokalizacji oraz warunków środowiskowych realizacji procesu rozbudowy terminalu LNG w Świnoujściu.

6.8. Bioróżnorodność

Obszar objęty monitoringiem wpływu inwestycji na środowisko obejmuje pas 100 m wokół lądowej części terminalu LNG, pas siedlisk plażowo-wydmowych przylegający do części morskiej oraz obszar referencyjny obejmujący pas plaży i wydm ok. 2 km na wschód od granic inwestycji.

W zakresie środowiska abiotycznego monitoring obejmuje: GRI 304-1 GRI 304-4

- wody powierzchniowe i podziemne, co wynika z zapisów decyzji środowiskowych
- pobór wody i odprowadzanych ścieków, co wynika z pozwolenia zintegrowanego oraz pozwoleń wodnoprawnych
- emisję zanieczyszczeń do powietrza, emisję hałasu, pola elektromagnetyczne i gospodarkę odpadami, zgodnie z decyzją środowiskową oraz pozwoleniem zintegrowanym

W zakresie środowiska biotycznego monitoring obejmuje:

- siedliska przyrodnicze i gatunki roślin
- grzyby i porosty
- faunę bezkręgowców
- faunę kręgowców, w tym ptaków
- zimowy monitoring nietoperzy

Teren funkcjonowania terminalu LNG ograniczony jest do niewielkiego (ok. 0,002 ha) obszaru w porównaniu z całym obszarem Natura 2000 Wolin i Uznam, wynoszącym 30 791,95 ha.

Na podstawie wyników monitoringu przyrodniczego w latach 2017–2018 można stwierdzić, że działalność terminalu w fazie eksploatacji nie wpływa na bioróżnorodność obszarów chronionych. Siedliska przyrodnicze oraz gatunki zidentyfikowane przed rozpoczęciem inwestycji nadal są w jego sąsiedztwie.

Gatunki występujące na obszarze w zasięgu oddziaływania terminalu LNG, które zostały uznane za zagrożone wyginięciem:

Według czerwonej listy IUCN:

- flora – brak
- zwierzęta: 146 gatunków, w tym: 139 gatunków LC (gatunek najmniejszej troski), 3 gatunki LR: lc (gatunek niższego ryzyka: najmniejszej troski), 4 gatunki LR: nt (gatunek niższego ryzyka: bliski zagrożenia)

Według krajowych czerwonych list:

- Polska czerwona księga roślin – 1 gatunek CR (krytycznie zagrożony)
- Polska czerwona lista roślin i grzybów – 1 gatunek V (narażony); 1 gatunek E (wymierający, krytycznie zagrożony)
- Czerwona lista grzybów wielkoowocnikowych w Polsce: 3 gatunki E (wymierające); 2 gatunki V (narażone)
- Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce: 25 gatunków, w tym: 4 gatunki CR (krytycznie zagrożone), 3 gatunki EN (silnie zagrożone), 4 gatunki VU (umiarkowanie zagrożone), 3 gatunki NT (bliskie zagrożenia), 7 gatunków LC (najmniejszej troski), 4 gatunki DD (o statusie słabo rozpoznanym).

GRI 201-1 6.9. Wyniki ekonomiczne

	2017	2018
przychody netto ze sprzedaży	355 063 672,13 zł	371 837 369,57 zł
dochód netto ze sprzedaży	120 373 371,07 zł	128 722 573,71 zł

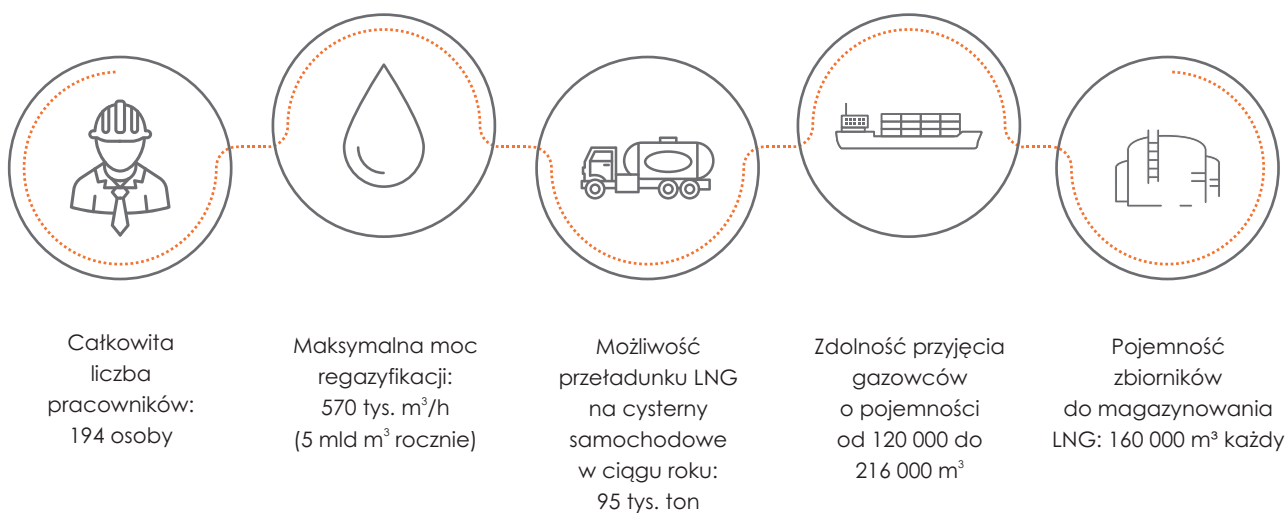

**Kapitalizacja z perspektywy zadłużenia
i kapitału własnego (dla przedsiębiorstw z sektora prywatnego):**

	2017	2018
kapitał obcy/pasywa	45,66%	43,48%
kapitał własny/pasywa	54,34%	56,52%
przychody netto ze sprzedaży	355 063 672,13 zł	371 837 369,57 zł
pozostałe przychody operacyjne	32 565 390,15 zł	35 992 979,08 zł
przychody finansowe	2 510 806,89 zł	2 719 257,55 zł
razem przychody	390 139 869,17 zł	410 549 606,20 zł
koszty operacyjne	234 690 301,06 zł	243 114 795,86 zł
pozostałe koszty operacyjne	3 932 395,45 zł	4 905 273,51 zł
koszty finansowe	23 205 011,53 zł	9 763 746,33 zł
razem koszty	261 827 708,04 zł	257 783 815,70 zł
wartość ekonomiczna	128 312 161,13 zł	152 765 790,50 zł
wynagrodzenia i świadczenia pracownicze	32 352 729,81 zł	36 246 070,09 zł
podatki i opłaty	43 036 501,65 zł	51 959 129,60 zł

6.10. Skala działalności

GRI 102-7

6.11. Kalendarium Polskiego LNG

Cały rok	Prezentacja Terminalu LNG w ramach roadshow w USA, Norwegii, Australii i Francji.
Marzec	Powołanie Prezesa Zarządu – p. Pawła Jakubowskiego przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.
Kwiecień	Spotkania w formule dialogu technicznego na temat projektu rozbudowy Terminalu LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego.
Maj	Przyjęcie wstępnej definicji Programu Rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu przez Zarząd Polskiego LNG.
Czerwiec	Wydanie przez Wojewodę Zachodniopomorskiego 21 czerwca 2018 r. spółce Polskie LNG decyzji o pozwoleniu na budowę inwestycji polegającej na rozbudowie mocy regazyfikacyjnych terminalu LNG w Świnoujściu.
Sierpień	Zawarcie przez Polskie LNG oraz Uniwersytet Australii Zachodniej porozumienia o współpracy w zakresie wymiany wiedzy i rozwoju technologii w obszarze LNG podczas Polsko-Australijskiego Forum Energetycznego w Sydney. Określenie przez Zarząd Spółki strategicznych kierunków inwestycyjnych Spółki, Definicji Programu Rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu, w tym Budżetu i Harmonogramu tego Programu, stanowiącego wieloletni plan rzeczowo-finansowy Spółki.
Wrzesień	Przystąpienie do Organizacji Portów Bałtyckich (ang. BPO – Baltic Ports Organization), największego regionalnego zrzeszenia w obszarze Morza Bałtyckiego, skupiającego 45 podmiotów z 9 krajów.
Listopad	Współorganizacja wraz ze stroną rządową wizyty sekretarza Departamentu Energii USA Ricka Perry'ego w Polsce.

Grudzień

Zatwierdzenie nowej taryfy dla usług regazyfikacji LNG przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Zawarcie porozumienia z Zarządem Portów Morskich Szczecin i Świnoujście w zakresie wspólnej realizacji Programu Rozbudowy Terminalu LNG w części Nabrzeże.

Oficjalna informacja o rozpoczęciu przez Polskie LNG postępowania przetargowego, które wyłoni wykonawcę trzech kluczowych elementów Programu Rozbudowy Terminalu LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Świnoujściu.

Porozumienie o współpracy ze Szkołą Główną Służby Pożarniczej obejmujące wspólne projekty badawcze i dydaktyczne oraz dostęp do specjalistycznego sprzętu.

7

7.1. Wyniki ekonomiczne	99
7.2. Definiowanie treści raportu	103
7.3. Kalendarium	105
7.4. Tabele i zestawienia	111
7.5. Indeks treści GRI	125
7.6. Kontakty	130

Podsumowanie

SADREN
BIURO AUDYTORSKIE

MISTERS
AUDYTOR
ADVISER

*Grupa Kapitałowa, w której jednostką dominującą jest
Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.
Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta na temat
streszczonego skonsolidowanego sprawozdania
finansowego*

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta na temat streszczonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

**Dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej Spółki Operator Gazociągów
Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.**

Opinia

Streszczone skonsolidowane sprawozdanie finansowe, które zawiera streszczony skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2018 r., streszczony skonsolidowany rachunek zysków i strat, streszczone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok zakończony w tym dniu oraz wskaźniki finansowe, zostało uzyskane ze zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, w której jednostką dominującą jest Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. („Jednostka dominująca”) („Grupa”) za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.

Naszym zdaniem, załączone streszczone skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest spójne, we wszystkich istotnych aspektach ze zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zgodnie z przyjętymi do sporządzenia zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, ustalonymi kryteriami wynikającymi z Ustawy o rachunkowości, przyjętymi przez Grupę Kapitałową zasadami (polityką) rachunkowości oraz obowiązującymi Grupę przepisami prawa i statutem.

Streszczone skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Streszczone skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera wszystkich ujawnień wymaganych przez Ustawę o rachunkowości (Dz. U. z 2019 roku poz.351) oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości Grupy Kapitałowej, w której jednostką dominującą jest Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.. Zapoznanie się ze streszczonym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym i sprawozdaniem biegłego rewidenta na jego temat nie zastępuje zapoznania się ze zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym i sprawozdaniem biegłego rewidenta na jego temat. Streszczone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie odzwierciedlają skutków zdarzeń jakie nastąpiły po dacie naszego sprawozdania na temat zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe i nasze sprawozdanie na jego temat

Wyraziliśmy niezmodyfikowaną opinię na temat zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w naszym sprawozdaniu datowanym 29 marca 2019 roku.

Odpowiedzialność Zarządu Jednostki dominującej za streszczone skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Zarząd Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie streszczonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz obowiązującymi Grupę przepisami prawa i statutem.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o tym, czy streszczone skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest spójne, we wszystkich aspektach ze zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym na podstawie naszych procedur przeprowadzonych zgodnie z Międzynarodowym Standardem Badania (MSB) 810Z „Zlecenie sporządzenia sprawozdania na temat streszczonego sprawozdania finansowego”.

Biegłymi rewidentami odpowiedzialnymi za wydanie niniejszego sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta, są Barbara Misterska-Dragan działająca w imieniu **Misters Audytor Adviser sp. z o.o.** z siedzibą w Warszawie wpisaną na listę pod numerem 3704 oraz Wiesław Leśniewski działający w imieniu **Biuro Audytorskie SADREN Sp. z o.o.** z siedzibą w Warszawie wpisanym pod numerem 100.

.....
Barbara Misterska-Dragan nr ewid 2581
Warszawa, 31 maja 2019
ul. Wiśniowa 40/5, 02-520 Warszawa

.....
Wiesław Leśniewski nr ewid 9264
Warszawa, 31 maja 2019
ul. Srebrna 16, 00-810 Warszawa

*Misters Audytor Adviser Sp. z o.o.
Biuro Audytorskie SADREN Sp. z o.o.*

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym objęto dwie organizacje:
102-45 GAZ-SYSTEM S.A. oraz Polskie LNG S.A.

GRI 201-1 7.1. Wyniki ekonomiczne

Bilans (w mln PLN)

Lp.	Tytuł	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2018
A	Aktywa trwałe	9 719	10 791
1	Wartości niematerialne i prawne	195	223
2	Rzeczowe aktywa trwałe	9 405	10 432
3	Należności długoterminowe	0	0
4	Inwestycje długoterminowe	1	0
5	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	118	136
B	Aktywa obrotowe	1 732	1 906
1	Zapasy	122	168
2	Należności krótkoterminowe	245	341
3	Inwestycje krótkoterminowe	1 355	1 387
4	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	10	10
Aktywa razem		11 451	12 697
A	Kapitał własny	6 825	7 260
1	Kapitał podstawowy	3 772	3 772
2	Inne kapitały	2 754	3 072
3	Wynik lat ubiegłych	-130	-38
4	Zysk/strata netto	493	516
	Odpisy z zysku netto w ciągu roku	-64	-62
B	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	4 626	5 437
1	Rezerwy na zobowiązania	455	562
2	Zobowiązania długoterminowe	958	1 049
3	Zobowiązania krótkoterminowe	526	719
4	Rozliczenia międzyokresowe	2 687	3 107
Pasywa razem		11 451	12 697

Źródło: GAZ-SYSTEM.

Rachunek zysków i strat (w mln PLN)

Lp.	Tytuł	za okres 1-12.2017	za okres 1-12.2018
1	Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi	2 293	2 372
2	Koszty działalności operacyjnej:	1 738	1 784
2.1	Amortyzacja	439	321
2.2	Zużycie materiałów i energii	364	403
2.3	Usługi obce	260	298
2.4	Podatki i opłaty	204	219
2.5	Wynagrodzenia	341	393
2.6	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	95	112
2.7	Pozostałe koszty rodzajowe	35	38
2.8	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0	0
3	Zysk/strata ze sprzedaży (1-2)	555	588
4	Pozostałe przychody operacyjne	126	145
5	Pozostałe koszty operacyjne	49	95
6	Zysk/strata z działalności operacyjnej (3+4-5)	632	638
7	Przychody finansowe	27	25
8	Koszty finansowe	40	29
9	Zysk/strata z działalności gospodarczej (6+7-8)	619	634
10	Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	0	0
11	Zysk/strata brutto (9+10)	619	634
12	Podatek dochodowy i odroczony	126	118
13	Zysk/strata netto	493	516

Źródło: GAZ-SYSTEM

Rachunek przepływów pieniężnych

Lp.	Tytuł	1-12.2017	1-12.2018
A	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
1	Zysk/strata netto z uwzględnieniem wpłaty z zysku	429	454
2	Korekty razem	594	513
3	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (1+2)	1 023	967
B	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
1	Wpływy inwestycyjne	14	10
2	Wydatki inwestycyjne	888	1 389
3	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (1-2)	-874	-1 379
C	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
1	Wpływy finansowe	296	611
2	Wydatki finansowe	414	167
3	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (1-2)	-118	444
D	Przepływy pieniężne netto, razem (A.3 ± B.3 ± C.3)	31	32
E	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	31	32
F	Środki pieniężne na początek okresu	1 324	1 355
G	Środki pieniężne na koniec okresu	1355	1 387

Źródło: GAZ-SYSTEM.

Wskaźniki finansowe

	2017	2018	Sposób obliczenia
Wskaźniki rentowności			
• rentowność aktywów (ROA)	4%	4%	$\frac{\text{zysk netto}}{\text{aktywa ogółem}} \times 100\%$
• rentowność kapitału własnego (ROE)	7%	7%	$\frac{\text{zysk netto}}{\text{kapitał własny}} \times 100\%$
• rentowność sprzedaży netto (ROS)	21%	22%	$\frac{\text{zysk netto}}{\text{przychody netto ze sprzedaży}} \times 100\%$
Wskaźniki płynności/zadłużenia			
• stopa zadłużenia	40%	43%	$\frac{\text{zobowiązania ogółem}}{\text{aktywa}}$
• wskaźnik płynności	3,3	2,7	$\frac{\text{aktywa obrotowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$
• wskaźnik podwyższonej płynności	3,0	2,4	$\frac{\text{aktywa obrotowe} - \text{zapasy} - \text{krótkoterminowe rozlicz. międzyokresowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$
• wskaźnik płynności natychmiastowej	2,6	1,9	$\frac{\text{środki pieniężne}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$
• EBIT (w mln PLN)	632	638	wynik na działalności operacyjnej
• EBITDA (w mln PLN)	1071	959	wynik na działalności operacyjnej + amortyzacja

Źródło: GAZ-SYSTEM.

Zamieszczone powyżej w rozdziale 7.1 Wyniki ekonomiczne stanowią streszczone skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Ustawą o rachunkowości, przyjętymi przez Grupę Kapitałową zasadami (polityką) rachunkowości, ustawą o rachunkowości oraz obowiązującymi Grupę Kapitałową przepisami prawa i statutem.

102-46 **7.2. Definiowanie treści**

Punktem wyjścia do procesu definiowania zawartości i treści raportu było wskazanie tematów istotnych z punktu widzenia wewnętrznego spółki oraz ankiety kierowane do przedstawicieli najważniejszych grup interesariuszy. Przy pracy nad raportem za rok 2018 opierano się również na analizie istotnych aspektów oraz interesariuszy opracowanych w poprzednich latach. Kluczowymi kryteriami okazały się: istotność, kompletność treści oraz ukazanie ich tam, gdzie to zasadne, w szerszym kontekście zrównoważonego rozwoju. Dane omówione w raporcie zgromadzone zostały w sposób rzetelny, który gwarantuje profesjonalnie przygotowany system gromadzenia danych wdrożony w organizacji. W przygotowywanie raportu rocznego zaangażowani byli zarówno pracownicy, jak i interesariusze zewnętrzni.

Na proces definiowania istotnych aspektów raportowania złożyły się:

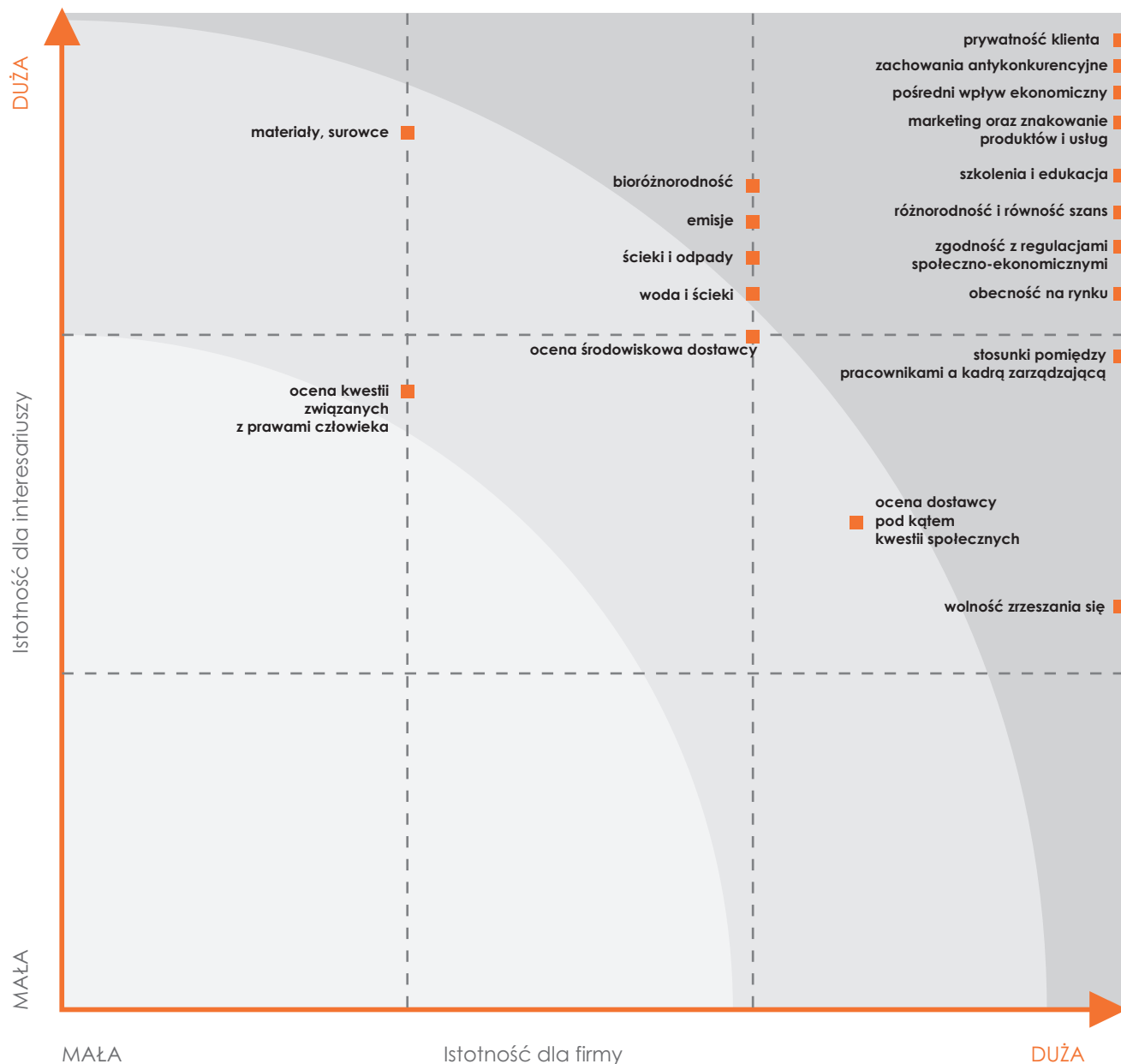
102-47

- analiza badań wizerunkowych i informacji medialnych
- wewnętrzne spotkania konsultacyjne z pracownikami na temat kluczowych aspektów działalności spółki
- wyniki badania satysfakcji klienta
- wyniki ankiet kierowanych do przedstawicieli najważniejszych interesariuszy.

Istotne aspekty zidentyfikowane podczas definiowania treści raportu

Określenie istotnych aspektów i ich granic zostało przeprowadzone poprzez włączenie interesariuszy, z zastosowaniem zasad istotności tematów według Standardu GRI. Zidentyfikowano tematy priorytetowe dla organizacji pod względem wpływu, jaki wywiera na otoczenie gospodarcze, społeczne i środowisko naturalne, a także zagadnienia mające znaczny wpływ na decyzje i oceny interesariuszy.

Aspekt	Temat
Aspekty społeczne i pracownicze	Stosunki pomiędzy pracownikami a kadrą zarządzającą BHP Szkolenia i edukacja Zatrudnienie
Aspekty środowiskowe	Energia Woda i ścieki Bioróżnorodność Emisje Ścieki i odpady
Aspekty ekonomiczne	Pośredni wpływ ekonomiczny Zapobieganie korupcji Zachowania antykonkurencyjne
Aspekty związane z odpowiedzialnością za produkt	Marketing oraz znakowanie produktów i usług Prywatność klienta

Matryca istotności. Źródło: GAZ-SYSTEM.

- Aspekty bardzo istotne
- Aspekty średnio istotne
- Aspekty nieistotne

7.3. Kalendarium

Styczeń

Zawarcie umowy z Górnictwem Biurem Projektów PANGAZ na opracowanie dokumentacji projektowej gazociągu łączącego Polskę z Litwą (GIPL) i niezbędnej do jego obsługi infrastruktury.

Ogłoszenie pierwszego konkursu w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia INGA, realizowanego przez GAZ-SYSTEM, NCBiR i PGNiG. INGA to program wsparcia badań przemysłowych i prac rozwojowych w obszarze gazownictwa.

Rozpoczęcie realizacyjnego etapu prac gazociągu przyłączeniowego do Elektrociepłowni Żerań (znakowanie geodezyjne trasy przy udziale nadzoru przyrodniczego, wycinka drzew i krzewów, karczowanie pozostałości drzew i krzewów oraz podsycia wraz z uporządkowaniem terenu).

Luty

Wybór projektanta, firmy Tractebel Engineering S.A., na opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej budowy ok. 30-kilometrowego odcinka gazociągu Rembelszczyzna – Mory o średnicy 700 mm i ciśnieniu roboczym 8,4 MPa.

Marzec

Zakończenie rozruchu technologicznego nowej elektrociepłowni PKN Orlen S.A. w Płocku, dla której GAZ-SYSTEM świadczy usługę przesyłania gazu na zasadach ciągłych.

Ogłoszenie konsultacji do projektu zmian Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRiESP).

Aktualizacja Regulaminu REMIT. Rozszerzenie treści m.in. o zapisy określające mechanizmy monitorowania rynku w GAZ-SYSTEM, poprzez powołanie do tego zadania interdyscyplinarnego Komitetu ds. Monitorowania Rynku.

Zamknięcie przez GAZ-SYSTEM kolejnej edycji naboru wniosków do konkursu grantowego Fundusz Wsparcia Inicjatyw Lokalnych.

Start kampanii „Porozmawiajmy o bezpieczeństwie pracy” w ramach działań prewencyjnych Akademii BHP GAZ-SYSTEM.

Udział Prezesa Zarządu GAZ-SYSTEM Tomasza Stępnia, przedstawicieli GAZ-SYSTEM oraz Polskiego LNG w konferencji Australasian Oil & Gas Exhibition & Conference w Perth (branża gazownicza oraz paliwowa).

Udział przedstawicieli GAZ-SYSTEM i przygotowanie stoiska firmowego na targach Warsaw Gas Days.

Organizacja Dnia Dostawcy GAZ-SYSTEM – spotkanie z wykonawcami usług projektowych, robót budowlanych, nadzoru budowlanego, a także dostawcami materiałów, z udziałem Prezesa Zarządu GAZ-SYSTEM Tomasza Stępnia oraz Prezesa Zarządu Polskiego LNG Pawła Jakubowskiego.

Warsztaty z uczestnikami rynku na temat propozycji zmian w IRiESP: klientami, przedstawicielami Ministerstwa Energii, Urzędu Regulacji Energetyki, Towarowej Giełdy Energii, Urzędu Dozoru Technicznego.

Kwiecień

VI Kongres Polskiego Przemysłu Gazowniczego w Łodzi z udziałem Wiceprezesa Zarządu GAZ-SYSTEM Artura Zawartko oraz przedstawicieli GAZ-SYSTEM.

Publikacja przez GAZ-SYSTEM i UKRTRANS GAS (Ukraina) zaproszenia do udziału w niewiążącej procedurze badania rynku.

III Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Bezpieczeństwa energetyczne – filary i perspektywa rozwoju” w Rzeszowie z udziałem Prezesa Zarządu GAZ-SYSTEM Tomasza Stępnia.

Oddanie do eksploatacji gazociągu Polkowice – Żary.

Podpisanie listu intencyjnego i umowy patronackiej z Zespołem Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie.

Pozytywna decyzja inwestycyjna dla międzysystemowego połączenia gazowego Polska – Słowacja. Podpisanie przez GAZ-SYSTEM i słowacki Eustream a.s. umowy Connection Agreement w zakresie realizacji projektu gazowego połączenia międzysystemowego Polska – Słowacja.

Maj

Udział przedstawicieli GAZ-SYSTEM w XXI edycji Konferencji GAZTERM w Międzyzdrojach.

Podpisanie umowy na opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy gazociągu Gustorzyn – Wronów na odcinku od Rawy Mazowieckiej do Wronowa. Wykonawca: konsorcjum firm ILF Consulting Engineers Polska Sp. z o.o. oraz PGNiG GAZOPROJEKT S.A.

Rozpoczęcie prac nad budową gazociągu Tworóg – Tworzeń. Wykonawca: konsorcjum firm w składzie: PORR S.A. oraz Denys NV. Nadzór inwestorski: ECMG GmbH, nadzór autorski: Tractebel Engineering S.A. – wykonawca dokumentacji projektowej.

X Europejski Kongres Gospodarczy w Katowicach, patronat GAZ-SYSTEM nad panelem „Gaz z USA w Europie” z udziałem Prezesa Polskiego LNG Pawła Jakubowskiego.

Podpisanie przez operatorów systemów przesyłowych krajów bałtyckich i Polski umowy w sprawie transgranicznej alokacji kosztów projektu gazowego połączenia międzysystemowego Polska – Litwa (GIPL).

Podpisanie z unijną Agencją Wykonawczą ds. Innowacji i Sieci (INEA) trójstronnej umowy na dofinansowanie prac projektowych dla projektu Baltic Pipe w ramach instrumentu „Łącząc Europę” (Connecting Europe Facility – CEF) „Prace przygotowawcze do Projektu Baltic Pipe aż do uzyskania niezbędnych pozwoleń na budowę w Polsce oraz w Danii”.

Baltycki Festiwal Nauki na Politechnice Gdańskiej. Stoisko firmowe GAZ-SYSTEM.

Central and Eastern Europe TSO's Metrological Forum w Janowie Podlaskim i Hołowczycach. Spotkanie z udziałem przedstawicieli operatorów gazociągów przesyłowych z: Chorwacji, Litwy, Łotwy, Polski, Rumunii, Słowacji, Ukrainy i Węgier, w partnerstwie z producentami urządzeń pomiarowych.

Podpisanie przez GAZ-SYSTEM i operatora gazowych systemów przesyłowych Litwy Amber Grid umowy Connection Agreement regulującej prawne, biznesowe i techniczne aspekty gazowego połączenia międzysystemowego Polska – Litwa (GIPL).

Warszawskie Dni Energii – stoisko firmowe GAZ-SYSTEM.

Czerwiec

22. Piknik Naukowy Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik – stoisko firmowe GAZ-SYSTEM.

Światowe Dni Morza w Szczecinie – z udziałem Wiceprezesa Zarządu GAZ-SYSTEM Artura Zawartko. Stoisko firmowe.

Zatwierdzenie przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Taryfy nr 12 dla usług przesyłania paliw gazowych. (Obowiązywanie: od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.).

Odbiór techniczny II etapu gazociągu Lwówek – Odolanów.

Rozstrzygnięcie konkursu grantowego Funduszu Wspierania Inicjatyw Lokalnych. Łącznie 200 tys. zł dofinansowania dla 29 inicjatyw społeczności lokalnych Kędzierzyna-Koźla, Świnoujścia i gminy Sanok.

Uruchomienie drugiej tłoczni gazu w Wielkopolsce (15. w Krajowym Systemie Przesyłowym) na terenie węzła przesyłowego Odolanów. Wartość inwestycji: ok. 23 mln zł.

Otwarcie aukcji rocznych przepustowości połączeń międzysystemowych.

Rozpoczęcie budowy gazociągu Goleniów – Płoty.

Akceptacja przez GAZ-SYSTEM rekomendowanego wariantu trasy gazociągu podmorskiego zaproponowanego przez wykonawcę dokumentacji technicznej i środowiskowej, firmę Ramboll. Trasa liczy ok. 275 km i przebiega przez duńskie i polskie obszary morskie oraz przez szwedzką wyłączną strefę ekonomiczną (na odcinku ok. 80 km). Wskazano również preferowane miejsca wyjścia rurociągu na ląd – Faxe South w Danii oraz Niechorze-Pogorzelnica w Polsce. Przyjęcie rekomendacji nie oznacza jednak podjęcia ostatecznej decyzji co do przebiegu gazociągu.

Lipiec

Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia „Budowa gazociągu wysokiego ciśnienia o długości 8 km; DN 700 MOP 8,4 MPa wraz z infrastrukturą towarzyszącą Szczecin – Gdańsk, Etap VI Reszki – Wiczlino”.

Zmiana regulaminu organizacyjnego spółki, z datą obowiązywania od 1 sierpnia 2018 r.

Kolejne dofinansowanie w ramach instrumentu „Łącząc Europę” (Connecting Europe Facility – CEF) dla projektu Baltic Pipe na prace przedinwestycyjne. Maksymalna wysokość przyznanego dofinansowania dla całego działania: 18,3 mln euro.

Spotkanie z przedstawicielami ukraińskich firm gazowniczych w Laboratorium Wzorcowania Gazomierzy (LWG) w Hołowczycach.

Sierpień

Komplet decyzji Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego zezwalających na eksploatację urządzeń technicznych gazociągu DN1000 Lwówek – Odolanów, Etap II Krobia – Odolanów, o długości ok. 54 km.

Spotkanie w Muzeum Gazownictwa z władzami samorządowymi gmin i dzielnic Warszawy oraz okolic na temat rozbudowy tzw. pierścienia warszawskiego (gazociąg Rembelszczyzna – Mory).

Konsultacje nowego modelu taryfowego dla usług przesyłania paliwa gazowego.

Zakończenie badań otworowych dotyczących przyszłej lokalizacji podziemnego magazynu gazu. Spotkanie mające na celu podziękowania społeczności lokalnej, przedstawicielom władz i zaangażowanych instytucji za współpracę i udział w dotychczasowej fazie projektu (Świątków, gmina Janowiec Wlkp.).

Piknik z Klimatem w Warszawie – stoisko firmowe GAZ-SYSTEM.

Podpisanie umów na opracowanie dokumentacji projektowej oraz pełnienie nadzoru autorskiego nad budową gazociągu Gustorzyn – Wronów na odcinkach Gustorzyn – Leśniewice (firma OTS-IP) oraz Leśniewice – Rawa Mazowiecka (konsorcjum ILF Consulting Engineers Polska oraz PGNiG GAZOPROJEKT).

Odbiór końcowy gazociągu DN 1000 Krobia – Odolanów.

Rozstrzygnięcie pierwszego konkursu w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia INGA. Wsparcie w wysokości ponad 3 mln zł ze strony GAZ-SYSTEM dla 3 projektów B+R związanych z zagadnieniami monitorowania i diagnostyki infrastruktury przesyłowej oraz redukcji hałasu.

Wrzesień

Podpisanie umów patronackich z klasami o profilach technik informatyk, technik mechanik, technik mechatronik w Zespole Szkół Technicznych im. E. Kwiatkowskiego w Grodzisku Wielkopolskim oraz technik gazownictwa, technik inżynierii sanitarnej w Technikum nr 3 w Łodzi.

XXVIII Forum Ekonomiczne w Krynicy z udziałem Wiceprezesa Zarządu GAZ-SYSTEM Artura Zawartko. Stoisko firmowe GAZ-SYSTEM.

Konferencja Ensuring Security of Supply and Green Energy Transition Denmark and Poland in the European Union w Kopenhadze z udziałem Prezesa Zarządu GAZ-SYSTEM Tomasza Stępnia.

Oficjalne rozpoczęcie budowy słowackiej części transgranicznego gazociągu łączącego systemy przesyłowe Polski i Słowacji z udziałem prezesa zarządu GAZ-SYSTEM Tomasza Stępnia w miejscowości Veľké Kapušany na Słowacji.

Nagroda „Osobowość Energetyki 2018” dla Prezesa Zarządu GAZ-SYSTEM Tomasz Stępnia oraz Sauliusa Bilysa, prezesa Amber Grid, za podjęcie pozytywnej decyzji inwestycyjnej dot. budowy gazowego połączenia Polska – Litwa.

IV Kongres Energetyczny we Wrocławiu z udziałem Prezesa Zarządu GAZ-SYSTEM Tomasza Stępnia.

Poznańska Noc Naukowców – stoisko firmowe GAZ-SYSTEM.

Udział Prezesa Zarządu GAZ-SYSTEM Tomasz Stępnia i Wiceprezesa Zarządu GAZ-SYSTEM Artura Zawartko w gali „Polska energia w 100-lecie Niepodległości” w Warszawie.

Konferencja The Future of Baltic Energy Security w Waszyngtonie z udziałem Prezesa Zarządu GAZ-SYSTEM Tomasza Stępnia.

Zakończenie Projektu Uporządkowania Infrastruktury Gazowej: przekazanie 13 segmentów infrastruktury gazowej wraz z przynależnymi im prawami oraz 62 obiektów do Polskiej Spółki Gazownictwa (PSG).

Październik

Powołanie zarządu GAZ-SYSTEM na kolejną, trzyletnią kadencję (Decyzja Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z 1 października 2019 r.).

Podpisanie przez GAZ-SYSTEM porozumienia o współpracy z operatorem Krajowego Systemu Elektroenergetycznego – spółką Polskie Sieci Elektroenergetyczne.

Rozpoczęcie budowy 10-km gazociągu wysokiego ciśnienia DN500, relacji Tłocznia Rembelszczyzna – Elektrociepłownia Żerań. Wykonawcy robót budowlanych: JTS.A. oraz TEGAS S.A.

Kongres Energy Future w Warszawie z udziałem przedstawicieli GAZ-SYSTEM.

Obchody 10-lecia działalności przedstawicielstwa GAZ-SYSTEM w Brukseli z udziałem Prezesa Zarządu Tomasza Stępnia i przedstawicieli GAZ-SYSTEM.

II edycja Forum Służby BHP w Warszawie z udziałem przedstawicieli GAZ-SYSTEM.

Wniosek GAZ-SYSTEM i ONTRAS (operator niemieckiego systemu przesyłowego) do krajowych organów regulacji obu państw o zatwierdzenie projektu przepustowości przyrostowej dla granicy obszaru rynkowego Polska (system przesyłowy gazu ziemnego wysokometanowego grupy E) – GASPOOL.

Ogólnopolski Szczyt Gospodarczy w Siedlcach z udziałem Wiceprezesa Zarządu GAZ-SYSTEM Artura Zawartko.

Zakończenie budowy gazociągu relacji Czeszów – Kietczów.

Listopad

Warsztaty dla uczestników rynku gazu organizowane przez GAZ-SYSTEM.

Nagroda „Srebrny Laur Innowacyjności” dla GAZ-SYSTEM za projekt „Stanowisko do wzorcowania gazomierzy przy ciśnieniu roboczym”.

Podpisanie Porozumienia o strategicznym dialogu w obszarze energii pomiędzy Polską i USA. Konferencja prasowa z udziałem Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Piotra Naimskiego i Sekretarza Energii USA Ricka Perry’ego oraz przedstawicieli zarządów GAZ-SYSTEM i Polskiego LNG.

Kongres 590 w Rzeszowie z udziałem Wiceprezesa Zarządu GAZ-SYSTEM Artura Zawartko.

Decyzja Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z 30 listopada 2018 r. o powołaniu na funkcję wiceprezesa zarządu GAZ-SYSTEM Krzysztofa Jackowskiego (od 1 stycznia 2019 r.).

Podjęcie ostatecznych decyzji inwestycyjnych dotyczących gazociągu Baltic Pipe przez obu operatorów. Zobowiązanie do budowy gazociągu o łącznej długości ok. 900 km na lądzie i na dnie morza.

Podpisanie z unijną Agencją Wykonawczą ds. Innowacji i Sieci (INEA) trójstronnej umowy na dofinansowanie prac przedinwestycyjnych dla projektu Baltic Pipe w ramach instrumentu „Łącząc Europę” (Connecting Europe Facility – CEF) „Wzmocnienie Krajowych Systemów Przesyłowych Gazu w Polsce i Danii dla projektu Baltic Pipe”.

Grudzień

Podpisanie umowy z MGGP S.A. na opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę gazociągu relacji Skoczów – Komorowice – Oświęcim.

Uzyskanie zgód administracyjnych dla gazociągu przyłączeniowego relacji Tłocznia Rembelszczyzna – Elektrociepłownia Żerań.

Porozumienie o współpracy pomiędzy GAZ-SYSTEM i Szkołą Główną Służby Pożarniczej w Warszawie.

Decyzja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o przedłużeniu koncesji GAZ-SYSTEM na przesył paliw gazowych oraz decyzja o wydłużeniu okresu wyznaczenia spółki na operatora systemu przesyłowego gazu na terytorium Polski.

Decyzja lokalizacyjna Wojewody Pomorskiego dla gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Szczecin – Gdańsk, etap VI, odcinek Reszki – Wiczlino.

Podpisanie umowy, która reguluje status prawny niektórych elementów infrastruktury projektu Baltic Pipe zlokalizowanych w Danii (m.in. tłoczni gazu Everdrup), przez Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej Piotra Naimskiego oraz Ministra Energii, Klimatu i Usług Komunalnych Danii Larsa Christiana Lilleholta podczas szczytu klimatycznego ONZ COP24 w Katowicach.

7.4. Tabele i zestawienia

GRI 102-8

Całkowita liczba pracowników według typu zatrudnienia, rodzaju umowy o pracę i regionu oraz płci

Całkowita liczba pracowników (bez członków organu zarządzania)	3005
Odsetek pracowników objętych umowami zbiorowymi	100 proc.
Zatrudnieni na pełny etat	2993
Zatrudnieni na niepełny etat	12
Zatrudnieni na czas określony	285
Zatrudnieni na czas nieokreślony	2720
Liczba kobiet	784
Liczba mężczyzn	2221
Pracownicy w wieku poniżej 30 lat	245
Pracownicy w wieku 30–50 lat	1817
Pracownicy w wieku powyżej 50 lat	943

Źródło: GAZ-SYSTEM.

kobiety

mężczyźni

łącznie

Liczba osób zatrudnionych w wyższej kadrze zarządzającej	20	43	63
Liczba osób zatrudnionych w średniej kadrze zarządzającej	69	417	486
Liczba pozostałych pracowników	695	1761	2456

Źródło: GAZ-SYSTEM.

kobiety

mężczyźni

łącznie

Struktura zatrudnienia w rozbiciu na lokalizacje

Lokalizacja	kobiety	mężczyźni	łącznie
Centrala	494	428	922
Oddział Gdańsk	24	146	170
Oddział Poznań	42	307	349
Oddział Rembelszczyzna	56	313	369
Oddział Świerklany	54	240	294
Oddział Tarnów	59	570	629
Oddział Wrocław	55	217	272

Źródło: GAZ-SYSTEM.

GRI 102-8 (cd.)

kobiety

mężczyźni

Umowa o pracę, w tym:		
Umowa na czas nieokreślony	44	119
Umowa na czas określony	4	18
Umowa na okres próbny	4	5
Umowa o dzieło	0	1
Umowa zlecenie	0	1
Kontrakt menedżerski	0	2

Źródło: Polskie LNG.

GRI 202-1

Stosunek wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla w podziale na płeć w stosunku do płacy minimalnej na danym rynku¹ w głównych lokalizacjach prowadzenia działalności

kobiety

mężczyźni

łącznie

Średnie miesięczne wynagrodzenie pracowników najniższego szczebla (w głównych lokalizacjach ²) w PLN	3 440,00 zł	3 440,00 zł	3440,00
Stosunek wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla w stosunku do płacy minimalnej w danej lokalizacji	164%	164%	164%

Źródło: GAZ-SYSTEM.

¹ Wysokość średniej miesięcznej płacy minimalnej wyniosła w Polsce w 2018 r. 2100 zł brutto – zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej w 2018 r. Przyjęto wynagrodzenie zasadnicze (bez składników zmiennych).

² Zgodnie z przyjętą w 2018 r. siatką wartościowania stanowisk pracownicy najniższego szczebla (stażyści) występowali w 2018 r. w centrali oraz w oddziale w Tarnowie.

GRI 205-2

Komunikacja i szkolenia poświęcone politykom i procedurom antykorupcyjnym

Liczba członków organów zarządzających	2
Liczba członków organów zarządzających, których poinformowano o polityce i procedurach antykorupcyjnych	2
Liczba członków organów zarządzających, którzy przeszli szkolenia w zakresie przeciwdziałania korupcji	2
Odsetek członków organów zarządzających, których poinformowano o polityce i procedurach antykorupcyjnych	100 proc.
Odsetek członków organów zarządzających, którzy przeszli szkolenia w zakresie przeciwdziałania korupcji	100 proc.

Pracownicy, którzy przeszli szkolenia w zakresie przeciwdziałania korupcji w podziale na rodzaj zatrudnienia i wiek	Liczba pracowników, którzy przeszli szkolenia w zakresie przeciwdziałania korupcji	Odsetek pracowników, którzy przeszli szkolenia w zakresie przeciwdziałania korupcji
czas określony	255	89%
czas nieokreślony	1	0%
pełny etat	254	8%
niepełny etat	2	17%
wiek poniżej 30	3	1%
wiek 30-50	158	9%
wiek powyżej 50	95	10%

W 2018 r. odsetek pracowników, których poinformowano o polityce i procedurach antykorupcyjnych organizacji, wyniósł 100 proc.

Liczba partnerów biznesowych organizacji ³	992
Liczba partnerów biznesowych organizacji, których poinformowano o polityce i procedurach antykorupcyjnych organizacji ⁴	992
Odsetek partnerów biznesowych organizacji, których poinformowano o polityce i procedurach antykorupcyjnych organizacji ⁴	100 proc.

³ Liczba kontrahentów GAZ-SYSTEM, z którymi podpisano umowy w 2018 r.

⁴ Wszyscy kontrahenci składający GAZ-SYSTEM pisemną ofertę w ramach postępowania zakupowego poświadczają, iż zapoznali się z postanowieniami „Kodeksu Postępowania dla Dostawców Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.”, w którym zawarte są informacje dotyczące etyki w działalności biznesowej (w tym w szczególności zapobiegania korupcji i przekupstwu), i oświadczają, że zobowiązują się stosować do jego postanowień.

GRI 302-1

Zużycie energii wewnątrz organizacji

Całkowite zużycie energii pochodzącej ze źródeł nieodnawialnych (ze źródeł kupowanych i własnych – wytwarzanych w ramach własnej działalności organizacji) i rodzaje stosowanych paliw	
Gaz ziemny i koksowniczy	120 928 dam ³
Paliwa ciekłe (benzyna + olej napędowy)	1164,2 Mg
Łączna konsumpcja energii	122 092,2 GJ

Źródło: GAZ-SYSTEM na podstawie sprawozdania GUS G-02b za 2018 r.

Całkowite zużycie energii

Energia elektryczna	2,35 GJ 65,38 GWh
Energia ciepła	333 388,02 GJ
Łączne zużycie	333 390,37 GJ

Źródło: GAZ-SYSTEM na podstawie sprawozdania GUS G-02b za 2018 r.

Całkowite zużycie energii wewnątrz organizacji

455 482,57 GJ

Źródło: GAZ-SYSTEM na podstawie sprawozdania GUS G-02b za 2018 r.

Polskie LNG

	gaz [m ³]	prąd [MWh]	woda ¹ [m ³]
Lokalizacja	-	-	-
Instalacja	-	-	-
Świnoujście – biuro na terenie instalacji	-	43 932 ²	-
Świnoujście – biuro przy ul. Fińskiej	-	-	-
Warszawa – biuro w Al. Jerozolimskich	-	-	-

¹Woda dostarczona przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świnoujściu.

²Utrzymanie budynków, tj. oświetlenie, wentylacja, klimatyzacja, instalacje ppoż. itp.

Źródło: Polskie LNG.

305-1

Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych

Wielkość brutto bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych	w Mg
CO ₂	94 721
CH ₄	6216,79
N ₂ O	0,04
Razem	100 938

Źródło: GAZ-SYSTEM na podstawie danych Atmoterm.

Polskie LNG

Na terenie terminalu zlokalizowana jest instalacja do spalania paliw (gaz ziemny) o mocy nominalnej 177,5 MWt, w skład której wchodzi system regazyfikatorów, dwóch kotłów CO oraz dwóch kotłów glikolowych.

Zgodnie z wymogami Europejskiego Systemu Handlu Upewnieniami do Emisji Gazów Ciepłarnianych, gazem monitorowanym w instalacji jest CO₂. Wdrożony system kontroli monitorowania i raportowania emisji CO₂ w instalacji terminalu zapewnia zgodność emisji z planami monitorowania i obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Źródło: Polskie LNG.

GRI 305-2**Łączne pośrednie emisje gazów ciepłarnianych**

Zgodnie ze sprawozdaniem zatwierdzonym przez zewnętrznego weryfikatora emisji CO₂ w 2018 Spółka Polskie LNG wyemitowała 66 344 tony CO₂.

Pośrednia emisja gazów ciepłarnianych jest związana głównie z dostarczaniem energii elektrycznej na teren Terminalu LNG. Przeliczając zużycie energii w 2018 roku na wielkość emisji pośredniej, otrzymano wielkość emisji na poziomie 32 741 tony CO₂.

Źródło: Polskie LNG.

GRI 306-1**Odprowadzanie wody według jakości i przeznaczenia GAZ-SYSTEM**

Ilości pobranej wody i ilości wprowadzanych ścieków do wód lub do ziemi w ramach działalności spółki ustalono na podstawie danych przekazywanych do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w ramach prowadzonych co kwartał w 2018 r. kontroli dotyczących przestrzegania przez spółkę warunków ustalonych w decyzjach administracyjnych wydanych na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne w zakresie:

- poboru wód – 123 431,93 m³
- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi – 114 171,61 m³
- odprowadzania do wód - wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast – 28 742,42 m³

Źródło: GAZ-SYSTEM na podstawie oświadczenia spółki przekazywanego do Wód Polskich.

GRI 305-7**Emisja związków NO_x, SO_x i innych istotnych związków emitowanych do powietrza według rodzaju związku i wagi [w kg] Polskie LNG**

Metan (CH₄)	821 962,20
Tlenek węgla (CO)	6512,18
Fluorowęglowodory (HFCs)	176,99
Niemiełtanowe lotne związki organiczne (NMVOC)	23 088,13
Tlenki azotu (NO_x/NO₂)	11 325,04
Tlenki siarki (SO_x/SO₂)	0,22
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (PAH)	0,000021
Pył zawieszony (PM10)	334,58

Źródło: Polskie LNG.

Całkowita objętość planowanych zrzutów ścieków

0 m³

Całkowita objętość nieplanowanych zrzutów ścieków

0 m³

Źródło: GAZ-SYSTEM na podstawie oświadczenia spółki przekazywanego do Wód Polskich.

Polskie LNG

Kategoria	odbiornik	ilość
Ścieki przemysłowe po testach pomp ppoż	Odbiornik: Morze Bałtyckie	349 50,0
Ścieki przemysłowe – 8060 – HVAC	Odbiornik: Morze Bałtyckie	763,00
Ścieki przemysłowe z podczyszczalni ścieków SCV	Odbiornik: Kanalizacja ZMPSiŚ ³	42 741 m ³

Źródło: Polskie LNG.

³Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A.

GRI 307-1

Kwota istotnych kar oraz całkowita liczba sankcji pozafinansowych z tytułu nieprzestrzegania prawa i regulacji dotyczących ochrony środowiska

całkowita kwota istotnych kar (w zł)	20 000
całkowita liczba sankcji pozafinansowych	2 (1 pouczenie oraz 1 zarządzenie pokontrolne)
spory rozwiązane na drodze mechanizmów rozstrzygania	0

Źródło: GAZ-SYSTEM na podstawie protokołów kontroli.

GRI 401-1

Całkowita liczba i wskaźniki zatrudnienia nowych pracowników oraz rotacji pracowników w podziale na grupy wiekowe, płeć i region

Całkowita liczba nowych pracowników w podziale na płeć i wiek	Łącznie w spółce		
			suma/ średnia
	kobiety	mężczyźni	
poniżej 30 lat	24	53	77
od 30 do 50 lat	60	135	195
powyżej 50 lat	3	20	23
SUMA	87	208	295
Wskaźnik zatrudnienia	11%	9%	10%*
Liczba pracowników (łącznie)	784	2221	3005

Źródło: GAZ-SYSTEM.

Całkowita liczba odejść pracowników w podziale na płeć i wiek	Łącznie w spółce		
			suma/ średnia*
	kobiety	mężczyźni	
poniżej 30 lat	14	22	36
od 30 do 50 lat	2	7	9
powyżej 50 lat	22	68	90
SUMA	38	97	135
Wskaźnik rotacji zatrudnienia	5%	4%	4%
Liczba pracowników (łącznie)	784	2221	3005

Źródło: GAZ-SYSTEM.

GRI 401-2

Benefity i programy prozdrowotne dla pracowników

Niepubliczna opieka medyczna	Udostępnienie i wykonywanie świadczeń zdrowotnych na rzecz pracowników, członków ich rodzin oraz pracowników seniorów. Umowa obejmuje świadczenie usług medycznych, w tym kompleksowych konsultacji specjalistycznych, badań oraz zabiegów diagnostycznych.
Ubezpieczenia	Umowa ubezpieczenia grupowego na życie dla pracowników oraz dla członków ich najbliższej rodziny. Pracownicy mogą wybierać spośród dwóch polis sponsorowanych oraz czterech polis ze składką będącą dobrowolnym zobowiązaniem ubezpieczonego.
Pracowniczy Program Emerytalny	Forma grupowego, dobrowolnego oszczędzania na dodatkową emeryturę. Organizuje ją pracodawca w porozumieniu z partnerem społecznym.
Pakiet socjalny	Obejmuje częściowe finansowanie wypoczynku, zajęć sportowo-rekreacyjnych i kulturalno-oświatowych czy wydarzeń losowych: dla osób o stażu pracy powyżej 10 lat u pracodawcy zwolnienie lekarskie płatne jest w 100%, przysługują dodatkowe dni urlopu w przypadku ślubu lub śmierci bliskiej osoby.

Źródło: GAZ-SYSTEM.

Polskie LNG

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	W jego ramach środki przeznaczone są między innymi na: dofinansowanie zorganizowanego wypoczynku pracowników oraz osób upoważnionych, pomoc rzeczową przyznawaną osobom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, zapomogi pieniężne udzielane w wypadkach losowych osobom uprawnionym.
Pozapłacowe składniki wynagradzania	Pracownik ma prawo do skorzystania z następujących świadczeń: Pracowniczy Program Emerytalny, ubezpieczenie grupowe, prywatna opieka medyczna, usługi sportowo-rekreacyjne oraz dofinansowanie posiłków.

Źródło: Polskie LNG.

GRI 402-1

Minimalne wyprzedzenie, z jakim informuje się o istotnych zmianach operacyjnych, wraz ze wskazaniem, czy okresy te są określone w umowach zbiorowych

Pracownicy otrzymują informacje o zmianach lub nowych przepisach poprzez system obiegu pism wewnętrznych, zbiorowe wiadomości e-mail oraz publikacje w intranecie. Systematycznie odbywają się spotkania zarządu z przedstawicielami partnerów społecznych. Od grudnia 2017 r. obowiązuje także porozumienie określające zasady współdziałania Pracodawcy z Radą Pracowników w procesie informowania pracowników i przeprowadzania z nimi konsultacji (na podst. art. 5 Ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i prowadzeniu z nimi konsultacji).

Porozumienie określa między innymi zasady uzyskiwania przez Radę Pracowników informacji o:

- działalności i sytuacji ekonomicznej pracodawcy oraz przewidywanych w tym zakresie zmianach
- stanie, strukturze i przewidywanych zmianach zatrudnienia oraz działań mających na celu utrzymanie poziomu zatrudnienia
- działaniach, które mogą powodować istotne zmiany w organizacji pracy lub podstawach zatrudnienia.

W dokumencie tym uregulowano ponadto tryb korzystania z pomocy doradców i ekspertów oraz kwestie organizacyjne.

W Spółce obowiązuje Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy, określający w sposób szczegółowy uprawnienia pracownicze wynikające z obowiązujących powszechnie przepisów prawa pracy. Warunki konsultacji (negocjacji) w przypadku kwestii związanych z zatrudnieniem określają obowiązujące przepisy prawa pracy oraz ustawa z 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (w przypadku pracowników zrzeszonych w organizacjach związkowych).

Polskie LNG

W Polskim LNG działają: Rada Pracowników, Społeczni Inspektorzy Pracy oraz dwie organizacje związkowe, z którymi prowadzone są konsultacje w zakresie wymaganym przepisami prawa. Obowiązki i uprawnienia pracowników oraz kierownictwa opisano w Regulaminie Pracy i w Regulaminie Organizacyjnym. Wszelkie sprawy dotyczące organizacji i regulacji wewnętrznych publikowane są na bieżąco do wiadomości wszystkich pracowników w intranecie.

Źródło: Polskie LNG.

GRI 403-2

Identyfikacja zagrożeń, ocena ryzyka i badanie wypadków

Wypadki przy pracy	
liczba wypadków przy pracy	28
kobiety	6
mężczyźni	22
liczba wypadków śmiertelnych, zbiorowych i ciężkich	-
śmiertelny	0
zbiorowy	1
ciężki	0
łączna liczba dni niezdolności do pracy z tytułu wypadków przy pracy	645
kobiety	59
mężczyźni	586
wskaźnik częstotliwości wypadków	9,31
kobiety	7,65
mężczyźni	9,91
wskaźnik ciężkości wypadków	23,04
kobiety	9,83
mężczyźni	26,64
liczba osób dotkniętych chorobą zawodową	0
wskaźnik dni utraconych	7753

Źródło: GAZ-SYSTEM.

GRI 404-1

Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadająca na pracownika

Liczba godzin szkoleniowych (1 godzina = 60 min) w podziale na płeć i kategorię pracowników w 2018 r.

kobiety

mężczyźni

suma

Podział ze względu na strukturę			
wyższa kadra zarządzająca	919	2377	3296
średnia kadra zarządzająca	1652	7529	9181
pozostali pracownicy	9868	30 144	40 012
SUMA godzin szkoleniowych	12 439	40 050	52 489
Podział ze względu na pion organizacyjny			
Centrala	6868	8261	15 129
Oddział w Gdańsku	859	3014	3873
Oddział w Poznaniu	1027	5039	6066
Oddział w Rembelszczyźnie	796	5213	6009
Oddział w Świerklanach	1015	3756	4771
Oddział w Tarnowie	863	11 689	12 552
Oddział we Wrocławiu	1011	3078	4089
SUMA godzin szkoleniowych	12 439	40 050	52 489

Źródło: GAZ-SYSTEM.

Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadająca na pracownika	17
Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadająca na kobiety	16
Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadająca na mężczyzn	18

Źródło: GAZ-SYSTEM.

kobiety

mężczyźni

suma

Średnia liczba godzin szkoleniowych (1 godzina = 60 min)
w podziale na płeć i kategorię pracowników w 2018 r.

Podział ze względu na strukturę

wyższa kadra zarządzająca	46	55	52
średnia kadra zarządzająca	24	18	19
pozostali pracownicy	14	17	16

Źródło: GAZ-SYSTEM.

GRI 405-1

Różnorodność pracowników i organów zarządzających

Podział ze względu na strukturę i wiek

Zarząd

poniżej 30 lat	-
od 30 do 50 lat	1
powyżej 50 lat	1

Rada Nadzorcza

poniżej 30 lat	-
od 30 do 50 lat	2
powyżej 50 lat	3

Źródło: GAZ-SYSTEM.

suma godzin szkoleniowych
przypadających na
pracowników w 2018 r.

52 489

GRI 405-1 (cd.)

Kategorie pracowników	kobiety	mężczyźni	suma
Podział ze względu na strukturę i wiek			
wyższa kadra zarządzająca			
poniżej 30 lat	-	-	-
od 30 do 50 lat	17	29	46
powyżej 50 lat	3	14	17
ŁĄCZNIE	20	43	63
średnia kadra zarządzająca			
poniżej 30 lat	-	5	5
od 30 do 50 lat	54	243	297
powyżej 50 lat	15	169	184
ŁĄCZNIE	69	417	486
inny wskaźnik różnorodności – nie dotyczy			
pozostali pracownicy			
poniżej 30 lat	77	204	240
od 30 do 50 lat	471	1226	1483
powyżej 50 lat	147	761	733
ŁĄCZNIE	695	1761	2456

Źródło: GAZ-SYSTEM.

7.5. Indeks treści GRI

GRI 102-55

Wskaźnik	Tytuł	Stopień zaraportowania	Komentarz	Strona w raporcie
102-1	Nazwa organizacji	●		8,82
102-2	Główne marki, produkty lub usługi	●		8,82
102-3	Lokalizacja siedziby głównej organizacji	●		8,82
102-4	Liczba krajów, w których działa organizacja, i nazwy tych krajów	●		8,82
102-5	Forma własności i forma prawna organizacji	●		8,82
102-6	Obsługiwane rynki	●		8,82
102-7	Skala działalności	●		12,93
102-8	Informacja o pracownikach	●		12, 93, 111, 112
102-9	Łańcuch wartości	●		12, 14, 83
102-10	Znaczące zmiany w organizacji i jej łańcuchu dostaw	●		12, 85
102-11	Zasada ostrożności	●		60, 91
102-12	Zewnętrzne inicjatywy przyjęte przez organizację	●		26, 90
102-13	Członkostwo w stowarzyszeniach	●		27, 90
102-14	Oświadczenie kierownictwa najwyższego szczebla	●		4
102-15	Najważniejsze wpływy, jakie organizacja ma na otoczenie, ryzyka i szanse	●		4, 65, 89
102-16	Wartości, zasady, standardy i normy zachowania w organizacji	●		8, 83
102-40	Lista grup interesariuszy organizacji	●		22, 90
102-41	Odsetek pracowników objętych umowami zbiorowymi	●		70, 110
102-42	Identyfikacja i wybór interesariuszy angażowanych przez organizację	●		22, 90
102-43	Podejście do angażowania interesariuszy	●		22, 90
102-44	Kluczowe kwestie i problemy poruszane przez interesariuszy	●		25
102-45	Lista podmiotów objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym	●		99

Wskaźnik	Tytuł	Stopień zaraportowania	Komentarz	Strona w raporcie
102-46	Proces definiowania treści raportu	●		103
102-47	Istotne aspekty zidentyfikowane w procesie definiowania treści raportu	●		103
102-48	Korekty w stosunku do poprzedniego raportu i przyczyny korekt	●	Nie doszło do korekt w stosunku do poprzedniego raportu.	–
102-49	Istotne zmiany w stosunku do poprzedniego raportu	●	Raport nie zawiera istotnych zmian w stosunku do poprzedniego raportu.	–
102-50	Okres raportowania	●	Raport dotyczy okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.	–
102-51	Data publikacji ostatniego raportu	●	Grudzień 2018 r.	–
102-52	Cykl raportowania	●	Spółka raportuje w cyklu rocznym.	–
102-53	Kontakt w sprawie raportu	●	Pytania i uwagi dotyczące raportu prosimy kierować do Pionu Komunikacji Korporacyjnej i Marketingu GAZ-SYSTEM sekretariat.bk@gaz-system.pl tel. +48 22 220 15 46	–
102-54	Oświadczenie dotyczące raportowania zgodnie z GRI Standards	●	Raport został przygotowany zgodnie z wytycznymi międzynarodowego standardu raportowania danych niefinansowych Global Reporting Initiative, zgodnie ze standardem GRI Standard, w opcji podstawowej „core”.	–
102-55	Indeks treści GRI	●		125
102-56	Weryfikacja zewnętrzna	○	Podano jedynie weryfikacji wewnętrznej.	–

Wskaźniki szczegółowe

Temat	Wskaźnik	Tytuł	Stopień zaraportowania	Komentarz	Strona w raporcie
Aspekty ekonomiczne					
Wyniki ekonomiczne	201-1	Bezpośrednia wartość ekonomiczna wytworzona (przychody) i podzielona (koszty operacyjne, wynagrodzenia, płatności na rzecz inwestorów i państwa, inwestycje społeczne)	●		99

Temat	Wskaźnik	Tytuł	Stopień zara- poro- wania	Komentarz	Strona w raporcie
Aspekty ekonomiczne					
Obecność na rynku	202-1	Stosunek wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla w podziale na płeć w stosunku do płacy minimalnej na danym rynku w głównych lokalizacjach prowadzenia działalności	●		112
Pośredni wpływ ekonomiczny	203-1	Rozwój oraz wpływ inwestycji w infrastrukturę i usługi	●		31, 39, 58
Praktyki zakupowe	204-1	Odsetek wydatków na lokalnych dostawców w głównych lokalizacjach prowadzenia działalności	●	98,5 proc. – odsetek wydatków na dostawców z terenu Polski.	14
Zapobieganie korupcji	205-2	Komunikacja i szkolenia poświęcone politykom i procedurom antykorupcyjnym (organy zarządzające, pracownicy, partnerzy biznesowi)	●		112
Zachowania antykonkurencyjne	206-1	Całkowita liczba podjętych wobec organizacji kroków prawnych dotyczących przypadków naruszeń zasad wolnej konkurencji, praktyk monopolistycznych oraz ich skutki	●	W 2018 r. nie odnotowano takich przypadków.	–
Aspekty środowiskowe					
Energia	302-1	Zużycie energii (elektrycznej, ciepłej, do chłodzenia, pary) wewnątrz organizacji – pochodzącej ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych	●		113
Bioróżnorodność	304-1	Zakłady będące własnością, wynajmowane, zarządzane lub sąsiadujące z obszarami chronionymi bądź obszarami o dużej wartości pod względem bioróżnorodności znajdujących się poza obszarami chronionymi	●		61, 91
	304-4	Liczba gatunków znajdujących się w Czerwonej Księdze Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i Jej Zasobów (IUCN) na obszarze działania organizacji.	●		91
Emisje	305-1	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych (ze źródeł będących własnością organizacji raportującej lub przez nią kontrolowanych)	●		114
	305-2	Pośrednie emisje gazów cieplarnianych	●		115
	305-7	Emisje tlenków azotu, tlenków siarki i innych znaczących emisji do powietrza	●		115
Ścieki i odpady	306-1	Odprowadzanie wody	●		115, 116
Zgodność z regulacjami środowiskowymi	307-1	Kwota istotnych kar oraz całkowita liczba sankcji pozafinansowych z tytułu nieprzestrzegania prawa i regulacji dotyczących ochrony	●		116

Temat	Wskaźnik	Tytuł	Stopień zara- poro- wania	Komentarz	Strona w raporcie
Aspekty społeczne i pracownicze					
Zatrudnienie	401-1	Całkowita liczba i wskaźniki zatrudnienia nowych pracowników oraz rotacji pracowników w podziale na grupy wiekowe, płeć i region	●		117
	401-2	Świadczenia zapewniane pracownikom pełnoetatowym, które nie przysługują pracownikom tymczasowym lub zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin, w podziale na główne lokalizacje prowadzenia działalności	●		118
Stosunki pomiędzy pracownikami a kadrą zarządzającą	402-1	Minimalne okresy wypowiedzenia w związku ze zmianami operacyjnymi, z uwzględnieniem informacji, czy są one określone w umowach zbiorowych	●		118, 119
Bezpieczeństwo i higiena pracy	403-1	System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy	●		64
	403-2	Identyfikacja zagrożeń, ocena ryzyka i badanie wypadków	●		64, 119
	403-4	Udział pracowników, konsultacje i komunikacja w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	●		64
Szkolenia i edukacja	404-1	Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadająca na pracownika w podziale na płeć oraz na kategorię pracowników	●		120
Różnorodność i równość szans	405-1	Skład ciał zarządzających i kadry pracowniczej w podziale na kategorie według płci, wieku, przynależności do mniejszości oraz innych wskaźników różnorodności	●		121
Aspekty związane z prawami człowieka					
Niedyskryminowanie	406-1	Całkowita liczba przypadków dyskryminacji (incydentów o charakterze dyskryminacyjnym) i podjętych działań naprawczych	●	W 2018 r. nie odnotowano takich przypadków.	–
Wolność zrzeszania się i zawierania układów zbiorowych	407-1	Zidentyfikowane zakłady i dostawcy, w których przypadku może dochodzić do naruszenia lub może występować poważne ryzyko naruszenia wolności zrzeszania się i zawierania umów zbiorowych, oraz działania podjęte, aby chronić te prawa	●	W 2018 r. nie odnotowano takich przypadków.	–

Temat	Wskaźnik	Tytuł	Stopień zara- por- to- wania	Komentarz	Strona w raporcie
Aspekty związane z wpływem na otoczenie społeczne					
Społeczności lokalne	413-1	Procent zakładów z wdrożonymi programami zaangażowania lokalnej społeczności, ocenami oddziaływania i programami rozwoju (oceny oddziaływania na społeczność, rozwój lokalnych społeczności, konsultacje, angażowanie interesariuszy).	●	100 proc. Zgodnie z „Polityką wizerunkową GAZ-SYSTEM” każda inwestycja zarówno na etapie projektowania, jak i na etapie budowy objęta jest działaniami komunikacyjnymi, które mają na celu dotarcie do społeczności lokalnych tych gmin i miejscowości, gdzie dana inwestycja będzie realizowana, a także do opinii publicznej i lokalnych organizacji ekologicznych.	129
Aspekty związane z odpowiedzialnością za produkt					
Marketing oraz znakowanie produktów i usług	417-1	Rodzaj informacji o produktach i usługach wymaganych na mocy procedur organizacji oraz procent istotnych kategorii produktów i usług podlegających takim wymogom (pochodzenie, skład, sposób utylizacji etc.)	●		18
Prywatność klienta	418-1	Całkowita liczba uzasadnionych skarg dotyczących naruszenia prywatności klienta i utraty danych klientów	●	W 2018 r. nie odnotowano takich przypadków.	–
Zgodność z regulacjami społeczno-ekonomicznymi	419-1	Kwota istotnych kar oraz całkowita liczba sankcji pozafinansowych z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami społeczno-ekonomicznymi	●	W 2018 r. nie odnotowano takich przypadków.	–

Wykaz skrótów

ACER – Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (Agency for the Cooperation of Energy Regulators)
AKPIA – Aparatura Kontrolno-Pomiarowa – Automatyka
BCMS – System Zarządzania Ciągłością Działania (Business Continuity Management System)
BEMIP – Plan działań w zakresie połączeń międzysystemowych na rynku energii państw bałtyckich dla gazu (Baltic Energy Market Interconnection Plan)
CA – umowa Connection Agreement
CEF – instrument „Łącząc Europę” (Connecting Europe Facility)
CNG – sprężony gaz ziemny (Compressed Natural Gas)
ENTSO-G – European Network of Transmission System Operators for Gas
FNE – Fundusz Naturalnej Energii
FWIL – Fundusz Wspierania Inicjatyw Lokalnych
GCP – Grid Connection Point
GERG – European Gas Research Group
GIE – Gas Infrastructure Europe
GIPL – Gas Interconnection Poland – Lithuania
GRI – Global Reporting Initiative
IGG – Izba Gospodarcza Gazownictwa
INEA – Innovation and Networks Executive Agency
IRIESP – Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej
ISO – Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna (International Organization for Standardization)
ITA – międzyoperatorska umowa przesyłowa (Inter-TSO Agreement)
KDG – Krajowa Dyspozycja Gazu
KPMG – Kawernowy Podziemny Magazyn Gazu
LNG – Liquefied Natural Gas
MUP – Międzyoperatorska Umowa Przesyłowa
NC BAL – kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych
NCBIR – Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
NC CAM – kodeks sieci dotyczący mechanizmów alokacji zdolności w systemach przesyłowych gazu
NC TAR – kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu
OSD – operator systemu dystrybucyjnego
OSM – operator systemu magazynowego
OSP – operator sieci przesyłowej
OTC – Rynek Transakcji Wzajemnych (Over The Counter)
PCI – Projekt Wspólnego Zainteresowania (Project of Common Interest)
PGNiG S.A. – Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Spółka Akcyjna
TJE – Terenowe Jednostki Eksploatacji

7.6. Kontakty

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa
tel. +48 22 220 18 00
faks: +48 22 220 16 06

Rzecznik Prasowy

tel. +48 22 220 13 12
tel. kom. 885 888 849
rzecznik@gaz-system.pl

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Gdańsku

80-858 Gdańsk, ul. Wałowa 47
sekretariat.gdansk@gaz-system.pl

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Poznaniu

61-859 Poznań, ul. Grobla 15
sekretariat.poznan@gaz-system.pl

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Rembelszczyźnie

05-126 Nieporęt, Rembelszczyzna, ul. Jana Kazimierza 578
sekretariat.rembelszczyzna@gaz-system.pl

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Świerklanach

44-266 Świerklany, ul. Wodzisławska 54
sekretariat.swierklany@gaz-system.pl

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Tarnowie

33-100 Tarnów, ul. Bandrowskiego 16A
sekretariat.tarnow@gaz-system.pl

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział we Wrocławiu

50-513 Wrocław, ul. Gazowa 3
sekretariat.wroclaw@gaz-system.pl

Laboratorium Wzorcowania Gazomierzy (LWG)

Hołowczyce Klepaczew 46
08-221 Sarnaki
E-mail: lwg@gaz-system.pl

Laboratorium Pomiarów Jakości Gazu (LPJG)

Pogórska Wola 450
33-152 Pogórska Wola
E-mail: lpjg@gaz-system.pl

**Przedstawicielstwo GAZ-SYSTEM w Brukseli
Gas Transmission Operator GAZ-SYSTEM S.A.
– Brussels Office**

Boulevard Saint-Michel 47
1040 Bruxelles, Belgium
tel. +32 2 400 00 27, faks +32 2 400 00 32
e-mail: brussels.office@gaz-system.pl

**Dziękujemy wszystkim osobom zaangażowanym
w powstanie Raportu zrównoważonego rozwoju za 2018 r.**

Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.
ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa
tel.: 22 220 18 00, faks: 22 220 16 06

www.gaz-system.pl